

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51 (1974) 1987 GRUODIS-DECEMBER 15

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Milijonai lietuviams

Visuomeninė, kultūrinė ir politinė mūsų išeivijos veikla yra idealistinio pobūdžio. Tai sritis, kuriose veikieji mūsų tautiečiai reiškiasi savanoriškai, aukodami savo jėgas ir net lėšas visuomenės bei tautos gerovei. Tai buvo ypač ryškų pokarinės ateivių bangos veikloje. Ilgainiui betgi buvo pastebėta, kad visą veiklą remti vien kilniais idealais neįmanoma. Jai reikalingas ir medžiaginis pagrindas. Ir visuomeninė, ir kultūrinė, ir politinė veikla ilgalaikėje perspektyvoje negali būti nei stipri, nei sėkminga, nei išverminga. Konkretus žmonių gyvenimas nėra angeliškas – jis neišvengiamai turi atsiremti į žemę. Ir juo toliau, juo ši akivaizdi tiesa vis labiau ryškėja ne tik kelių veikėjų galvose, bet ir plačiojoje visuomenėje. Kai spaudoje pradėjo reikštis vadinamo geležinio fondo idėja, visi veiklesnieji lietuviai sukluso ir nesunkiai įžvelgė, kad tai geras sumanymas, vertas visuotinio dėmesio. Skirtumai atsirado tik dėl fondo pavadinimo ir įgyvendinimo būdo finansiniu bei teisiniu požiūriu. Neilgai trukus nuomonių skirtumai išsilygino ir visi priėmė praktišką principą, naudojamą daugelio institucijų bei fondų Amerikoje: sutelkti pagrindinį kapitalą, o palūkanas naudoti sava veiklai.

PRIĖMUS tą principą ir pradėjus jį įgyvendinti lietuviškoje veikloje ėmė formuotis pastovi finansiatrama Lietuvių fondo pavidalu. Su jos tvirtėjimu dingo ir daugelio veikėjų baimė dėl ateities, ypač liutnistinio švietimo srityje. Kai tos atramos nebuvo, pedagoginiai veikėjai būgštavo dėl liutnistinių mokyklų ateities: jų išlaikymas daug kainuoja, ir pripuolamos aukos negali visą laiką padengti nuolat augančių išlaidų. Dabar dėl to niekas nebedužo, nes Lietuvių fondas išaugo ir JAV-se, ir Kanadoje, ir Australijoje. Per 25-rius metus Lietuvių fondas Amerikoje sutelkė beveik keturių milijonų kapitalą ir iš metinių palūkanų lietuvių švietimo bei kultūros reikalams paskirstė du milijonus dolerių. Kanados lietuvių fondas, atsivertęs taip pat 25-rių metų sukaktį, artėja prie vieno milijono pagrindinio kapitalo, kurio palūkanos remia visuomeninę ir kultūrinę lietuvių veiklą Kanadoje (per 25 metus paskirstė \$434,000). Australijos lietuvių fondas yra dar palyginti jaunas ir didesnių sumų nėra sutelkęs, tačiau žengia tuo pačiu keliu. Jei šiandienų šie fondai nebūtų, daug skurdesnė būtų lietuviškoji veikla ir dar liudnesnė jos ateitis, nes aukos dvasia, taip ryški ateivių iš Lietuvos gyvenime, palengva blėsta jaunosios kartos eilėse.

LIETUVIŲ fondo idėja, radusi platų atgarsį visuomenėje, išjudino ir mažesnių fondų steigimą tuo pačiu principu: sutelkti kapitalą ir gyventi jo palūkanomis. Tai pasirodė geriausias ateities užtikrinimas. Tuo būdu veikliai fondai – ateitininkų (šalpos), skautų, sportininkų, visa eilė stipendijų fondų ir kiti. Jie skirti specifiniams uždaviniais ir labai palengvina organizacinę veiklą, sumažina nuolatinį elgetavinį vienos ar kitos organizacijos veiklai. Kai savų fondų paramos neužtenka, ateina į pagalbą didysis brolis – Lietuvių fondas, kurio parama ribojasi visuomenine bei kultūrine sritimi. Politinė sritis priklauso Tautos fondui, kuris telkia aukas VLIKo veiklai. Milijoninio nejudomo kapitalo jis, rodos, dar nėra sutelkęs, nes surinktos aukos reikalingos einamiesiems Lietuvos laisvinimo reikalams. Pažymėtina betgi, kad Tautos fondo apimtyje yra įsteigtas Laisvės iždas, kurio kapitalas yra neličiamas, o palūkanos naudojamos Lietuvos laisvinimo reikalams. Iš viso to matyti, kad lietuvių išeivijos veikla Š. Amerikoje yra atremta į tvirtą finansinį pagrindą. Ir jeigu Lietuva šiandieną vėl atgautų nepriklausomybę, visi tie išeivijos fondai atskubėtų pagalbai. Ypač stipri pagalba ateitų iš Lietuvių fondo, kurio šūkis skelbia: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos išeivijos lietuviųbei!"

KANADOS ĮVYKIAI

Partijų svyravimai

Gallupo instituto viešosios nuomonės tyrimai š. m. gruodžio 2-5 d.d. užregistravo didoką Kanados konservatorių partijos populiarumo pakilimą ir liberalų kritimą. 1987 m. lapkričio 4-7 d.d. liberalus rėmė 40% apsisprendusių kanadiečių, NDP socialistai – 33%, konservatoriai – 25%. Dienraštis "The Toronto Star", griežtai atmetantis laisvą prekybą su Amerika, visada remiantis liberalus, tada džiugavo, kad liberalų poziciją sustiprino jų vado J. Turnerio kova prieš laisvos prekybos sutartį su Amerika. Jis ir socialistų E. Broadbentas netgi išpareigojo laimėjimo atveju panaikinti tą sutartį, jeigu ją būtų pasirašę konservatoriai. Daug kam tokia išvada atrodė klaidinga. Mat dar aštresnę kovą prieš laisvą Kanados prekybą su Amerika veda gerai apsirūpinusių unių remiami socialistai, o jų populiarumas spalio mėnesį nukrito 5%. Liberalų populiarumas, tiesa, tada padidėjo 2%, bet pat pat 2% pakilo ir konservatorių. Š. m. gruodžio 2-5 d.d. atliktuose ty-

rimuose, duomenis lyginant su lapkričio 4-7 d.d. atliktais tyrimais, konservatoriai pakilo 4% iki 29%, socialistai – 1% iki 34%, o liberalai nukrito 5% iki 35%.

Ligšiolinė partijų pozicija nepasikeitė: I vietoje tebėra liberalai su 35%, II – socialistai su 34%, III – konservatoriai su 29%. Aiškiai pastebimas prasižėjęs suartėjimas, labai reikšmingas konservatoriams, kurių populiarumas po Kanados parlamento rinkimų 1984 m. rudenį nuo 50% buvo nukritęs iki 22%. Komentatoriai šį kartą su didesniu pagrindu daro išvadą, kad konservatoriams padeda atsigaivinti jų peršama laisvos prekybos sutartis su Amerika. Konservatorių populiarumas paskutiniuosiuose tyrimuose labiausiai pakilo Kvebeke ir vakarinėse Kanados provincijose, remiančiose laisvą prekybą su Amerika. Vakariečių kritikos susilaukė Ontario premjeras D. Petersonas, ginantis Kanados ekonominę ir netgi kultūrą nuo grėsmės iš Amerikos, o jai jau dabar parduodantis 85% viso

Torontiško "Gintaro" ansamblio šokėjos po sėkmingo koncerto tariasi apie dalyvavimą būsimoje Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje 1988 metais Hamiltone. Iš kairės: Violeta Slivinskaitė, Daina Kalendraitė, Linda Laurinavičiūtė. Visas ansamblis jau ruošiasi šventei

Baltiečių delegacijos pageidavimai

Prieš Reagano-Gorbčiovo susitikimą Vašingtone Amerikos valstybės departamente buvo priimta baltiečių delegacija

Kaip Lietuvių informacijos centras pranešė, 1987 m. gruodžio 6 d. Amerikos valstybės departamente lankėsi baltiečių delegacija pas valstybės sekretoriaus Schultzo pagrindinį pavaduotoją John Whiteherd, kuriam išdėstė baltiečių rūpimus klausimus ryšium su Gorbčiovo viešnage Vašingtone. Pusvalandį trukusiame pasitarime dalyvavo ir departamentu sekretoriaus asistentas žmogaus teisių reikalams, Richard Schifter ir dar du žemesnio laipsnio pareigūnai.

šios provincijos eksporto. Laisva prekyba rinką Amerikoje atidaryti visoms Kanados provincijoms. Opozicinių partijų vykdoma laisvos prekybos kritika neturi rimto pagrindo, kol dar nėra paskelbti pilni oficialiai nepasirūšyti sutarties paragrafai.

Spaudoje plačiai nuskambėjo Kanados pramonės ministro Sinclair Stevenso atsistatydinimas 1986 m. gegužės mėnesį, kai jam buvo pažerta priekaištų, kad jis tarnybą panaudojo savo finansinės institucijos reikalams. Oficialiai jis buvo pasitraukęs iš tos institucijos vadovybės, bet vadovybėje liko jo žmona Noreen, būdama įgaliojusi gauti \$2,6 milijono paskolą iš "Magna International" bendrovės be jokių palūkanų. O ta bendrovė milijonus dolerių buvo gavusi iš S. Stevenso tvarkomos pramonės ministerijos. Kaltinimus tyrė Ontario aukščiausio teismo teisėjas W. Parkeris, kuriam teko apklausti 93 liudininkus, surinkti 13.000 puslapių medžiagos. Tyrimai valdžios išdui kainavo \$3 milijonus. S. Stevenso gynybai padengti buvo paskirta \$650.000. Nemaža tyrimų dalis buvo transliuojama televizijos. Jau tada žiūrovams atrodė juokindamas (Nukelta į 8-tą psl.)

Delegacijos sudėtis

Baltiečių delegaciją sudarė šie asmenys: estė Mari-Ann Rikken (Jungtinio baltiečių komiteto pirmininkė), latviai – Olgerds Pavlovskis (Pasaulinės latvių federacijos pirmininkas), Aristids Lambergas (Amerikos latvių sąjungos pirmininkas), Ojars Kalniņš (Amerikos latvių sąjungos viešųjų santykių direktorius), lietuviai – Vytautas Volertas (JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas), Viktoras Nakas (Lietuvių informacijos centro Vašingtono skyriaus vedėjas).

Ko prašė?

Baltiečių delegacija pageidavo, kad JAV prezidentas R. Reaganas pokalbiuose su Sov. Sąjungos kompartijos generaliniu sekretoriumi M. Gorbčiovu iškeltų Baltijos valstybių nepriklausomybės klausimą ir kad tai viešai paskelbtų. Antra, paprašė sustiprinti nepripažinimą Baltijos valstybių įjungimo Sovietų Sąjungon ir pateikė keletą konkrečių siūlymų. Trečia, išklė intensyvų rusinimą Baltijos valstybėse ir pateikė keletą pasiūlymų, siekiančių pristabdyti minėtą rusinimo procesą.

Lietuvių informacijos centro atstovas Viktoras Nakas įteikė valstybės departamentui pareigūnams jo įstaigos paruoštą sąrašą lietuvių sąžinės kalinių, tebelaikomų sibiriniuose lageriuose, su prašymu pasirūpinti jų išlaisvinimu. Jis taip pat įteikė chronologinę informaciją apie lietuvius, kurie yra persekiojami saugumiečių už tai, kad jie dalyvavo demonstracijose – rugpjūčio 23 d. Vilniuje ir lapkričio 18 d. Rygoje.

V. Nakas, įteikdamas minėtą informaciją, priminė, jog prezidentas R. Reaganas, priėmęs lietuvių katalikų delegaciją Baltuosiuose rūmuose 1987 m. birželio mėnesį, pa-

žadėjo lietuvių kalinių sąrašą įteikti besilankančiam M. Gorbčioviui. Remdamasis tuo pažadu, V. Nakas prašė, kad jis dabar būtų ištesėtas. Taip pat jis prašė iškelti Lietuvoje saugumiečių vykdomą persekiojimą lietuvių dalyvavusių demonstracijose ir sužymėtų įteiktame chronologiniame sąraše, kad būtų sustabdytas jų persekiojimas.

Ne viskas skelbiama

Pagal pasitarimo taisykles, neleidžiama viešai skelbti kas buvo atsakyta valstybės sekretoriaus pavaduotojo į baltiečių pageidavimus. Galima betgi pažymėti, kad jis išklė visus baltiečių pageidavimus, į kai kuriuos reagojo. Tikimasi, kad jis visus tuos pageidavimus perdavė prezidentui Reaganui. Ar šis savo pažadą išpildė ir juos perdavė M. Gorbčioviui, rašant šias eilutes nebuvo žinoma.

Po minėto pasitarimo delegacija turėjo progą atskirai susitikti su ambasadoriumi Schifteriu ir su juo neformaliai pasikalbėti, ypač žmogaus teisių klausimais, liečiančiais Baltijos valstybių žmones, gyvenančius Sov. Sąjungos okupacijoje. Pasimatymą išrūpino Baltuosiuose rūmuose dirbantis specialus prezidento asistentas Linas Kojelis.

Pasikeis taktika?

Kiek šie žygiai ir baltiečių demonstracija Vašingtone, lankantis M. Gorbčioviui turėjo įtakos į Baltijos valstybių bylos išklimą dviejų didžiųjų pokalbiuose, kol kas nėra žinoma. Galima betgi spėti, kad kai Amerikos – Sov. Sąjungos diplomatiniai santykiai atšyla, Baltijos valstybių išlaisvinimo byla atšala. Tai verčia mūsų veikėjus keisti taktiką ir rasti naujus kelius į politines vėšūnes, kad Baltijos valstybių laisvinimo byla nebūtų nutumta užmarštin. M.

Pasaulio įvykiai

SVARBIAUSIU REAGANO IR GORBAČIOVO LAIMĖJIMU Vašingtone tapo pasirašymas sutarties, panaikinančios artimų ir vidutinių nuotolių raketų su branduoliniais užtaisais. Iškilmes transliavo net ir Sovietų Sąjungos televizija. Sutartį dabar turi patvirtinti aukščiausiasis sovietas Maskvoje. Kliūčių turbūt nebus susilaukta ir iš JAV kongreso, kurio vadus M. Gorbčiovas specialiaame pokalbyje prašė suprasti jo problemas ir vengti per didelės kritikos. M. Gorbčiovo viešnagės metu Vašingtone vyko demonstracijos, reikalaujančios išleisti žydus, norinčius išvykti iš Sovietų Sąjungos, ir atitraukti sovietų kariuomenės dalinius iš Afganistano. JAV ir Sovietų Sąjungos vadų susitikimas Vašingtone paskutinį kartą buvo įvykęs 1973 m., kai prez. R. Niksonas ten susitiko su L. Brežnevui. 1974 m. vasarą susitikimui su prez. R. Niksonu L. Brežnevas pasirinko Maskvą, o susitikimui su prez. G. Fordu tų metų rudenį – Vladivostoką. Prez. J. Carterio susitikimas su L. Brežnevui 1979 m. įvyko Vienoje. Prez. R. Reaganas pirmą kartą su M. Gorbčiovu susitiko 1985 m. rudenį Zenevoje, antrą kartą – 1986 m. rudenį Reikjavike. Tik dabartinis trečiasis susitikimas ir sutarties pasirašymas įvyko Vašingtone. Ketvirtasis numatytas 1988 m. gegužės ar birželio mėnesį Maskvoje.

Be kitų laimėjimų

Sutartis buvo pasirašyta pirmą abiejų vadų susitikimo dieną, o kitos dvi dienos turėjo būti skirtos kitiems pokalbiams, liečiantiems tarpkontinentinių raketų sumažinimą 50%, Afganistaną, žmogaus teises, žydų išleidimą iš Sovietų Sąjungos. Deja, jokių naujų susitarimų neatskleidė baigminis oficialus vadų pareiškimas, kuriam paruošti prirėmė net septyni valandų. Jame pagrindinis dėmesys tenka pasirašytai sutarčiai. Nedaug tepasako prasižėjęs apie pažangą tarpkontinentinių raketų derybose, kurios dabar bus tęsiamos Zenevoje. Sovietinių kariuomenės dalinių atitraukimas iš Afganistano buvo diskutuojamas, bet data liko nesutarta. Susidaro įspūdis, kad M. Gorbčiovas, su kitais Kremliaus vadais pralaimėjęs invazijos atneštą karą Afganistane, nori tapti laimėtoju. Jis sutinka atitraukti sovietinius dalinius, jeigu JAV ir kitos šalys sustabdys per Pakistaną vykdomą ginklų tiekiamą partizanams. Tokiu atveju Afganistanas liktų Maskvos pasirinkto ir apginkluoto prez. Najibo komunistinio režimo kontrole. Niekas nepasiekta ir žydų bei kitų tautybių išleidimo klausimu. Ir vėl kartojama sena dainelė, kad jų eilėse yra asmenų, žinančių ir galinčių išduoti karines Sovietų Sąjungos paslaptis.

Kas laimėjo?

Komentatoriai, svarstydami Vašingtone pasirašytą sutartį, klausia: kas laimėjo? Politinės naudos susilaukė abu – prez. R. Reaganas ir M. Gorbčiovas. Daugiausia nuolaidų betgi padarė prez. R. Reaganas, prarandantis branduolinius ginklus V. Europoje. Grįždamas Maskvon, M. Gorbčiovas R. Berlyne padarė pranešimą Varšuvos sąjungos nariams. Jis tikriausiai neužmiršo pabrėžti Varšuvos sąjungos šalių didelės persvaros kariais, jokios sutarties nesaistomais normaliais ginklais. Varšuvos sąjunga yra pajėgi V. Europą užimti ir be branduolinių ginklų. Prez. R. Reagano ir M. Gorbčiovo pasirašyta sutartis didesnį rūpestį atneš Atlanto sąjungai, kurios generaliniu sekretoriumi ką tik buvo išrinktas V. Vokietijos krašto apsaugos ministras M. Woerneris, 1988 m. pradžioje pakeisiantis Britanijos lordą Carringtoną. Spaudoje teigiama, kad Varšuvos sąjunga turi 995.000 reguliarių karių, 18.000 tankų, 11.700 patrankų, 6.500 priestankinių raketų, apie 2.000 modernių kovos lėktuvų. Atlanto sąjungoje tėra 796.000 reguliarių karių, 12.700 tankų, 4.800 patrankų, 4.500 priestankinių raketų, tik apie 1.000 modernių kovos lėktuvų. Varšuvos sąjungos kariai mažiau išsklaidyti, lengviau sutelkiami, o Atlanto sąjungai juos parūpina daug šalių – JAV, Kanada, Danija, V. Vokietija, Graikija, Islandija, Liuksemburgas, Olandija, Belgija, Britanija, Portugalija, Turkija, Ispanija. Daug kam atrodė, kad pirmiausia reikia sumažinti didžiulę Varšuvos sąjungos persvarą normaliuose ginkluose ir tik tada siekti tarpkontinentinių raketų sumažinimo 50%.

Prezidento viltis

Prez. R. Reaganas istorijon nori įeiti kaip politikas, atnešęs branduolinių nusiginklavimą. Vienos Vašingtone pasirašytos sutarties neužteks, o antros sutarties pasirašymo Maskvoje jis gali nesulaukti. Derybas gali sąmoningai užžęsti M. Gorbčiovas, tikėdamasis daugiau nuolaidų iš JAV prezidentu išrinkto demokrato. Tokiu atveju prez. R. Reaganui gali tekti tik viena Vašingtono sutartis, apimanti palyginti nedidelį raketų skaičių bendrajame branduolinių ginklų arsenale. Jos vertė mažesnė už tarpkontinentinių raketų.

Šiame numeryje:

Milijonai lietuviams

Idealistinė veikla yra reikalinga medžiaginės atramos

Baltiečių delegacijos pageidavimai

Prieš sovietinį vizitą Vašingtone lankėsi baltiečių atstovai

Lietuva katedroje ir salėje

Lietuvos krikščionybės sukaktis iškilmingai paminėta Britanijoje

Kelionė autobusu į Romą

Lietuvių grupės nuotykių įvažiavus Italijos teritorijon

Mane jaudino tautos kancija...

Prof. Vytautas Skudis atsako į pateiktus klausimus

Iš sovietinės nelaisvės Amerikon

Ilgai sovietų kalinti Abručiai atskrido į Vašingtoną

Platus lietuvių rūpesčiai plačioje Kanadoje

Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybos svarstyti klausimai

Lietuvių dienos Australijoje

Sėkmingi tradiciniai renginiai pradedami planuoti iš anksto

Vilnius kitataučių raštuose

Lietuviams mažai žinomi išpūčiai kai kurių kultūrininkų

Putino "Valdovas" Lietuvių dienose

Los Angeles lietuvių dramos sambūris Klivlando mieste

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata - \$22, pusmetinė - \$12, rėmėjo - \$25, garbės - \$30 (Amerikoje - JAV doleriais).
Pavieniai numeriai - 50 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Lietuva katedroje ir salėje

Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimas Rytų vidurio Anglijos sostinėje Nottinghamame

STASYS KASPARAS

Medžių lapams krintant, šiame legendiniame "Robin Hood" mieste įvyko Rytų vidurio Anglijos lietuvių ir pasukutinis Britanijos lietuvių Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimas ir palaiminto Jurgio Matulaičio pagerbimas. Iškilmės įvyko Nottinghamo katedroje, kuri buvo pašventinta 1842 m. rugpjūčio 27 d., kaip pirmoji šventovė Nottinghamo ir pavadinta Marijos Nekalto Prasidėjimo; 1850 m. tapo katedra.

Suskambo katedros varpai, sugaudė vargonai "Pulkim ant kelių..." Įsijungė Nottinghamo mišraus "Gintaro" choro balsai. Ateina iškilmingųjų koncelebracinių Mišių eisena su Nottinghamo vyskupu James J. McQuinness: kan. Valentinas Kamaitis, kan. B. Dazeley — katedros administratorius, kun. dr. J. Sakevičius, MIC, kun. dr. S. Matulis, MIC, kun. P. McBrien ir dar vienas anglų kaimyninės parapijos kunigas.

Vyskupas James J. McQuinness pasveikino nepaprastai iškilmių dalyvius ir pradėjo Mišias anglų kalba, bet pirmasis skaitinys ir atliepamoji psalmė buvo skaitoma lietuviškai LSS Europos rajono, Nottinghamo Aušros Vartų Marijos draugovės skautų. Antrą skaitinį skaitė angliškai rajono vadas S. B. Vaitkevičius.

Vyskupas J. J. McQuinness pasakė pamokslą, kuriame priminė, esą Dievas, paimdamas lietuvių tautą savo globon, jai uždėjo ir pareigas, kurias lietuvių tauta amžiu slinktyje atliko ir dabar atlieka, nežiūredama aukų. Lietuvos tikintieji nebijo eiti į kalėjimus ar net paaukoti savo gyvybę už Kristaus evangeliją. Pamokslas pabaigoje jis išreiškė padėką kun. dr. S. Matuliui, MIC, kuris aptarnauja lietuvių net keliose vyskupijose.

Mišių aukas prie altoriaus atnešė uniformuoti Nottinghamo draugovės skautai ir skautės. Eisenos metu "Gintaro" choras giedoj "Šeši šimtai metų klūpo".

Po pakylėjimo "Gintaro" choras giedoj "Parveski Viešpatie". Komunijos metu "Gintaras" ir visi dalyviai giedoj "Jėzau pas mane ateiki".

Po vyskupiško palaiminimo vėl "Gintaras" galingai giedoj "Dieve, laimink mūsų Tėvynę". Po koncelebracinių Mišių eisena iš šventovės išlydėjo giesmė "Marija, Marija".

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaugotą centas artina Lietuvai laisvės aušrai.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Kelionė autobusu į Romą

Grupės lietuvių kelionė per Prancūziją, Monaco ir Italiją

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kišenvagių

Venecijos kristalo dirbtuvės apžiūrėjimo baigėsi miesto lankymas ir atsiveikimui vietinė vadovė paliko mus grįžti pietums į viešbutį. Einau atgal į prieplauką, iš kur laivu tenka plaukti prie autobusų sustojimo vietos. Laivu bilieto kaina 1.500 litų arba \$1.50. Gondolą išsinuomoti 6 asmenim kainuoja po \$5. Plaukiant didžiuoju kanalu jame gondolomis važiuojančių matyti nedaug, daugiausia motoriniai laiveliai.

Laivu grįžtant atgal iš Šv. Morkaus aikštės teko matyti, kaip vagiškai dirba tarp keleivių. Didelė mūsų grupė kartu važiuojame ir stovėjome viename laivo šone, bet vis tiek iš mūsų tarpą pajėgė išibraiuti viena jauna pora. Tamsaus gyčio vyras merginą apsikabinęs spraudėsi šalia manęs, atrodydamas, kad ją glamonėja, bet per ją ranką ištiesęs jau spėjo atidaryti torontiškes ponios rankinuką ir bandė ištraukti pinigine. Laimei ponija kryptelėjo atgal ir sugriebė atdarą rankinuką su svetima ranka jame, bet dar nespėjusia ištraukti piniginę. Vagišius staigiai atitraukė ranką ir kaip niekur nieko glamonėjo toliau savo merginą, mums piktai žvilgčiojant į jį. Pirmame laivo sustojime jiedu greitai išnėrė iš laivo ir dingo minioje.

Toliau jau be nuotykių grįžom į viešbutį, visiems saugojantis svetimų žmonių.

Brangus alus

Po pietų turėjome laisvą laiką, tad vėl didesniais ir mažesniais būreliais pasiskirstė plaukėm laivu į Venecijos miestą. Italijoje mums bebūnant atėjo karštos ir saulėtos dienos, tad kol atvažiuojom ir pavaikščiujom po Šv. Morkaus aikštę ištroškom gerti. Prieš katedrą aikštės pakraštyje restoranas su staliukais lauke vilioja viliojo su stoti ir atsigalvinti. Orkestras linksmino sėdintčius. Susėdome ir mūsų būrelis, užsisakėme po alaus bonkutę. Gavę alų geriam, šnekučiuojam ir džiaugiamės, kad patogia sėdime, stebėdami aikštėje judančius žmones. Bet alaus bonkutė kainavo lygiai dešimt kanadiškų dolerių. Vėliau bevaikščiოდami radom, kad juo toliau nuo Šv. Morkaus aikštės, juo pigesnis alus. Kurie gerė kavą, irgi brangiai sumokėjo — po 5-6 dol. už puoduką.

Sučiupom vagiųjų

Prisivaikščioję po labirintą gatvelių, praėję pro kanalų tiltus, prisijūrėję į užrietas gaisrais gondolas, šliaužiančias siaurais kanalais, palengva būreliais vėl susirinkom prieplaukoje. Laivu grįžtant vėl stovime viename būryje, bet vis tiek prie mūsų grupės prisigretina vagiųjų, bandęs vienam čekagiškiui ištraukti piniginę. Tačiau buvo pačiūptas už rankos ir nepaleistas, nors labai muistėsi ir norėjo pabėgti. Vyras apsupo ir pašaukė laivo tarnautojus, kurie iššaukė vandens policiją. Ji savo laiveliu atlydėjo iki pirmos sustojimo vietos. Sustojus laivui atvykusi policija paėmė vagiųjų ir nukentėjusį kaip liudininką. Laivas toliau tęsė liudininką be jų. Tik vėliau sužinojom, kad policija apklausinėjusi ir surašiusi parodymą nukentėjusio neparvežė į viešbutį, — turėjo

pats apsimokėti už taksį ir vėlai grįžęs viešbutyje negavo pietų. O vagišius sekantią dieną teisme, nesant nukentėjusio, greičiausiai buvo paleistas.

Jau ir Florencija

Iš Venecijos važiuojame geru apmokamu greitkeliu į Boloniją. Laukai pakelėje labai derlingi — auga vešlūs javai ir kukurūzai. Bolonijos mieste nesustojam. Čia prasižėda Apeninų kalnai, kurių aukščiausia viršūnė siekia 3 km. Kalnai apaugę medžiais ir žaliuoja iki pat viršaus. Kalnų slaitų plotai dirbami ir naudojami žemės ūkiui. Kalnai greitkelį supa iš abiejų pusių, atskleidžiamy gražius vaizdus. Kartais tenka pralįsti pro tunelius. Vienas tunelis gaus ilgas ir vos iš jo išlindus gilus tarpeklis, kurį jungia aukštai iškeltas tiltas.

Priešpietiniame sustojime greitkelio pakelės restorane sutinkame grupę Čikagos lietuvių, keliaujančių į Romos iškilmes. Kai kurie netikėtai susitinka savo pažįstamus.

Netrukus pasiekiamė Florencijos miestą, garsų meno turtais ir savo istorija. Bendarai Italijoje beveik visi didesni miestai senais laikais buvo atskiros respublikos, kunigaikštijos ar karalijos su turtinga savo istorija. Florencija buvo respublika, dabar turinti 450.000 gyventojų. Jos tų laikų pinigais florinas buvo aukštai vertinamas, nes buvo auksinis. Florenciją valdė didikų Medici giminė. Dail. Mykolas Angelas čia gimė, o Leonardas da Vinci mokėsi.

Per miestą rangosi visai ramiai tekanti upė Arno, kuri 1966 m. staigiai patvinusi padarė didžiulius nuostolius Florencijos miesto meno turtams. Mums belankant katedras, vadovai rodydavo buvusio potvynio žymes ant sienų.

Liliputinė valstybėlė

Netoli Florencijos Adriatikos jūros pakrantėje kalnų apsupta, gyvenąja San Marino valstybėlė, turinti 61 kv. km. ploto ir 21.000 gyventojų. Gyvena jau šimtmečius nepriklausomai tvarkydami. Valdoma dviejų kapitonų, kurie keičiasi kas šeši mėnesiai. Turi savo pinigų, policiją ir spausdina savo pašto ženklus. Verčiasi žemės ūkiu, keramikos dirbiniais. Turi geležies kasyklas. Nors pro šalį važiuojam, bet čia neužsukome. Pasiteiravus pas vadovę Rafaelę apie šią valstybėlę, ji tik sekančią dieną šiek tiek daugiau papasakojo.

Florencijoje

Sustojom Florencijos mieste ir nakvojom "Hotel Milano". Pusė dienos buvo paskirta miesto apžiūrai. Diena saulėta ir karšta, tad prakaičė braukdami pėsčiomis žygiuojam po vidurmiesto aikštes, katedras ir rūmus. Prieinam pro vieną aikštę, kurioje trykšta didžiulis fontanas su Neptūno statula. Netoli ir kita statula ant aukšto pastovo iš toli matoma — tai Mykolo Angelo Dovydas. Statula nėra originalas, tik graži kopija, nes originali statula yra padėta galerijoje. Mykolas Angelas dar būdamas jaunas skulptorius (26 metų), dirbo iš marmoro Dovydo figūrą išstisus ketverių metus.

Prieiname prie Florencijos katedros. Iš lauko atrodo daug puošnesnė su marmoro sienom ir skulptūrom. Vidus ypatingas tik architektūros

darbu. Eiliniam žmogui čia nieko ypatingo nematyti.

Nuo čia gatvelėmis žygiuojame prie kitos katedros, vadinamos "Duomo". Saulė negailėstingai kaitina einant įkaitintais šaligatviais. Matome aukso krautuvėles, kurios yra išsirikiavusios viena prie kitos, kviečiančios ir jų langus žvilgtreti. Tačiau vadovė nė maž nesustodama veda tolyn nuo tų grožybų. "Duomo" katedra yra ankstyvojo renesanso stiliaus, tačiau vidus gan kuklus. Už tai iš lauko architektūra dominuoja visą aplinką.

Apvaikščiujam, apžiūrim ir tikimės, kad jau grįšime į autobusus. Vadovė sako — dar turim pamatyti Šv. Kryžiaus šventovę, statytą 1297 m., gotikos stiliaus, ypatingai puošnią. Pavargusieji saulės kaitroje nebeneri niekur eiti. Kad ir murmančius vadovė atveda prie šios šventovės. Tikrai ji yra labai puošni, lyg koks muziejus: didikams įrengti mauzoliejai grindyse ir sienose. Čia palaidotas marmoro karste kompozitorius Rossini. Dantės mauzoliejus labai puošnus, nors jis yra palaidotas kitur, (tuo laiku buvo iš Florencijos išstremtas). Galileo Galiliejus ir Mykolas Angelas irgi čia palaidoti. Daugybė dar kitų įžymių ar turtingų čia palaidota. Aplinkui vis marmoriniai paminklai, statulos, išgraviruotos plokštės grindyse ar sienose su vardais, titulais ir datomis.

Prie pasvirusio bokšto

Iš čia kojas sunkiai vilkdami grįžtam prie Arno upės pakrantėje paliktų autobusų. Po Florencijos miesto apžiūroje buvo numatyta kelionė į Pizą pasvirusio bokšto pamatyti, tačiau po ilgo kaitroje vaikščiojimo daugelis pavargę nebeneriojo ten važiuoti. Vis dėlto susidarė dar vienas autobusas norinčių ten važiuoti.

Nuo Florencijos miesto iki Pizos yra arti 100 km kelio. Ją pasiekiamė per valandą laiko. Gerai vėsinamame autobuse atsigauuname. Išlipus iš autobuso, dar reikia gerą kelių gabalą eiti bokšto link, kurio iš aikštės visai dar nematyti. Katedra ir bokšto aplinka apsupta aukšta gynybosi siena. Mat viduramžiais Piza miestas buvo jūrinė valstybė, valdžiusi kitas provincijas. Pro vartus sienoje patenki į ilgą gatvę, kurios gale yra aikštė, išgarsėjusi architektūriniais pastatais: katedra, baltisterija ir varpinė. Pakrypęs bokštas statytas vėliau nei katedra (1350 m.). Visi pastatai stovi vienoje eilėje, sudarydami gražų derinį. Mums atkeliavus jau buvo visai vakarė, ir tebuvo duotas pusvalandis viskam apžiūrėti. Teko labai skubėti.

Mūsų akys nukreiptos į tą aiškiai pakrypusį į šoną bokštą, kurio aukštis 180 pėdų ir pastatytas lyg iš aštuonių aukštų. Matėsi jo šonais, kurie yra atviri į lauko pusę, vaikščiojantys ar lipantys aukštyn žmonės. Net keista — taip smarkiai pasviręs į vieną šoną, nes yra nutolęs nuo centro 16 pėdų, bet publikai leidžiama laiptoti. Bokšto viršūnė aptverta tvorele, kad publika galėtų pasižvalgyti po plačią apylinkę.

Per duotą prastai laiką spėjom apibėgti visą rajoną, pavaikščioti aplinkui bokštą, nes lipi į viršų nebebuvo laiko, bet už tai padarėm daugybę nuotraukų. Grįždami prie autobuso, dar stabtelėjom prie suvenyrų krautuvėlių ir patenkinti jau tamsoje pasiekėm viešbutį.

Vakarienės metu sulaukėm staigmenos: baigiant valgyti patarnautojai pradėjo nešti rožių puokštes ir šampano bonkų kamščiai ėmė triukšmingai lėkti. Visi gavome šampano išgerti, o moterys dar ir po rožių puokštę. Sekančią dieną kitų dviejų autobusų moterys mums pavydėjo nieko negavusios, nes nakvojo kitame viešbutyje. Mat tokia didelė grupė ne visada gaudavo pakankamai kambarių vienam viešbutyje. Čia buvome specialiai pavaišinti, nes viešbutis buvo ką tik atidarytas.

(Bus daugiau)

Nuoširdi padėka

visiems, kurie mintimis, žodžiais ar darbais teikė mums paguodą ir parodė tiek meilės mano

tėveliui

a. a. PETRUI ŠČEPAVIČIUI,
iškeliavus amžinybėn.

Lai Dievas laimina Jus —

Garbaliauskų šeima

1987 m. lapkričio 17 d. Aukščiausias pasišaukė mūsų mylimą Mamytę bei Močiutę

a. a. TEKLE VALADKIENĖ.

Reiškiamė nuoširdžią padėką Tėvams pranciškonom už šermenų maldas, už šv. Mišias ir už laidotuvių apeigas. Šv. Jono lietuvių kapinėse, kun. klebonui J. Staškui už šv. Mišias ir solistei S. Žiemei lytei už giesmes.

Dėkojame visiems, lankiusiems Močiutę ligoninėje, užprašiusiems šv. Mišias, dalyvavusiems maldose koplyčioje ir palydėjusiems velionę į josios paskutinę kelionę.

Dėkojame už mums pareikštą užuojautą žodžiu, raštu ir per spaudą bei aukas labdaros tikslams.

Ačiū už gražias gėles ir ponioms už pyragus.

Jums dėkingi —

Eugenija Čižikienė,
Bronius ir Aleksas Valadkos
su šeimomis

A+A

ONAI KYBARTIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jos sūnus — ALFONSA, STASIS, VLADA ir jų šeimas
bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjauciamė —

Alfonsas ir Augustė
Patamsiai

Bronius ir Ema
Milašiai

A+A

ELENAI VINDAŠIENEI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjauciamė giliame liūdesyje likusius —
velionės vyrą VLADĄ, sūnus ALGIRDĄ, MINDAUGĄ,
KĘSTUTĮ ir ROMA, jų šeimas, gimines bei artimuosius
ir kartu liūdime —

B. J. Lukšiai
G. S. Beržiniai
V. Galeckas

A. J. Vieračiai
A. A. Lapėnai
J. Jurėnas

N. A. Ivanauskai

A+A

JURGIUI DRUČIUI

mirus Suvalkų trikampyje,

dukras — MARYTĘ ČEBATORIENĖ, ONUTĘ
STEPŠIENĖ bei jų šeimas ir gimines nuoširdžiai
užjauciamė —

F. B. Ankudavičiai
A. O. Dziemionai
P. T. Kareckai

J. J. Kamaičiai
D. B. Kriaučiūnai
B. E. D. Rukšėnai

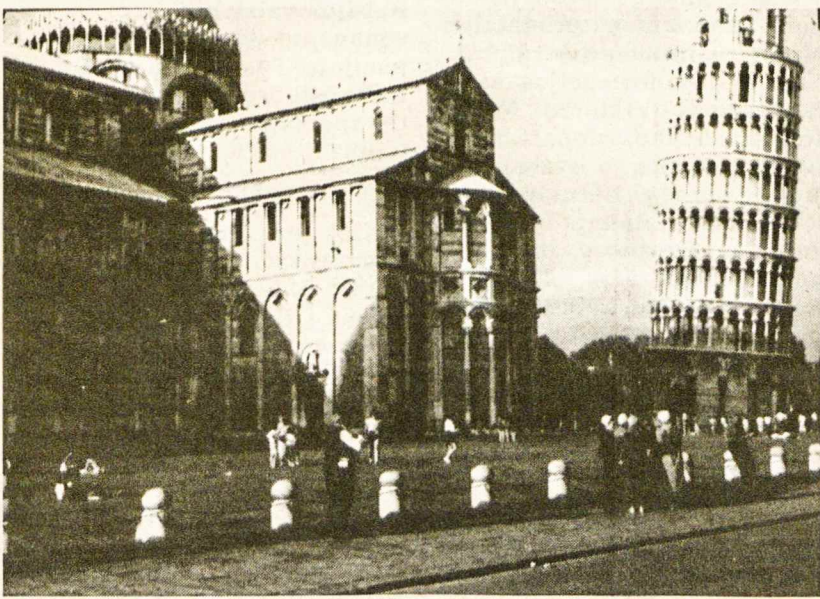
Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Garsusis Pizos bokštas — varpinė Italijoje, pasviręs į šoną. Prie jo — katedra, gausiai lankoma turistų, kurių tarpe netrūksta ir lietuvių

Buvęs sovietų kalnys Lietuvos laisvės kovotojas prof. VYTAUTAS SKUODIS 1987 m. lapkričio 14 d. aplankė Toronto Maironio mokyklą. Mokinių vardu jį sveikina DAINA BATŪRAITE. Viduryje – mokyklos vedėja GIEDRA PAULIONIENE

Mane jaudino tautos kančia...

I "Tėviškės žiburių" klausimus atsako buvęs Lietuvos laisvės kovotojas ir kalnys prof. Vytautas Skuodis, pasiekęs laisvąjį pasaulį

— Sveikiname atvykusį iš vergijos į laisvą pasaulį. Girdėjome apie ilgą Jūsų odiseją ir norėtume daugiau sužinoti apie ją. Visų pirma malonėkite pasakyti, kaip yra su Jūsų pavarde, kuri buvo įvairiai rašoma.

— Mano tėvas prieš atvykdamas į Ameriką savo tėvų namuose ir vėliau turėjo pavarde Skodis. Taip jis pasirašinėjo ir sugrįžęs į Lietuvą, kai priėmė Lietuvos pilietybę. Panevėžiečių tarmėje ši pavardė dažnai buvo tariama kaip Skodžis arba Skodžius. Kalbininkas Petras Butėnas prieš karą jam siūlė pakeisti savo pavardę į Skuodis, kuri kalbiniu atžvilgiu yra teisingiausia. Tai žinant, pokario metais man teko dažnai kaitalioji laikinių asmens liudijimą (paso ilgai neturėjau). Man pagaliau pavyko tapti Vytautu Skuodžiu, nors brandos atestate aš dar buvau Vytautu-Benediktu Skodžiumi.

Kai mano tėvas priėmė JAV pilietybę, jis ir savo pavardę iš Skodis pakeitė į Scott. Jis mums aiškino jog taip padaręs todėl, kad jo lietuvišką pavardę labai iškraipydavo. Tai gi gimiau Peter Scott šeimoje ir taip gavau teisėtą pavardę Scott. Pagal valstybinius ir Šv. Kryžiaus ligoninės Čikagoje metrikus aš esu Benedikt Scott, o pagal Čikagos lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčios metrikus — Benediktas-Vytautas Skodžius. Mane krikštijęs tos parapijos klebonas Draugelis sąmoningai mane padarė tikru lietuviu ir pagal pavardę.

— Žinome, kad gimėte Amerikoje, bet užaugote Lietuvoje. Kaip ir kada tai įvyko?

— Iš JAV su tėvais išvykau 1930 m. per Žolinę. Apsigyvenome Panevėžyje. Ten 1941 m. baigiau pradžios mokyklą 5 skyrius ir įstojau į Panevėžio berniukų gimnaziją. Ją baigiau 1948 m.

— Kur ir kokius mokslus baigėte?

— 1948 m. rudenį įstojau į Vilniaus universiteto gamtos mokslų fakulteto geologijos skyrių, kurį baigiau 1953 m., įgydamas diplomuoto geologo kvalifikaciją. Baigęs studijas, buvau gavęs paskyrimą į Lietuvos mokslų akademijos geografinės ir geologijos institutą, kur man pasiūlė stoti į aspirantūrą mokslų kandidato (pagal JAV daktaro) laipsniui gauti. Buvau priimtas tiksliai į nestacionarinę (neakivaizdinę) aspirantūrą. Dirbti tame institute nepradėjau. Įsidarbinau Visasąjunginio projektavimo instituto "Hidroenergoprojekt" (Maskvoje) Vakarų ekspedicijoje, kurios įstaiga buvo Vilniuje. Šio instituto sistemoje, vėliau — visasąjunginio tyrinėjimų projektavimo ir mokslinių tyrimų instituto "Hidroprojekt" (prie jo buvo prijungtas "Hidroenergoprojekt") aš dirbau nuo 1953 m. pabaigos iki 1969 m. rudens, iš viso 16 metų. Teko dalyvauti tyrinėjimuose Kauno hidroelektrinės ant Nemuno upės, Plavintų, Rygos, Kegmo, Daugpilio hidroelektrinių ant Dauguvos upės Latvijoje projektų. Taip pat vygdžiau inžinerinius-geologi-

nus tyrinėjimus visai eilei kitų neįgyvendintų projektų Lietuvoje, Latvijoje ir net Rytų Sibire — Užbaikalėje.

Dirbdamas Latvijoje, susidūriau su geologijos mokslui nežinomais reiškiniais. Tai mane paskatino 1964 m. įstoti į nestacionarinę aspirantūrą prie gamybinio ir mokslinių tyrimų statyboje instituto, esančio Maskvoje. Ją baigęs 1969 m. savo gimtadienyje (kovo 21 d.) apgyniau disertaciją geologijos-mineralogijos mokslų kandidato (pagal JAV — daktaro) laipsniui gauti.

— Tai gi baigėte daug mokslų, ruošdamasis geologo specialybei. Kaip patekote į Vilniaus universitetą ir kokius mokslus ten dėstėte?

— Turėdamas mokslinį laipsnį, gavau kvietimą užimti vyresniojo dėstytojo (pagal JAV — Associate professor) vietą Vilniaus universiteto gamtos mokslų fakultete, hidrogeologijos ir inžinerinės geologijos katedroje. Kvietimą priėmiau, nes mano mėnesinis atlyginimas iš karto šoktelėjo nuo 140 rb. iki 250 rb., o po penkerių metų dar prisidėjo 30 rb. 1977 m. man buvo suteiktas docento (pagal JAV — professor) mokslinis vardas. Prieš areštą turėjau gauti jau 320 rb. mėnesinį atlyginimą ir buvau nusprendęs pereiti į doktorantūrą, kad paruoščiau dar vieną, pagal sovietinę tvarką, daktaro disertaciją, kurią jau buvau įpusėjęs.

Universitete išdirbau lygiai 10 metų. Pagrindinės mano skaitytos disciplinos buvo: inžinerinių-geologinių tyrinėjimų metodika, gręžybės ir kalnakasybos darbai ir jų saugumo technika, geologijos mokslų istorija, gamtos apsauga ir kai kurios kitos epizodiškai skaitytos disciplinos. Be to, dirbdamas universitete, buvau įsitraukęs į aktyvią visuomeninę veiklą tiek pačiame universitete, tiek ir už jo ribų. Daug laisvo laiko ir pastangų teko paaukoti organizuojant, o po to ir vadovaujant gamtos apsaugos skyriui prie Visuomeninių profesijų fakulteto tame pačiame Vilniaus universitete.

— Dirbdamas universitete, rodos, domėjotės ir savo tautos, ir filosofijos, ir religijos klausimais. Kas paskatino į tokį dvasinį posūkį?

— Man ilgai teko gyventi ir dirbti už Lietuvos ribų todėl visą laiką jutau didelį atitrūkimą visų pirma nuo kultūrinio Lietuvos gyvenimo. Neturėjau aiškaus supratimo apie sovietinio režimo priespaudos sukeltas tautoje pasipriešinimo formas. Menkai orientavausi ir apie pagrindines Lietuvos Katalikų Bažnyčios problemas. Neturėjau jokių ryšių su Lietuvos dvasiškija. Be to, ir pats ilgoką laiką buvau tapęs tikėjimo nepraktikuojančiu inteligentu, trumpai tariant — indiferentu. Tačiau visuomet jaučiau užuojautą ir pagarbą persekiojamai Bažnyčiai ir nuolatinį vidinį skausmą dėl mūsų tautos kančių ir Tėvynės likimo.

Ruošdamas disertaciją, privalėjau išlaikyti taip pat ir filosofijos istorijos egzaminą, kurioje daug vietos užėmė

marksistinė filosofija, vadinama dialektiniu ir istoriniu materializmu. Egzamino išlaikiau, tačiau pasilikau daug abejonių ir tiesiog pasipiktinimą keliančių "filosofavimų". Kadangi tame egzamine buvo privalomi klausimai iš vadinamojo "mokslinio ateizmo", jie įkvėpė mane ryžtą iširti tą "mokslinį ateizmą" iki jo pagrindų. Taip vėliau, jau dirbant universitete, atsirado didelės apimties darbas, kurį po pirmosios kratos, įvykusios 1979 m. lapkričio 24 d. aš pavadinau "Dvasinis genocidas Lietuvoje".

Antroji tos marksistinės filosofijos egzaminu nauda buvo ta, kad aš pajutau savyje didelį būtinumą susipažinti ir su vadinamosios Sovietijoje idealistinės filosofijos autentiškais veikalais, nugalėti savo didelį atsilikimą religijos moksluose, išstudijuoti Šventąjį Raštą. Vos tik pradėjęs darbą universitete, tapau uoliai praktikuojančiu kataliku, nuolatius jausdamas pavojų, kad už tai būsiu atleistas iš darbo kaip "nesąmoningas" ir tikintis "religinį prietarą". Matyt tokia buvo Dievo valia, kad tokios realios lėmties aš išvengiau iki pat arešto.

Savo atsilikimą Lietuvos kultūrinio gyvenimo raidos Lietuvos pažinime aš gana greitai įveikiau išklauses trejų metų paskaitų ciklą Vilniaus liaudies universiteto kraštotyros ir istorijos bei kultūros paminklų apsaugos fakultete. To fakulteto pavyzdžiu ir pats vėliau Vilniaus universitete organizavau gamtos apsaugos skyrių, kuris studentijos tarpe, atrodo, buvo populiarus.

Turbūt kiekvieno žmogaus gyvenime taip atsitinka jog sulaukęs viduramžio patenka į dvasinę krizę. Iš tiesų yra ko susimąstyti apie nueitą gyvenimo kelią, sugrįžti prie amžiaus filosofinių problemų: iš kur ateinu, kas esu, kur einu? Taip ir man atsitiko ką tik apgynus mokslų kandidato disertaciją. Tada man suėjo lygiai 40 metų. Jau nebe jaunystė, bet dar ir ne senatvė. Nelinksma pasidarbė suvokus, jog lieka gyventi mažiau negu pragyventa. Tačiau buvau įsitikinęs, jog ne gyvenime traukė, o jo turinys apsprendžia žmogaus gyvenimo prasmę ir pašaukimą. Čia aš pajutau sąžinės priekaištą: "Kas gi tu toks esi? Tu nuolatos savo širdyje pergyveni savo Tėvynės tragišką likimą ir savosios tautos dramą. Bet ką gi tu pats padarei sumažinti toms Tėvynės ir tautos kančioms? Tavo neareštavo, nenuteisė, nesušaudė, neišvežė į Sibirą, pagaliau net netardė. Išėitų, kad tu esi lojalis okupaciniam režimui. Tavo pasyvumas pavergtos tautos kovoj už savo teises yra taip pat savos rūšies išdavystė..."

Taip befilosofuodamas aš su dideliu širdies palengvėjimu ir neapsakomu džiaugsmu sutikau Lietuvoje pasirodžiusią pogrindžio spaudą ir pajutau, jog tai ir yra tai, kas nurašins mano sąžinės balsą ir įprasmins mano likusį gyvenimą. Aš suradau tikrą savo tolimosio gyvenimo kelią...

(Bus daugiau)

Iš sovietinės nelaisvės Amerikon

Abručių šeimą, atvykusią iš okupuotos Lietuvos, pasitiko artimieji Vašingtone

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

1987 m. lapkričio 23 d., kai laisvojo pasaulio lietuviai minėjo Lietuvos kariuomenės dieną, į Vašingtono orauostį iš Lietuvos per Italiją ir Niujorką atskrido vilniečiai Edita ir Vytautas Abručiai su 13 metų amžiaus sūniumi Aidu. Naujuosius ateivius pasitiko jų iškvieta ir Aido Abručio krikšto motina Klara Saponytė, kuri yra trečios kartos Amerikos lietuvaite, kilusi iš Pensilvanijos anglikasių Lietuvos. Prieš kurį laiką lankydamsi okup. Lietuvoje, ji ir tapo Aido Abručio krikšto motina. Abu Abručiai yra sėdėję sovietų kalėjimuose ir priverčiamojo darbo lageriuose.

Kratos ir kalėjimai

Vytautas Abrutis gimė 1952 m. Klaipėdoje. Besimokant daug kartų buvo tardomas už Lietuvos nepriklausomybės šventės pagerbimą. 1980.IV.8 jo bute buvo padaryta krata, rasta rašomoji mašinėlė ir nemažai antikomunistinės literatūros. Tų pačių metų gegužės 20 d. V. Abrutis buvo sumintas Maskvoje ir atgabentas į Lukiškių kalėjimą Vilniuje. 1980.XI.27-28 už pogrindžio spaudos platinimą nubaustas 2,5 metų lageriu, iš kurio paleistas 1983 m.

1982.XII.8 buvo padaryta krata Editos Abrutienės bute Vilniuje. Kratos metu paimita Abrutienės pareiškimai, dokumentai, laiškai, Žmogaus teisių deklaracija anglų kalba ir kt. Po kratos saugumiečiai Abrutienės nebepaleido. 1983.VII.14, vyrai ką tik sugrįžus iš priverčiamojo darbo lagerio, Edita Abrutienė buvo nuteista 4 metams griežto režimo lagerio ir 2 metams tremties.

E. Abrutienė gimusi 1950 m. Mordovijos moterų lageryje aktyviai reiškėsi. Ji su Jadvyga Bieliauskiene ir aštuoniomis kalinėmis pasirašė sveikinimą prezidentui Reaganui jo perrinkimo prezidento proga. Ji su kitomis kalinėmis iš lagerio pasiuntė protesto laisną Aukščiausio sovieto prez-

diumui, prašydamos belaisvių statuso dėl to, kad jos gyveno sovietų okupuotuose Baltijos kraštuose.

Edita Abrutienė, paleista iš tremties, į Lietuvą sugrįžo 1987 m. gegužės 8 d., pusantrų metų anksčiau, negu buvo tikėtasi.

I Vakarų

Abručių šeimos vargai prasidėjo 1977 m., kai Edita atsisakė sovietų pilietybės ir paprašė leidimo emigruoti į Vakarų. Kai Vytautas Abrutis Maskvoje bandė susitikti su užsienio korespondentu, buvo sumintas. Tačiau lygiai po dešimties metų, paragavusiai sovietinių kalėjimų, priverčiamųjų darbų lagerio duonos ir pergyvenusiai daug vargo, Abručių šeimai nusišypsojo laimė patekti į laisvąjį pasaulį ir atvykti išvažatoti Amerikon.

Vašingtono orauostyje Abručių šeimą pasitiko jų iškvieta Klara Saponytė su savo sesute Mariana, "Amerikos balso" ir ELTos atstovės, nemažas būrelis lietuvių, ypač Lietuvos vyčių, kurių organizacijai priklauso ir Klara Saponytė. Kadangi Abručiai yra palginti jauni žmonės, galbūt neturės daug vargo su įsikūrimu naujam krašte. Reikia tikėtis, kad pirmuosius žingsnius žengiant padės ir BALFas, kurio darbo barai darosi ypač platus.

Paleistas Pečiulūnas

1987 m. spalio 26 d. į Vilnių, atlikęs bausmę už "antisovietinę agitaciją ir propagandą", grįžo sąžinės kalnys Povilas Pečiulūnas. Jis 1980.XII.22 buvo nuteistas 3 metams griežto režimo lagerio ir 5 metams tremties kartu su Vytautu Skuodžiu ir Gintautu Iešmantu už bendradarbiavimą pogrindžio spaudoje. 1928 m. gimes Pečiulūnas prieš suėmimą Vilniaus vid. mokykloje dėstė lietuvių kalbą bei literatūrą ir buvo kaltinamas už eilę straipsnių, kurie pateko į pogrindį leidžiamas "Perspektyvas".

Amerikiečių pagalba

Anksčiau esam rašę, kad Vašingtone, minint "Lietuvos

Rašomasis stalas Maironio muziejuje Kaune. Čia kūrė ir studijavo žymusis Lietuvos atgimimo poetas, gyvendamas šiuose rūmuose

KB kronikos" 15 metų sukaktį, kongresmanas J. Milleris pranešė, jog JAV atstovų rūmuose steigama Lietuvos katalikų religinės laisvės grupė. Toji grupė kiekvieną mėnesį pasiunčia Maskvai protesto raštą dėl kurio nors lietuvių sąžinės kalinio likimo. Rugsėjo mėnesį JAV atstovų rūmai vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurioje prašo prezidento Reagano vyriausybę pasisakyti prieš sovietų vykdomą lietuvių katalikų persekiojimą.

1987 m. lapkričio mėn. JAV atstovų rūmų 108 nariai paragino generalinį Sovietų Sąjungos sekretorių M. Gorbaciova iš vidaus tremties paleisti žmogaus teisių gynėją Balį Gajauską ir leisti jam su šeima emigruoti į Ameriką.

Pasak kongresmanų, "Gajausko dabar atliekama 15 metų griežto režimo ir vidaus tremties bausmė už žodžio laisvės naudojimą ir humanitarinės pagalbos teikimą politiniams kalinėjams bei jų šeimoms yra visiškai nesuprantama..."

Malonu pranešti, kad pastaruoju metu Lietuvos katalikų religinės laisvės grupė įsteigta ir JAV senate. Grupės iniciatoriai — respublikonas senatorius Dr. Durenbergeris iš Minesotos valstijos, ir demokratas senatorius D. Riegle iš Mičigano valstijos.

Grupės iniciatorių paskatinti, 25 JAV senatoriai spalio 22

d. laikšiu kreipėsi į Sovietų Sąjungos Religinių reikalų tarnybos pirmininką Charčevą dėl vyskupo Julijono Steponavičiaus daugiau kaip 26 m. užsitiesiosios tremties. Laiską pasirašė ir tokie liberalai senatoriai, kaip Ch. Dodd, Carl Levin, H. Metzenbaum ir kt.

Tai pirmas senato grupės projektas. Lietuvos religinės laisvės grupė senate, kaip ir atstovų rūmų grupė, glaudžiai bendradarbiauja su Lietuvių informacijos centru biuru Vašingtone, kurio vedėjas yra istorijos ir politinių mokslų doktorantas, šiame krašte gimusių kartos atstovas Viktoras Nakas, Lietuvių tarpe jis žinomas kaip paskaitininkas bei brandžių straipsnių autorius.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS YRA... BŪTI KANADIEČIU

Istorinis Kanados daugiakultūriškumo įstatymas (Canadian Multiculturalism Act) yra pateiktas parlamentui valstybės sekretoriaus ir daugiakultūrių reikalų ministro David Crombie.

Įstatymas oficialiai įteisins konstitucinę bet kurios kilmės kanadiečių laisvę saugoti, bei puoselėti kultūrinį savo paveldą ir juo dalintis su kitais.

Pateiktasis įstatymas stiprins mūsų vienybę, išryškins kanadiečio savitumą, pagerins ekonomines galimybes ir pripažins daugiakultūrę Kanados tikrovę.

Šis svarbus įstatymas:

- nustatys daugiakultūrę Kanados politiką;
- pripažins visus kanadiečius pilniais ir lygiais dalininkais Kanados visuomenėje;
- įpareigos federacinę vyriausybę rūpintis, kad visos jos institucijos atspindėtų daugiakultūrę Kanados įvairovę;
- teiks teisinį pagrindą daugiakultūrems programoms, kurios stiprina Kanados pilietišumą, padės išsaugoti kultūrinę vertybes ir kovoti su diskriminacija.

Kanados daugiakultūriškumo įstatymas skirtas dabarčiai ir 21-mam šimtmečiui. Norintieji sužinoti daugiau apie šį įstatymą prašomi iškirti čia pridėdamą atkarpą ir ją išsiųsti.

Department of the Secretary of State of Canada
Multiculturalism

Secrétariat d'État du Canada
Multiculturalisme

Please send me more information, in English or in French, on the proposed Canadian Multiculturalism Act.

- ☐ English Literature
☐ French Literature

Name _____
(please print)

Mailing Address _____

(city, province and postal code)

Mail To: Canadian Multiculturalism Act
Department of the Secretary of State of Canada
Ottawa, Canada
K1A 0M5
819-997-0055

Canada

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

UŽMIRŠTI LAZDYNĖLIAI

Klaipėdiečio Bernardo Aleknavičiaus straipsnį "Išsaugokime Lazdynėlius" 1987 m. spalio 17 d. laidoje paskelbė savaitraštis "Literatūra ir menas". Autorius džiaugiasi Tolminkiemyje įsteigtu K. Donelaičio muziejumi, kurį praplės atnaujinamas klebonijos pastatas. K. Donelaitis klebonijoje yra parašęs savo "Metus". Tolminkiemyje jis gyveno ir mirė, ten buvo rasti jo palaikai. B. Aleknavičius betgi tebsibi, kad lig šiol yra visiškai užmiršti Lazdynėliai — K. Donelaičio gimtavietė prie Gumbinės, dabar pavadintos Gusevu. B. Aleknavičius, pastaraisiais metais keletą kartų apsilankęs Lazdynėliuose, pasakoja: "Žingsniuodamas buvusio kaimelio keliuku, visados prisimeni mums nežinomą, bet spėjama dainiaus vaikystę. Šiandien Lazdynėlių žemėje nesimato jo pėdų, nesimato ir jo senelio Hanso bei tėvo Kristupo nuveiktų darbų. Tik besibaigiančios nykti kapinaitės byloja, kad čia praeityje je kaimo būda, o to kaimo įkūrėjas, kaip teigia archyviniai dokumentai, buvęs poeto senelis Hansas Donelaitis. Jis, jo sūnus Kristupas, poeto Kristijono tėvas, be abejo, čia ir palaidoti. Užsukęs į išraustas, krūmokšniais apaugusias kapinaites, aiškiai matai, kad jas prieš gerą dešimtmetį nesąmoningai, o gal ir bloga valia, melioratorių norėta sunaikinti. Apmaldau, kai vieta, kurioje ilsisi garsojo Europos XVIII amžiaus rašytojo realisto protėvių palaikai, iki šiol nesulaukę reikiamos pagarbos..."

KALBA PRAEITIS

Toliau B. Aleknavičius rašo: "Tik archyviniai dokumentai šiandien primena tuos, anot K. Donelaičio, "barzdutus" laikus, primena, kad čia būta mažo kaimelio, kuriame, be Hanso Donelaičio, dar gyveno Pričkus Vilošaitis ir Kristupas Pasevaltis. Kaimelis įsikūrė prieš 1709-1710 metų maro epidemiją. Iš pavardžių matyti, kad visi trys naujakuriai buvo lietuviai. Jie ir jų vaikų palikuonys išsiėjo šioje žemėje. Ir tik Kristijonas, palikęs gimtinę, išklydo į pasaulį. Bet čia liko jo sesuo, liko jos palikuonys, o molžemyje — Donelaičių kaulai..." Lazdynėliuose gimęs Kristijonas Donelaitis prisiminė Leipcego universitetą prof. F. O. Tecneris (1863-1919). Jo pastangų dėka 1896 m. balandžio 8 d. Lazdynėliuose, Belovo dvarelio parke, spėjamoje Kristijono Donelaičio gimtinės vietoje, buvo atidengtas jo atminimui skirtas paminklinis akmuo. Prie plento Kaunas-Karaliaučius net iki II d. karo stovėjo rodyklė į K. Donelaičio gimtinę. Vincas Kuzmickas (1936-1982) Leningrade, Mokslų akademijos archyve, 1975 m. rado F. O. Tecnerio darytą nuotrauką, įamžinusią paminklinio akmens atidengimo iškilmes Lazdynėliuose, siųstą Petrapilio universiteto docentui Eduardui Volterui (1856-1941). Tą

istorinę nuotrauką Vilniaus universiteto docentas Domas Kaunas paskelbė žurnalo "Svityrų" 1980 m. 16 nr. Lazdynėliuose dabar nėra K. Donelaičio atminimui skirtas paminklinio akmens, nebėra ir nuorodos prie kelio į poeto gimtinę.

PRALEISTA PROGA

B. Aleknavičius prisimena K. Donelaičio 250 metų gimimo sukakties minėjimus 1964 m. Esą tada jau 1960 m. buvo nutarta sutvarkyti gimtuosius K. Donelaičio Lazdynėlius. Architekto S. Lasavicko paruoštame projekte buvo numatyta atstatyti dingusį paminklinį akmenį, apželdinti aplinką. Projekto brėžiniai buvo išstatyti K. Donelaičio 250 metų gimimo sukačiai surengtoje parodoje Vilniuje 1964 m., bet taip ir nebuvo pajudėta. Architektai — S. Lasavickas, N. Kitkauskas ir S. Mikulionis, 1974 m. apsilankę Lazdynėliuose, avarinę jų būklę aprašė savo laiškuose kultūros paminklų apsaugos valdybos viršininkui J. Glembai ir K. Donelaičio komitetui pirm. K. Korsakui. Deja, ir šios pastangos buvo nesėkmingos. Esą persitvarkymui ir naujam galvojimui dar nebuvo atėjęs laikas. 1989 m. sausio 1 d. bus minima K. Donelaičio 275 gimimo metų sukaktis. B. Aleknavičius nuomone, šį kartą Lazdynėlių sutvarkymu turėtų pasirūpinti D. M. Gorbaciovo reformų įsteigti fondai — Rusijos kultūros fondo Kaliningrado srities skyrius ir Lietuvos kultūros fondas. B. Aleknavičius betgi sypteli, kad pirmiausia lietuviams kultūrininkams teks ištaisyti "Didžiosios sovietinės enciklopedijos" 1972 m. padarytą klaidą. Ji gimtuosius Kristijono Donelaičio Lazdynėlius "iškėlė" iš dabartinės Kaliningrado srities Gusevo rajono ir "atidavė" Radviliškio rajonui Lietuvoje. Šią absurdišką klaidą jau spėjo pakartoti ir Kaliningrado srities istorijos bei dailės muziejaus darbuotojai 25.000 egz. tiražu išleistoje knygutėje "Kristijono Donelaičio memorialinis muziejus". Dabar juos reikės įtikinti, kad Kristijonas Donelaitis gimė 1714 m. sausio 1 d. Lazdynėliuose prie Gumbinės, kuri tada nebuvo vadinama Gusevu.

TRIAUKŠTIS GARAŽAS

Vilnius lig šiol turėjo tik aikštes automobiliams statyti, o dabar Tiltu gatvėje prie atnaujinamų Knygų rūmų jau statomas pirmasis trijų aukštų garažas Baltijos šalyse, turėsiantis vietos 150 automobilių. Iš gatvės pusės garažas turės dekoratyvinę sieną, pritaikytą prie bendro architektūrinio vaizdo. Į pirmąjį aukštą autobusai ir automobiliai įvažiuos pro atskirus vartus, o į viršutinius aukštus ves palaispniui kylančios įvažiavimo ir išvažiavimo takai. Garažo tarnautojams ir automobilius paliekantiems vairuotojams bus įrengti specialūs laiptai. Garažo projektą paruošė architektas E. Stasiulis.

V. Kst.

JAV LB kultūros tarybos narių bei Kanados lietuvių atstovų susitikimas, kuriame dalyvavo ir Kanados lietuvių atstovės

Hamilton, Ontario

KLK MOTERŲ DR-JOS Hamiltono skyrius 1987 m. spalio 25 d. viešame pobūvyje paminėjo 600 m. Lietuvos krikščionybės sukaktį. Vadovavo pirm. M. Vaitonienė. Ji trumpai apibūdino minėjimo prasmę. Hamiltono pensininkų dainos vienietės, vadovaujant Aldonai Matulicz ir jai pačiai kanklėmis akomponuojant, pagiedojo keletą giesmių. Po to buvo rodomas filmas — Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės Romoje. Salė buvo pilna žmonių. Moterys visus pavaišino kava ir skaniais pyragais.

J. Kuosa

London, Ontario

NAUJA PARAMA APYLINKEL Visada su liūdesiu išlydime išvykstančius į kitus miestus ar į anapus, bet su dideliu džiaugsmu sutinkame pas mus atvykstančius, ypač jei jie savo veikla gali mus sustiprinti. Šį 1987 m. rudenį kaip tik sulaukėme tokią šeimą, būtent Paulių ir Rasą Kuras, turinčius tris mažamečius vaikučius: sūnų Tomą ir dvi neseniai gimusias dvytnukes — Vaivą ir Dainą. Abu tėvai yra žinomi lietuvių veikėjai: Rasa (montreališkių Irenos ir dr. Petro Lukoševičių dukra) — KLB krašto valdybos narė ir kultūros k-jos pirmininkė, baigusi Montrealio universitetą ir ten gavusi diplomus — gimnazijos mokytojos ir socialinių mokslų. Paulius (sūnus windsorškių J. ir Č. Kuro) baigė Guelpho universitetą 1977 m. ir vaistinkystę Toronto universitete 1980 m. Jis dirba didelėje vaistinių bendrovėje "Big Pharmacies Co. Ltd." ir yra šios bendrovės 28 vaistinių esančių Londono ir apylinkių rajone, administratorius. O dar svarbiau, jie du jau įsijungė į mūsų veiklą ir, atrodo, turi aiškų ryšį su stiprinti mūsų stipstančias jėgas. Tai labai džiugu. Sveikiname mums pagalbą atnešančius ir linkime jiems laimingo gyvenimo Londone.

A. A. SOFIJA BABINSKIENĖ, 72 m. amžiaus mirė Šv. Juozapo ligoninėje 1987 m. lapkričio 20 d. Palaidota iš Šiluvos Marijos šventovės Šv. Petro katalikų kapinėse lapkričio 23 d. D. E.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

DLK GEDIMINO ŠAULIŲ KUOPA lapkričio 22 d. paminėjo Lietuvos kariuomenės šventę. Sekmadienį Šv. Kazimiero šventovėje buvo iškilmingos pamaldos už visus kovojusius dėl Lietuvos laisvės. Dalyvavo šauliai su vėliavomis ir moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais.

Salėje minėjimui vadovavo šaulių kuopos vadas Gediminas Rugienius. Paskaitą skaitė Juozas Vitais. Meninę dalį atliko šaulės — Aldona Aleliūnienė ir Leonkadija Vitienė, padėklamuodamos patriotinių eilėraščių. L.V.

AUKOS TAUTOS FONDUI 1987 m. \$120: J. D. Žiogas; \$80: G. Rugienius; \$50: J. Mačiulis, DLK Gedimino šaulių kuopa, ūkininkų klubas, A. Kairys, J. Jocas; \$40: V. Zadorskis, L. J. Vitai, K. Pocius, B. Gudinskis; \$30: S. Styra, M. Norukas, K. Ratavičius; \$25: B. Stonkus, V. Vindašius; \$20: A. Klemkienė, M. Stankaitis, E. Bersienienė, V. Jakubickienė, E. Vindašienė, B. Cvirka, I. Rimkus, J. Jurėnas, V. Galeckas, E. Jakubilienė, P. Augaitis, A. Budreika, A. Lapėnas, A. Steigvilas, V. Vyta, M. Mickevičienė, J. Valaitienė, P. Lapienis, F. A. Povilauskas; \$10: B. Lukošienė, A. J. Vieračaitis, B. Dirse, P. Vežauskas, J. Strodomska, V. Mickeika, P. Pekarskas, P. Česnulis, P. Bartišius, A. Aleliūnas, kun. L. Kemešis, O. D. Šiurnas; \$5: E. Vyšniauskienė, B. Gerčiuvienė, A. Žebertavičius.

Delhi-Tillsonburgo apylinkės Tautos fondo įgaliotinis nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams.

J. Vitas

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Calgary, Alberta

KALGARIO LIETUVIŲ DRAUGIJOS valdyba (pirm. M. Vanagaitienė) sukvietė narius ir svečius praleisti prieškalėdinio vakaro "Swiss Chalet" restorane. Geroje nuotaikoje visi patenkinti gražių patarimų skirstėsi į namus. Buvo parduodami loterijos bilietai į Havajų salas. K.

Edmonton, Alberta

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS, ruošiamas KLB Edmontono apylinkės valdybos pastangomis, įvyks š. m. gruodžio 31 d. Lietuvių namuose (11629-83 St.). Šis bendras sutikimas, tapęs tradicija, prasidės 9 v.v. ir įvyks nepaisant oro sąlygų ar dalyvių skaičiaus. Kviečiami visi tautiečiai ir jų draugiai dalyvauti.

MŪŠU LIGONIAI. "Glenrose Rehabilitation" ligoninėje po kojos klubo operacijos gydyosi Wetaskiwin miestelyje gyvenanti Ona Liutkevičienė. Universiteto ligoninėje, Aberhart skyriuje, yra per 90 metų sulaukęs Mykolas Dudaravičius. Tai ilgamečio mūsų apylinkės valdybos pirm. Algio Dudaravičiaus tėvas. Alberta-Oliver ligoninėje gydyosi Juozas Kynas. Visiems ligonininkams linkima greitai pasveikti.

Dobilas

Winnipeg, Manitoba

METINĖ PARAPIJOS MUGĖ Šv. Kazimiero šventovės salėje įvyko 1987 m. lapkričio 12-14 d.d. Muge pritraukė daug lankytojų, nepaigėjęs jų lėšų mūsų šventovės išlaikymui.

Lapkričio 15 d., tuoj po pamaldų, buvo didžiosios (knygcučių) loterijos traukimas. Laimėjo: 1. \$100 — P. Frigo, Transcona, 2. \$45 — G. Powell, Wpg., 3. \$40 — A. Gonzales, Wpg., 4. \$30 — V. Steponavičius, Wpg., 5. \$30 — E. Weedmark, Wpg., 6. \$30 — V. Driaunevičius, Wpg., 7. \$25 — J. Kerr, Erickson, Man.

Pasibaigus loterijai, prel. J. Bertašius davė pradinę apyskaitą, o parapijos pirm. J. Grabys padėjo šeiminkams ir visiems talpinkams už prisidėjimą prie mūsų mugės pasisekimo. Po to visi atsilankiusieji šeiminkai buvo pavaišinti šiltais pietumis ir kavute.

FOLKLORAMOS DARBUOTOJŲ VAKARIENĖ. KLB Winnipeg apylinkės valdyba 1987 m. lapkričio 21 d. Šv. Kazimiero šventovės salėje suruošė padėkos vakarienei visiems "Vilniaus" paviljono savanoriams — darbininkams ir asmenims, prisidėjusiems prie mūsų mugės pavyko pasisekimo. 45. Pasivašinę šiltais pietumis, visi susirinkusieji linksmiai pra-

leido malonų vakarą. Winnipeg apylinkės pirmininkas Marijus Timmermanas padėjo visiems atsilankiusiems už jų didžiąsias pastangas "Folkloramos" metu bei šio vakaro šeiminkams — T. Timmermanienei, S. Dielininkaitienei, H. Doršienei ir G. Galinaitienei.

KARIUMENĖS ŠVENTĖ buvo paminėta pamaldomis Šv. Kazimiero šventovėje lapkričio 22 d. Pamaldas laikė ir tai dienai pritaikytą pamokslą pasakė prel. J. Bertašius. Pamaldos baigtos maldomis už žuvusius karius prie E. Fedaro labai gražiai šventovėje paruošto kareivio kapo. Maldų metu prie kapo sargyboje stovėjo Lietuvos nepriklausomybės kovų kūrėjai-savanoriai Mykolas Januška ir Valteris Steponavičius.

ALBERTAS-JUOZAS MAROZAS lapkričio 21 d. Šv. Ignaco šventovės sisiutokė su Joice-Mary Van De Vorst. Vestuvių vaišės įvyko "Holiday Inn South". EKK

Aukos Tautos fondui

IŠ OAKVILLE APYLINKĖS: \$70 — L. Jakaitis; \$50 — S. Kazlauskas, A. Kuolas; \$40 — E. Baltrušaitienė, A. Vaičiūnas, J. Ziūraitis; \$35 — V. Zemeckas; \$25 — R. Demantavičius, J. Vaičiūnas; \$20 — V. Adamonis, A. Aulinskis, kun. K. Kaknevičius, Z. Linkevičius, B. Linkevičius, J. Vėgelis; \$10 — Z. Ancevičius, O. Krivickas, L. Moorby, S. Pyževienė, E. Sargautis, E. Vaičiūnas; \$5 — B. Bagdonas, A. Ramonas.

Ačiū A. Vaičiūnui už aukų surinkimą.
IŠ OTAVOS APYLINKĖS: \$25 — A. Aulinskis, dr. A. Ramūnienė, kun. V. Skilandžiūnas; \$20 — A. Danaitis, K. Vilčinskis, P. Jurgutis, A. Paškevičius, V. Trečiokas, V. Pleckaitis, G. Mitalas, B. Barisa, V. Kudžma, P. Regina, V. Kongelis; \$15 — V. Prisieponka; \$10 — K. Gudžiūnas, K. Povilauskas, K. Tamošaitienė, J. V. Verbyla, G. Klirikaitis; \$20 — iš Ontario Sarnijos.

Ačiū p. Brinkui už aukų surinkimą. Ypatinga padėka visiems aukotojams už aukas tėvynės Lietuvos laisvės kovai.

A. Patamsis,
Tautos fondo atstovybės
Kanadoje pirmininkas

Pajieškojimai

Jieškomas Juozas Valančius, gimęs 1916 m. Lietuvoje. Kanadoje dirbo nikelio kasyklose. Pranešti E. Jasūniui, 3704 W. 70th Place, Chicago, IL 60629, USA. Tel. (312) 581-3163.

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

nuo 1987 metų vasario 1 dienos
perkėlė savo raštinę į

20 Hughson St. South, Suite 1003 Telefonas
(Union Gas Building)
Hamilton, Ontario L8N 3C8 (416) 529-7462

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA"

KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 3%
santapus 5.75%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 5.25%
90 dienų indėlius 8%
1 m. term. indėlius 9.25%
1 m. term. ind.mėn.pal. . 8.75%
3 m. term. indėlius 9.75%
RRSP ir RRIIF (pensijos) . 6.5%
RRSP ir RRIIF 1 m. 9.25%
RRSP ind. 3 m. 9.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 10.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$20.000.
ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB švietimo taryba lapkričio 1 d. Jaunimo centre surengė pirmąją konferenciją mokytojams, dirbantiems lietuviškose pradinėse Čikagos ir jos apylinkių mokyklose. Konferencija buvo pradėta Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Jos dalyvių laukė R. Račkauskienės ir V. Sparkytės paruošta JAV LB švietimo tarybos leidinių parodėlė. Darbo konferencijai vadovavo Ramunė Račkauskienė, švietimo tarybos narė pradžios mokyklų reikalams. Konferencijon atvyko apie 20 mokytojų, kuriuos pasveikino JAV LB švietimo tarybos pirm. dr. J. A. Račkauskas, pabrėždamas, kad ši konferencija yra pirmoji. Tokias darbo konferencijas taryba planuoja surengti ir kitose didžiosiose JAV lietuvių kolonijose — Detroite, Klivlande ir net tolimame Los Angeles mieste. Apie mokinių drausmės išlaikymą kalbėjo kun. A. Saulaitis, SJ, ir N. Mackevičienė. R. Račkauskienė konferencijos dalyvius supažindino su vaizdinėmis priemonėmis. Buvo parodyta švietimo tarybos išleista pasakos "Pelenė" kasėtė, skirta lietuviškai nekalbantiems ar toliau nuo lietuviškų centrų gyvenantiems vaikams. Jos klausytis patartina visiems maziems dėl gražaus ir taisyklingo žodžių tarimo. Atskiriems pasitarimams įvairių skyrių mokytojai buvo suskirstyti į jiems artimesnes tris grupes. Diskusijose pasisakė už naujas lituanistinių mokyklų programas. Švietimo taryba pažadėjo peržiūrėti gautus pagedavimus ir padaryti atitinkamus pakeitimus. Pirmosios konferencijos dalyviai pagėdavo tokių darbo konferencijų keliskart per metus.

Žymusis aktorius Henrikas Kačinskas mirė 1986 m. rugsėjo 28 d. Floridoje, Chopley vietovės ligoninėje, anksčiau gyvenęs Bostone, kur tebėra jo brolio kompoz. Jeronimas Kačinskas. Pirmosios velionies mirties metinės prisimintos Mišiomis Bostone Šv. Petro lietuvių parapijos šventovėje lapkričio 1 d. Grojo brolio Jeronimo Kačinsko suorganizuota instrumentalistų trijulė, su jona įsijungusia čekigietė smuiklininke Linda Veleckyte, dabar studijuojančia Bostone pas prof. J. Mazurkevičių. Petras Viščinis velionies atminimui skyrė tos dienos radijo programos "Laisvės varpas" laidą, klausytojams primindamas jau Lietuvoje aukštumas pasiekusį talentingą aktorį, kurio mirtis išvijojo paliko didelę spragą. Apie Henriko Kačinsko darbą "Amerikos balso" radijo lietuvių skyriuje kalbėjo ilgametis to skyriaus vedėjas Alfonsas Petrutis. Velionis ten paruošdavo vaidinimų, specialių laidų programas ir naujuosius tarnautojus. A. Petručio kalba "Laisvės varpo" radijo bangomis buvo iliustruota H. Kačinsko paliktai įrašais. Jo atminimui skirta laida baigta Henriko Kačinsko atliekamu Kazimiero Sapiegos monologu iš Balio Sruogos dramos "Kazimieras Sapiega".

Pedagoginio lituanistikos instituto studentus Jaunimo centre spalio 31 d. aplankė su Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinė Čikagoje viešėje trys žymieji lietuviai krepšininkai: Kauno "Žalgirio" atstovai Valdas Chomčius, Rimas Kurtinaitis ir Vilniaus "Statybai" priklausantis Šarūnas Marčiulionis. Studentus su jais supažindino lektorius Arvydas Žygas. Svečiai valandą trukusiam pasikalbėjimui atsakinėjo į klausimus, pasirašė autografus, nusifotografavo su jaunimu. Pastarajam didelį įspūdį paliko jų patarimas stropiai mokytis lietuvių kalbos, be kurios nebus ir lietuvių tautos.

Urugvajus
Lietuvos krikšto 600 metų sukačiai buvo skirta Lietuvos religinio meno paroda, 1987 m. rugsėjo 24-30 d.d. surengta Montevideo savivaldybės parodų rūmuose. Parodą suorganizavo dr. Alfredas Stanevičius su Lida Petrauskaite-Olivera ir kitais talkininkais. Surengimo išlaidas aukomis padengė Angelė Jozauskienė, Antanas Gudynas bei kiti Montevideo lietuviai. Parodos atidaryme dalyvavo apie 200 lietuvių ir svečių. Lietuviškų melodijų pyne gitara ir fleitomis atliko Miguelis Dorelis su dviem savo bičiuliais. Apie sėkmingą parodą daug rašė Montevideo dienraščiai, ypač "El Pais". Rugsėjo 22 d. Dumo Satalono vadovaujamoje radijo programoje kun. Jonas Giedrys, SJ, kalbėjo

apie Urugvajaus lietuvių koloniją, Lida Petrauskaite-Olivera — apie Lietuvos krikšto 600 metų sukačiai iškilmes Montevideo katedroje, Albertas Kaluševičius — Montevideo lietuvių jaunimo veiklą. Pokalbiuose paliesta ir dabartinė Lietuvos būklė sovietinėje okupacijoje.

Australija

Australijos baltiečių taryba prieš keletą metų pradėjo rengti tradicinėmis tapusias Baltiečių dienas Kanberoje. Šiemetinės įvyko spalio 20-21. Pirmoji diena pagal tradiciją buvo skirta Australijos baltiečių pasitarimams su pagrindinių lietuvių, latvių ir estų organizacijų atstovais. Antroji diena pradėta apsilankymu pas kai kuriuos parlamentarus ir baigta iškilminga vakariene Australijos parlamento rūmuose. Ją surengė senatoriai — Peter Baume, David Brownhill, Brian Harradin ir Graham Richardson. Vakariene buvo kviečiami žymieji Australijos politikai, valdžios ir opozicijos atstovai. Vyriausybei atstovavo laikinai ministerio pirmininko pareigas ejęs Lionel Bowen. Vakarienėje dalyvavo apie 30 parlamentarių ir 20 baltiečių atstovų. Lietuviams atstovavo ALB krašto valdybos pirm. Dana Baltutienė, Lietuvių informacijos biuro Kanberoje atstovas Gintis Kaminskis, kiti du kanberiečiai — adv. Ridas Dauskas ir Antanas Stepanas, ne-skaitant Australijos baltiečių tarybos vadovybėje esančių lietuvių. Pagrindiniais kalbėtojais vakarienėje buvo Australijos baltiečių tarybos pirm. Laurie Cox, valdžios atstovas Lionel Bowen, opozicijos atstovas Ian Sinclair ir senatorius Brian Harradine. Didžiausią įspūdį baltiečiams paliko pastarojo kalba, nes jis gerai supranta dabartinę Lietuvą, Latvijos ir Estijos būklę sovietinėje okupacijoje. Keturis posėdžius turėjusiose baltiečių pasitarimuose dalyvavo 20 atstovų iš pagrindinių lietuvių, latvių ir estų organizacijų.

Popietė Pertho baltiečiams 1987 m. spalio 18 d. buvo surengta Lietuvių namuose. Kiekviena tautybė buvo paruošusi pranešimus šį tėvynių. Apie dabartinę būklę sovietų okupuotoje Lietuvoje kalbėjo ir skaidres rodė ten apsilankęs kapelionas kun. dr. A. Savickas. Petras Čekauskas rodė vaizdajuostę apie tariamus kar nusiakėlius Australijoje. Popietės dalyviams buvo surengta lietuvių, latvių ir estų tautodailės parodėlė. Vėlinių progą Pertho lietuviai aplankė vietinės Karakatos kapinės palaidotus tautiečius.

Britanija

Londono lietuvių moterų sam-būris "Dainava" šiemet švenčia 30 metų veiklos sukaktį. Organizatorės nutarė šelpti organčius ir vargan patekusius tautiečius, remti kultūrinę veiklą, spaudą, jaunimo organizacijas, rūpintis lietuviškos išlaikymo šeimose. Pirmąją valdybą sudarė: pirm. J. Kalibaitienė, sekr. O. Mamaitienė, izd. M. Stankūnaitė ir korespondentė I. Neveravičienė. Sambūriui "Dainavos" vardas duotas pirmajame baliuje 1957 m. lapkričio 21 d. Krikšto tėvais buvo Stasė Balickienė ir anuometinis Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. A. Kazlauskas, MIC, vėliau išvykęs Australijon ir ten miręs. Trisdešimtmecio laikotarpyje "Dainavai" vadovavo pirmininkės — J. Kalibaitienė-Kerienė, B. Dau-norienė, J. Baublienė, G. Gasūnienė, M. Varkalienė ir D. Ribokienė. Dabartinę valdybą sudaro: pirm. J. Kerienė, sekr. M. Varkalienė ir izd. Z. Matukienė.

Vokietija

Vasario 16 gimnazijos Kalėdų atostogos — 1987 m. gruodžio 20 — 1988 m. sausio 10 d.d. 1987-88 mokslo metų gimnazija pradėjo su 74 mokiniais, kurių 39 yra buvusieji ir 35 nauji — 42 mergaitės ir 32 berniukai. Į bendrą 74 mokinių sąrašą iš JAV — 20, iš Kanados — 6, iš Argentinos — 3, iš Urugvajaus — 2, iš Dominikonų ir Malio — po vieną. Berniukai apgyvendinti naujajame bendrabutyje, kurio statyba kainavo 3.5 milijono DM. Po milijoną markių paskyrė Baden-Wuertembergo, Hesseno sričių ir federacinės V. Vokietijos vyriausybės. Iš lietuvių visuomenės buvo gauta pusė milijono markių. Vokiečiai parūpino ir 400.000 DM naujiems baldams berniukų ir mergaičių gimnazijoje.

AUDRA Travel

KVIEČIAME Į NAUJAMETINĘ "TRAVIATĄ" LIETUVOJE

Išvykstame: 1987 m. gruodžio 28 d., grįžtame — 1988 m. sausio 10 d.

Skubėkite užsisakyti vietas!!!

NEPAMIRŠTAMA SLIDINĖJIMO IŠKYLA AUSTRIJOJE — KITZBUEHEL

Išvyksta: 1988 m. vasario 20 d., lydimas slidinėjimo instruktoriaus Brian Hardie. Kaina vienai savaitei — \$1249.00 kan.

MŪŠŲ KELIONIŲ BIURAS

priima užsakymus su nuolaida lietuviams:

- * į sveikatos klubus ir sanatorijas
- * į pramoginius laivus
- * atostogoms Karibų salose bei kitose šilto klimato srityse
- * pažintinėms bei specialioms kelionėms
- * išrašo bilietus į bet kurį pasaulio kraštą

SUTVARKOME: dokumentus išskvietimams

NUPERKAME: dovanas giminiams Lietuvoje.

Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje

tel. (416) 769-2500

Darbo valandos: pirmadienį, antradienį, trečiadienį 10-19 val., ketvirtadienį ir penktadienį 10-21 val., šeštadienį 11-17 val.

Adresas: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

Mielas jaunas skaitytojai,

Labai norėjome tave sukrėsti. Koks juokas būtų buvęs, jei vieną gražų penktadienį būtų grįžęs namo iš bibliotekos, iš darbo ar iš mokyklos ir greitai griebęs pašto siuntą. Ten tarp laiškų būtų radęs "Tėviškės žiburių" numerį ir, spėjant, būtų automatiškai apvertęs laikraštį visų pirma norėdamas peržvelgti skelbimus paskutiniame puslapyje. O ten nekantriai būtų tavęs laukę "Jaunimo žiburiai". Deja, tokio pokšto iškrešti negalėjome, nes savaitraštis laikosi nustatytos tvarkos. Taip mes, "Jaunimo žiburių" redakcinis kolektyvas, buvome priversti įieškoti tiesesnių kelių patraukti tavo dėmesį. Pusiaurimas sumanytas šokiruoti jaunimą nuvedė į rimtas diskusijas apie jaunimo vaidmenį lietuviškoje spaudoje, o ypač apie "Jaunimo žiburių" paskirtį.

Kalbėjome su įvairių interesų jaunimu, bandydami sužinoti, kiek dėmesio iš viso teikiama lietuviškai spaudai, kokia medžiaga su entuziazmu skaitoma, kokia medžiaga kelia nuobodulį ir kokių straipsnių pasigendama. Iš daugelio teko išgirsti, kad laikraštį pavarto, pažiūri į nuotraukas, akimis perbėga dėmesį patraukusius straipsnius bei aprašymus įvykių, kur patiems teko dalyvauti.

Sulaukėme nemažai naudingos, atviros kritikos bei siūlymų dėl "Jaunimo žiburių" formato bei turinio. Sužinojome, kad, jaunimo nuomone, skyrius kartais dvelkia per dideliu rimtumu, rodos, taikomas labai siauram ratui skaitytojų. Taip pat jaučiama, kad platus veiklos aprašymai nepatraukia toje veikloje nedalyvavusių asmenų dėmesio. Pasirodo, įdomiau būtų skaityti apie kitų lietuvių jaunuolių laimėjimus (moksle, darbe, laisvalaikyje) arba kultūrinių renginių (nebūtinai lietuviškų) įspūdžius. Išreikštas susidomėjimas jaunimo kūryba poezijos

Redakcinis kolektyvas

Jaunimo kongreso žinios

• Studijų dienos – Sydnejuje ir Kanberoje. Adresas Sydnejuje (Naamaroo): Lady Game Drive, Chatswood, NSW 2067. Telefonas (02) 419-4550. Atstovai bus Naamaroo nuo gruodžio 21 iki gruodžio 23 d. Kučias ir Kalėdas praleis šeimos Sydnejuje. Gruodžio 26 d. kelias į Kanberą. Ten bus nuo gruodžio 26 iki gruodžio 31 d. Po pietų išvyks Adelaiden Naujų metų sutikti. Kanberoje studijų dienos vyks John XXIII College, Australian National University, Acton ACT 2601. Telefonas (062) 49-4048.

Atstovams planuojama ir pramogų: gruodžio 23 d. po naujosios PLJS valdybos rinkimų visi autobusai vyks pasilinksminimui į "Bush Dance" Sydnejuje. Kanberoje gruodžio 26 d. vakare, pasibaigus sesijoms, ruošiamas atstovams priėmimas Kanberos lietuvių klube. Ta proga koncertuos Toronto "Sutartinė". Bus "Barbecue" vakarienė. Gruodžio 30 d. po studijų dienų bus žvakių eiseną. Gruodžio 31 d. rytą – autobusų ekskursija po Kanberos miestą. Po pietų vyksta į orauostį, kur lėktuvais vyksta Adelaiden į Naujų metų sutikimą ir kongreso stovyklą.

• Pagrindiniai paskaitininkai: Tadas Dabšys, jaunas visuomenininkas iš Kalifornijos, PLJS valdybos vicepirmininkas; Gintė Damašytė iš JAV; Gintaras Grušas iš JAV, Los Angeles, dabartinis PLJS valdybos pirmininkas; Eglė Juodvalkė iš V. Vokietijos, poetė, dirbanti "Radio Free Europe" lietuvių skyriuje Miunchene; Stasys Lozoraitis iš Italijos, Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas; Viktoras Nakas iš JAV; Emilija Sakadolskienė iš JAV, muzikologė; kun. Antanas Saulaitis, SJ, iš JAV, lietuvių jėzuitų provincijolas, daug dirbęs su jaunuimu ir kongresais; Jolanta Vaičiūtė iš Prancūzijos, psichologė; prof. Tomas Venclova iš JAV, lietuvių kalbos ir rusų literatūros dėstytojas Yale universitete.

Gabija

bei fotomeno srityse. Laukti na ir juoką žadinanti humoristika.

Į visas jaunimo pastabas, redaguodami skyrių, stengsimės kreipti dėmesį. Bandysime išlaikyti pusiausvyrą tarp informacinių lietuviško gyvenimo aprašymų ir bendresnių jaunimui patrauklių temų. Kur įstengsime, pateiksime jaunatviško atspalvio lietuviško gyvenimo prieraišus, jaunatviškas perspektyvas aktualiom temom.

Iki šiol kalbame apie "Jaunimo žiburius", lyg jie būtų spausdinami specialiu rašalu, kuris įskaitomas vien jaunosios kartos žmonių. Aišku, tai netiesa. Šis puslapis skiriasi nuo daugelio jaunimo leidinių tuo, kad yra patogiai įsitašęs tarp stipraus lietuviško savaitraščio puslapių. Taigi skaitomas plačiai ir vyresniosios kartos, sudarantis geriausias sąlygas puoselėti susipratimą tarp kartų. Esama pasiryžę pasinaudoti šiuo forumu.

Žinoma, vargiai įvykdysime planus pajavairinti bei pagyventi "Jaunimo žiburius" be tavo pagalbos. Kad lietuviška spauda klestėtų, reikalingi ir skaitytojai, ir bendradarbiai, prisidedantys įvairiais talentais. Norėtume tave asmeniškai paraginti įsijungti į spaudos darbą, tačiau turime pasitenkinti šiuo atviru kvietimu, nes ne visada žinome kaip su tavimi susisiekti. Tad lauksime, kad siustum savo kūrybą "Tėviškės žiburių" adresu.

Nesijaudink dėl lietuvių kalbos klaidų. Kaip ir anglų kalbos leidiniuose, visad bus redaktoriai, kurie taisyk kalbą. Todėl per daug nepergyvenk, jei kada rasi savo darbą išspausdintą su smulkiais pakeitimais. Prisimink, kad tai daroma ne siekiant pakeisti tavo mintis ar nuvertinti tavo darbą. Galų gale prisimink, kad tavo įnašas lems lietuviškos spaudos ateitį.

Lietuvių jaunimo būrelis, būdėjęs ištisą naktį prie Šv. Mykolo katedros Toronte ties lietuvišku kryžiumi 1987 m. lapkričio 14-15 d.d., kai Kanados lietuviai minėjo Lietuvos krikščionybės sukaktį

Nuotr. L. Daukšos

Dalis lietuvių jaunimo būrelio, būdėjęs ištisą naktį prie Šv. Mykolo katedros ties lietuvišku kryžiumi 1987 m. lapkričio 14-15 d.d., minint Lietuvos krikščionybės sukaktį. Iš kairės: Indrė Čuplinskaitė, Zita Prakapaitė, Loretta Stanulytė, Linas Balaišis, Ina Balsytė, Vytas Čuplinskas, Danutė Grajauskaitė

Nuotr. L. Daukšos

JAUNIMO ŽIBURIAI

REDAGUOJA: Rūta Girdauskaitė, Marytė Balaišytė, Linas Daukša, Gailė Šaltmiraitė, Mirga Šaltmiraitė

“Kas galvoje, tas ir ant liežuvio...”

Juk visi žinome reikšmę šio dažnai vartojamo posakio: apie ką dažniausiai mąstai, tas daugiausia iškyla ir kalboje. Bet lingvistinės antropologijos mokslas pateikia priešingą mintį, būtent, kalbos struktūra nulemia žmogaus galvoseną! Kaip suprasti šią teoriją?

Pirmiausia išsiaiškinkime, kas yra lingvistinė antropologija. Jon įeina dvi mokslo šakos: lingvistika, apimanti gyvų bei mirusių kalbų sudėtį, žodžių reikšmę, gramatiką, ir socialinė antropologija, besigilinti į žmonių kultūrą, papročius, kalbą. Iš šių dviejų mokslo šakų suvedimo iškyla gilesnis supratimas ryšio tarp kultūros ir kalbos.

Lingvistai Sapir ir Whorf tvirtina, kad yra glaudus ryšys tarp žmogaus galvosenos ir kalbos. Pvz. spalvų pavadinimų skirstymą lietuviai turi

du žodžius – žalia ir mėlyna, o japonai – tris, būtent "midori", kuris reiškia dirbtinę žalią (sintetinę), "ao-i" – dirbtinę mėlyną, o gamtoje randama žalia ir mėlyna spalva vadinama "ao".

Šie skirstymai kilo medžiagų pramonei išsiplėtojus Japonijoje. Japonams buvo ir yra svarbu atskirti natūralią spalvą nuo dirbtinės, todėl žodis "ao" vartojamas išreikšti medžių, dangaus, žolės ir vandens spalvoms. Tačiau šis terminas netinka mėlynų kėlinių ar žalsvos suknėlės apibūdinimui, kadangi šios spalvos dirbtinai pagamintos. Panašiai anglai vartoja tris terminus spalvoms – geltona, apelsininė ir raudona.

Lietuviai turėjo tik du panašius terminus – geltona ir raudona. Tai nereiškia, kad lietuviai negalėjo atskirti apelsininės spalvos nuo kitų. Apelsininės spalvos termino tik nebuvo apyvartoje iki šio šimtmečio pradžios. Ši spalva buvo apibūdinama kaip tamsiai geltona arba šviesiai raudona. Galimas dalykas, kad apelsininė spalva atsirado Lietuvoje su pirmuoju pietinių kraštų vaisių importu. Tokiu būdu kalbos auga ir vystosi. Be naujų kalbos žodžių stagnacijoje, be pažangos linksta išnykti.

Kitas pavyzdys kalbos įtakos žmonių galvosenei išryškėja daugiskaitos vartosenoje. Anglų kalboje yra viena-skaita ir daugiskaita. Kiniečių kalbose yra tik viena-skaita. Jiems užtenka prisegti kiekinį numerį prieš daiktavardį, pvz. viena gėlė, trys gėlės, dvidešimt gėlių vietoj dvidešimt gėlių.

Turkų kalboje yra ne tik viena-skaita bet ir dviskaita, mažoji daugiskaita (3-10), didžioji daugiskaita (11 ir daugiau).

Aišku, jiems labai svarbu atskirti mažus kiekius nuo vidutiniškų ir didelių.

Lietuvių kalboje, šalia viena-skaitos ir daugiskaitos, yra dviskaita, pvz. vienas vyras, du vyrai, trys vyrai. Deja, lietuvių kalboje dviskaita baigia išnykti. Tai nereiškia, kad mūsų kalba miršta. Gyva, besivystanti kalba išauginama vienas ribas ir priima naujas, platesnes.

Žvelgdami į ateitį, matome pasaulį kaip vis tankėjantį technologijos ir informacijos tinklą. Jau dabar randamės keleto sudėtingų klausimų sankryžoje. Pirmiausia, pasaulis mums mažėja, nes daugiau galimybių yra žmonėms keliauti į svetimas šalis. Žmonės, atsidūrę svetimosiose šalyse, turi rasti bendrą kalbą su ten gyvenančiais. Toks žmonių bendravimas reikalauja, kad vienas prie kito prisitaikytų, kad komunikacija plėstųsi.

Taipogi technologinė pažanga kelia naujų daiktavardžių klausimą. Kaip vardinti naujus išradimus? Ar skolintis iš kitų kalbų, ar verčiau semti iš savos kalbos ir kurti naujus žodžius? Kuriami naujadarus lietuvių kalboje, kaip užtikrinsime, kad tie žodžiai bus vienodai vartojami ir suprantami Lietuvos ir išėjusių lietuvių? Kaip užtikrinsime tokį supratimą tarp visame pasaulyje išsisklaidžiusių lietuvių?

Atsakymai į šiuos klausimus reikalauja aktyvaus mūsų dėmesio. Privalome palaikyti ryšius su išėjusiais ir Lietuvos lietuviais, apsisieksdami mintimis ir naujais žodžiais. Ypač jaunimas, vietoj anglišku žodžių, norėdami užpildyti trūkumus savo lietuvių kalboje, turime jį ieškoti lietuviškų išreiškimų, neversiti pažodžiui iš anglų kalbos.

Bernadeta Abromaitytė

Jaunimo kongreso kraštas Australija

Didžiausia pasaulio sala, buvusi kadaise sujungta su Indija, Afrika ir Antarktika

Australija – tai unikalus kraštas. Kitoje pasaulio pusėje, į kurį netrukus suplauks lietuviškas jaunimas iš įvairių laisvojo pasaulio šalių. Iš televizijos žinome, kad tai kraštas, kuriame gyvena kengūros, koalos ir narsūs vyrai, medžiojantys krokodilus.

Tokia egzotika Australijon kasmet sutraukia milijoną turistų. Vieni iš Amerikos skrenda 6,000 mylių (viena kryptim), kiti po 11,000 mylių iš Europos. Žinoma, apsilanko ir Australijos artimiausi kaimynai iš Indonezijos bei N. Gvinėjos.

Australija yra didžiausia pasaulyje sala, vienintelis kontinentas, apimantis tik vieną valstybę. Pasaulio pradžioje, sakoma, Australijos žemynas buvo sujungtas su Indija, Afrika ir Antarktika, bet planetos augimo procese nutrūko ir toliau vystėsi visai atskirai. Kai kurie mokslininkai teigia, kad pirmieji gyventojai (akmens amžiaus žmonės) Australijon atkeliavo iš Azijos prieš 40,000 metų. Tai buvo medžiotojai, ramiai gyvenę iki XVIII š. pradžios, kai Anglija pradėjo kolonizuoti kraštą. (Tuo metu Australijoj buvo 300,000 aborigenų, o šiandien beliko pusė to skaičiaus). Pirmieji anglai, apsigyvenę Australijoje, buvo kaliniai, neisitekę Anglijos kalėjimuose. Sakoma, tokia moderniosios civilizacijos pradžia paveikė Australijos dvasią bei būdą.

Iš kino teatruose rodomų filmų galima susidaryti įspūdį, kad pati krašto geografią irgi lemia gyventojų charakterį. Ekranuose matome australus, kovojančius su žiauriais, negailestingais gamtos elementais. Iš tikrųjų 70% iš 16 milijonų žmonių gyvena dešimtyje didmiesčių, išbarstytų salos pakraščiais. Kito ploto (vadinamo "outback" ar "never-never land") gyventojų sąrašas telpa 81-nu puslapių telefono "knigoje". Taigi, nenuostabu, kad daugelis australų kengūras ar krokodilus yra matę tik zoologiniuose soduose.

Kadangi kraštas yra apsupamas vandenynų, labai izoliuotas, jame randama gyvūniją ir augmeniją drastiškai skiriančią nuo kitų pasaulio šalių. Sausame klimate auga per 500 rūšių eukalipto medžių, per 600 rūšių akacijų. Vien Australijos gamtoje randami sterbliniai gyvuliai, kaip koalos,

kengūros, monotremai, turintys paukščių, roplių, bei žinduolinių gyvulių bruožus. Du geriausiai žinomi monotremai – ančiasnapis (platypus), ir skruzdėda (anteater).

Taip pat Australijoj yra šimtai rūšių įdomių paukščių, jų tarpe ir vargšas "emu", kuris nei gieda, nei skrenda. Australijos pakrante 1,200 mylių tęsiasi gyvo koralo "Great Barrier Reef". Ten gyvena įvairiaspalvės tropikinės žuvys.

Australijoj vartojama anglų kalba. Sakoma, kad amerikiečiams australų tarsena panaši į britų, o britams, atvirkščiai. Tačiau ir britams, ir amerikiečiams retkarčiais gali prireikti vertėjų, nes australai turi daug savitų išreiškimų, pvz. maistas vadinamas "tucker".

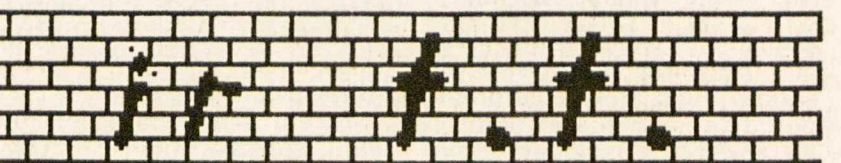
Australijoje dažnai išgirsti ir kitas kalbas, nes vienas iš keturių gyventojų yra imigrantas arba imigranto vaikas.

Australija tvarkosi demokratinės, federacinės, konstitucinės monarchijos nuostatais. Kaip ir Kanadoje, Anglijos karalienė Elzbieta ten atstovauja generalinis gubernatorius. Federaciniuose rinkimuose visi piliečiai, išskyrus aborigenus, privalo balsuoti. Kraštas suskirstytas į šešias valstijas, kurios turi atskiras sostines ir vietines valdžias.

Australija – pats plokščiausias iš visų žemynų, turi ir savo "alpes". Kosciūškos kalnas siekia 2,228 metrus virš jūros ir rugpjūčio mėnesį sulaukia daug slidinetojų. Vasaros metu (kai Kanadoje žiema), sportą mėgstantys australai maudosi jūrose, bangomis nardo ant specialių lentų.

Kadangi Australijos plotas panašus į JAV-į (7,682,300 kv. km.), jo apžiūrėjimui patartina skirti ilgesnį laiką. Daugelis turistų pasirenka pietrytinį krašto kampą (ten yra idomus mišinys pajūrinų vasarviečių, nesugadinto gamtos vaizdo) ir Sydnejaus, Kanberos, Melburno didmiesčius. Kiek toliau į vakarus, maždaug viduryje pietinio žemyno pakraščio, yra Adelaidė, o pietvakariuose pakraštyje – Pertho miestas. Sydnejų ir Perthą skiria beveik 2000 mylių. Taigi planuojant kelionę į Australiją, svarbu neužmiršti krašto dydį, atstumų tarp centrų.

(Pagal Berlitz, Australia) R.

• 1987 m. lapkričio 14-15 d.d., ryšium su Lietuvos krikščionybės iškilėmis Toronte, lietuvių jaunimas per naktį budoje prie Šv. Mykolo katedros. 4 v.r. būdinčių buvo 18. Per visą naktį (iki 2 v.p.p.) išbuvo 8. Iš praėvių surinkta tikslantinė parašų petijia dėl Vilniaus katedros grąžinimo tikintiesiems.

• 1987 m. lapkričio 7 d., KLJS suruošė šokių temą "Australija laukia". Grojo latvių orkestras ir D.J. Atsilankė ir daug latvių jaunimo.

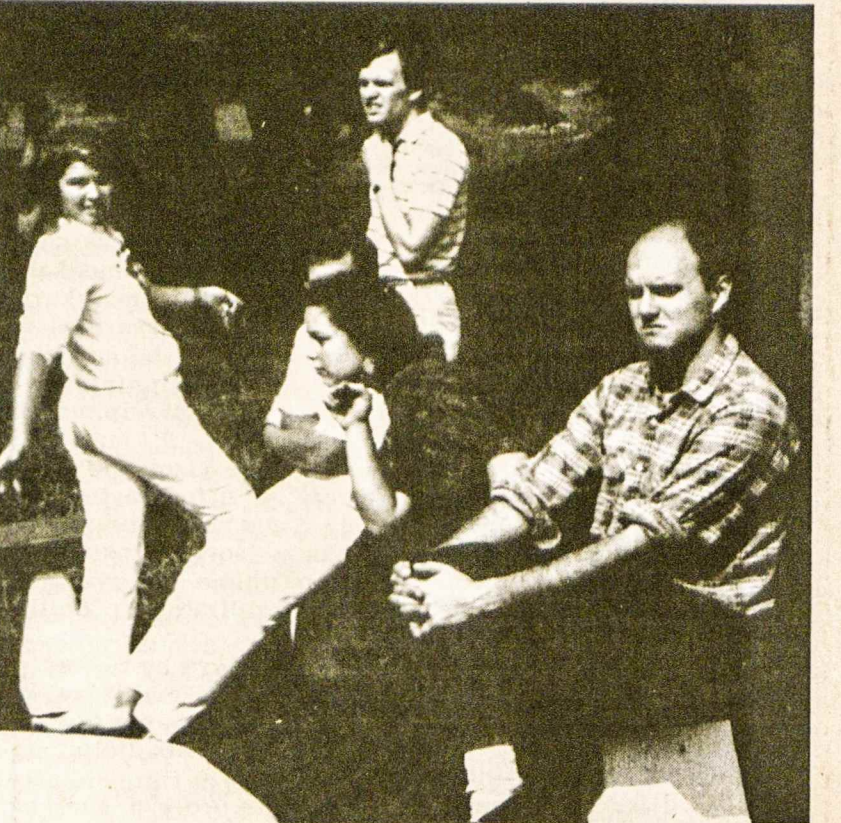
• Pirmieji Kanados lietuvių jau-

nimo atstovai į kongresą išskrido Australijon lapkričio 26 d.

• Toronto "Gintaro" ansamblis lapkričio 19-21 d.d. dalyvavo "Holiday Folk Fair" tautybių festivalyje, Milwaukee, Wisc. Šiomet tame festivalyje ypatingas dėmesys buvo skirtas lietuviams.

• Bendros ateitininkų ir skautų Kučios įvyko gruodžio 13 d., Priskelimo parapijos salėje.

• Gruodžio 26 – sausio 2 d.d. Niujorko studentų ateitininkų draugovė ruošia slidinėjimo stovyklą Neringoje, Vermonte.

Ateitininkų studijų savaitgalio dalyviai Dainavoje pertraukos metu apmąsto diskutuotas temas. Iš kairės: Ginta Palubinskaitė, Viktoras Nakas, Milda Palubinskaitė, Darius Čuplinskas

Nuotr. S. Girmio

...
...
...

Kelkis . . .

Kelkis po vargingo miego
Ir įkvėpti svetima ora.
Prakask sode žemę
Ir pasodink tėviškės beržą.

Prie kameros lango.

Atidaryk kameros langą.
Išvėdink dūmus pri rūkytus.
Tegul apsupa sodelio beržą,
Kol jį visą sugers.

Prie kameros lango.

Įsilaužk į kitą pusę.
Sujieskok ažuolą piliakalnyje.
Kur miega didvyrių dvasios,
Ir užmik.

Toli nuo kameros lango.

Vidurnaktis

Kanados lietuvių rengtas Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimas Toronte-Mississaugoje 1987 m. lapkričio 14-15 dienomis buvo baigtas bendru pokyliu Anapilio salėje, kur pagrindinę kalbą pasakė prof. VYTAUTAS SKUDIS (kairėje). Toliau – vysk. PAULIUS BALTAKIS, pranciškonų arkivyskupas ANGELO PALMAS, gudų ortodoksų vyskupas MIKALAJ MACUKIEVIČ

Platūs lietuvių rūpesčiai plačioje Kanadoje

Kanados Lietuvių Bendruomenės veikla atspindėjo tryliktosios krašto tarybos antroje sesijoje

J. VARČIUS

(Tęsinsys iš praėjusio nr.)

Diskusijos

Po pranešimų vyko diskusijos. Buvo iškeltas KLB krašto valdybos bendradarbiavimo klausimas su VLIKU per jo atsiųstą atstovą. Buvo teigiama, kad šiuo atveju gali neigiamai paveikti KLB ir VLIKo bendradarbiavimo santykius, kaip atsitiko Amerikoje. Akcentuota, kad VLIKas sąmoningai nenori bendradarbiauti su PLB valdyba, siekia tiesioginio bendradarbiavimo su krašto Bendruomenių valdybomis. Po ilgokų diskusijų nutarta, kad KLB krašto valdyba atšauks susitarimą su VLIKU dėl atstovo, kurio dalyvavimas KLB krašto valdybos posėdžiuose nepageidaujamas.

Fondai ir kiti vienetai

H. Stepaitis, KL fondo valdybos pirmininkas, pranešė, kad fondas auga nariais ir kapitalu, kuris 1987 m. rugsėjo 30 d. pasiekė \$838,000. Mano, kad naujai fondo vadovybei netrukus perduos virš \$1,000,000 kapitalą. Iš pajamų šiais metais buvo išdalinta \$63,500: mokykloms ir kultūrinei veiklai – \$21,200, spaudai ir radiui – \$8,100, tautiniams šokiams ir dainos vienetais \$10,700, jaunimo veiklai ir sportui – \$23,500.

Tautos fondo atstovybės Kanadoje pirmininkas P. Patamasis pasveikino suvažiavimą. Pasidžiaugė gausia Kanados lietuvių parama Tautos fondui. VLIKo suvažiavime Montrealyje jis ieteikė VLIKui čekį \$60,000.

Kanados lietuvių komiteto žmogaus teisėms ginti pirm. M. Uleckienė pareiškė, kad veikla šiek tiek susilpnėjo, posėdžiai vyksta, kai atsiranda konkretūs reikalai. Palaiiko ryšius su "Interreligious Task Force" ir "Amnesty International".

Teismas ir revizija

Garbės teismo pranešimą padarė J. Lukoševičius, kuris patvirtino, kad turėjo du skundus dėl apylinkės organų rinkimų teisėtumo, kurių svarstymas užtruko porą mėnesių. Rekomendavo, kad apylinkių rinkimų taisyklės turėtų būti patvirtintos KLB krašto valdybos. Revizijos komisijos aktą perskaitė M. Chainauskas, kuriame buvo padaryta keletas pastabų dėl balansų nesuderinimo su sąskaitomis bankuose. Pageidavo, kad reviziją reiktų daryti bent trejetą savaičių prieš tarybos sesiją. Kultūros komisijos atskaitomybė vedama tvarkingai ir turi visus pateisinamus dokumentus. Išd. J. Krištolaitis paaiškino, kad buvo išrašyti čekiai, kurie dar nerealizuoti, nenurašyti iš sąskaitų bankuose, dėl kurių ir yra atsiradęs skirtumas.

Popietinis posėdis prasidėjo 1 v.p.p. Pirmininkavo Montrelio apylinkės pirm. A. Staškevičius. Jis pakvietė svečią prof. V. Skudį tarti žodį.

Prof. V. Skudis pareiškė, kad atvažiuojant į Ameriką yra daug kalbės su savais tautiečiais ir kitataučiais ir jau neturi ką nors naujesnio pasakyti. Pasidžiaugė, kad atsirado proga artimiau susipažinti su Kanados lietuviais, kuriuos amerikiečiai labai teigiamai vertina.

Gruodžio 12 d. prof. V. Skuo-

dis turėjo spaudos konferenciją su Kanados korespondentais, kurioje jis nušvietė okupuotos Lietuvos padėtį, išryškindamas Lietuvos priespaudą. Korespondentams pareiškęs, kad Gorbačiovo "glasnost" politika yra tik iliuzija, skiriama daugiau užsieniui. Kalbėti apie reformas Sovietų Sąjungoje dar yra per anksti. Paleidimas politinių kalinių iš kalėjimų neturi jokio ryšio su "glasnost" politika. Sovietų S-gos ekonominė padėtis yra chaotiška ir jai reikalinga demokratinių valstybių parama.

Idomus faktas, kad Gorbačiovo patikėtinis Maskvos komunistų partijos sekr. B. Jelcinas buvo išmestas iš politbiuro vien tik už tai, kad drįso kritikuoti ekonominio gyvenimo negeroves ir delsimą vykdyti reformas. Tai įrodo, kad jokių esminių reformų nenumatoma daryti. Pastebėtina, kad žmogaus teisių suvaržymą Amerikos valdžios organai kečia viešumon tik tada, kai žydas neleidžiama išvykti iš Sovietų S-gos.

Prof. V. Skudis kalėjime sėdėjo su 14 įvairių tautybių asmenų, kuriuos sudarė įvairių pažiūrų žmonės: nuo neostalinistų iki kraštutinių nacionalistų. Baltiečiai ir ukrainiečiai iš jų išsiskyrė savo tautinėmis pažiūromis, siekiančiomis savo kraštui nepriklausomybės. Emigracijos laisvės teisių reikalauja žydai, bet baltiečiai tuo nėra suinteresuoti, nes jų supratimu tai būtų dezertavimas iš savo krašto. Pats Leninas prieš revoliuciją kalbėjo, kad Rusija yra tautų kalėjimas. Tas jo tvirtinimas tinka ir šiems laikams. Sovietų S-ga tautų kalėjimas, kuris yra žymiai žiauresnis negu caro laikais.

Sovietų S-ga sudaro per 100 tautų, kuriose atgyja tautinė sąmonė, ir jos bando kovoti prieš jų rusinimą, kuris paskutiniui laikui ypač paastrėjo. Atgijo kazakai, jakutai ir kitos tautos, kurių rusinimas sukėlė tų tautų neapykantą rusų komunistų valdžiai.

Lietuvoje žmogaus teisės suprantamos žymiai plačiau. Čia kovojama už religinę, tautinę, kultūrinę, asmens auklėjimo ir kalbos laisvės. Tačiau rusinimo aktai jau žymi ir Lietuvoje, kuri ypač reikišias lietuvių kalboje. Kaip pavyzdį prof. V. Skudis pripažino, kad jo kalba lietuviška, bet stilius ir forma jau rusiška. Tai labai ryškų lietuvių inteligentų kalboje. Kaimuose dar yra išsilaukusi grynai lietuvių kalba.

Karo nusikaltėliai

Prof. dr. R. Vaštokas nagrinėjo įtariamų karo nusikaltėlių pajieškų problemas, kurios mums yra labai svarbios dėl šių priežasčių: 1. tai mūsų varo ir garbės silpninimas, 2. mūsų istorijos iškreipimas bei falsifikavimas, 3. mažinimas mūsų įtakos visoje politinėje sferoje, 4. užmaskavimas Sovietų S-gos nusikaltimų, 5. paneigimas sovietų okupacijos nepripažinimo, kai yra grąžinami apkalintieji į Baltijos kraštus.

Problema yra ne ta, kad nusikaltėliai jiešomi ir traukiami atsakomybėn, bet tam, kad įtariamųjų nusikaltėlių jieškimas tapo ne tik teisiniu, bet ir politiniu procesu, kuris keičia mūsų praeitį, eikvoja mūsų dabarties jėgas bei išteklis ir silpnina ateities užsimojimus.

Profesorius beveik valandą užtrukusioje paskaitoje supažindino klausytojus su Rytų europiečių akcija Deschenes komisijos veikloje. Buvo sudaryta "Canadians for Justice" grupė iš baltiečių ir Rytų Europos pavergtų tautų. Čia ryškiausiai veikė ukrainiečiai ir lietuviai, veikdami parlamente, rengdami demonstracijas, seminarus bei konferencijas spausdindami skelbimus dienraščiuose, rašydami straipsnius ir laiškus spaudoje, ruošdami leidinius, siųsdami telegramas ir t.t. Ši akcija turėjo įtakos Kanados vyriausybei atvesti kai kurias Deschenes komisijos rekomendacijas, atsakyti steigti amerikietiška OSI ir, papildžius kriminalinius įstatymus, nagrinėti karo nusikaltėlių bylas Kanados teisnuose.

Nors kriminaliniai įstatymai papildyti ir patvirtinti parlamento, tačiau bylos dar nenauginėjamos, nes atargiai renkama nusikaltimų medžiaga, svarstomas jų patikimumas, ypač tų, kurie randasi Sovietų Sąjungoje ir satelitinuose jos kraštuose. Žydai ragina Kanados valdžią nedelsiant pradėti šias bylas.

Rytų europiečių akcija turi būti vedama ir toliau, ginant bylose kaltinamuosius. Dabar atlikta tik pusė darbo. Antroji pusė prasidės pirmoje byloje. Baigdamas savo pranešimą-paskaitą, profesorius dr. R. Vaštokas konkrečiai nurodė kokias priemones reikia panaudoti gynyboje: ugdyti šiuo reikalu viešąją opinią, aiškinti visuomenei politinius bei istorinius faktus ir t.t. Žodžiu, reikia nedelsiant pradėti plačią akciją, kurią sudarytų konferencijos, leidiniai, paskaitos, filmai ir t.t.

Ryšiai su Lietuva

Šią temą gvildeno dr. P. Lukoševičius. Jis konstatavo, kad lemiantį vaidmenį kovose su pavergeju atliko Lietuvos teritorijoje gyvenanti tautos dalis. Tačiau didelių darbų visais laikais toje kovoje atliko pasaulyje išsisklaidę lietuviai. Kanados lietuviai praeityje palaikė ryšius su Lietuva. Gorbačioviui paskelbus "glasnost" politiką, atsirado proga svarstyti, kaip tie ryšiai palaikomi dabar ir kaip turėtų būti palaikomi ateityje.

Kalbėtojo nuomone, "glasnost" reiškiniai yra rezultatas ne tiek Vakarų pasaulio spaudimu, bet dėl jos vidinio persiformavimo. Sovietų S-gos gyvenimas per 40 pokario metų pagerėjo, išaugo nauja karta, kuri nepasitenkino senais šūkais ir pradėjo reikauti naujų permainų. Šių reikalavimų paisyti yra priversta senoji komunistų partija. Dėl to pirmą kartą savo istorijoje Sovietų S-ga viešai prisipažino, kad vidinis spaudimas neleidžia toliau meluoti ir klastoti istorijos. Viešai buvo patvirtinta, kad Sovietų S-ga praktikavo tautžudystę, už kurią buvo nubausiti nacinės Vokietijos valdovai.

(Bus daugiau)

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniškai įrašo knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Gruodis - spaudos mėnuo

Lietuviškos spaudos skaitymas — šviesaus žmogaus ženklas

Jau daug metų gruodis skelbiamas spaudos mėnesiu. Visuose atsišaukimuose į lietuvių visuomenę prašoma nepalikti mūsų spausdinto žodžio našlaitės varge ir užmarštyje, pabrėžiant laikraščio, žurnalo ir knygos svarbą mūsų išeivijos egzistencijai ir jos ateičiai.

Lietuviškasis spausdintas žodis ir Lietuvoje savo ilgametėje istorijoje, išskyrus trumpą 22 metų nepriklausomo gyvenimo laikotarpį, visada turėjo grumtis dėl savo išlikimo, atsispirti svetimųjų idėjų brukumui, kovoti dėl savo tautinės minties skleidimo ir augimo.

Mūsų kultūrinės, religinės, švietimo ir visuomeninės institucijos visada primena vertinti mūsų kultūros laimėjimus, rodyti pagarbą ir meilę lietuviškajam spausdintam žodžiui.

Šių dienų gyvenime matome, kad ir ta išeivijos karta, kuri stovyklose įsikūrimo metais jautė spausdinto žodžio alkį, dabar ir ji tampa abejinga ne tik mūsų raštijai, bet ir apamai lietuviškosios kūrybos apraiškoms. Čia gimusi karta retai tepapildė savo biblio-

tekas mūsų rašytojų bei poetų kūrybos tomiais, o periodinis spausdintas žodis yra retas paukštis puošnioje rezidencijoje.

Norint pažadinti rezistenciją šiai grėsmingai tendencijai, skelbiamas spaudos mėnuo. Mūsų spausdinto žodžio leidėjams į talką turėtų ateiti visuomenė su savo organizacijomis, draugijomis, parapajomis, jaunimo sambūriais.

Sunku rasti receptą šiai problemai išspręsti. Kiekvienoje vietoje kitokios sąlygos. Mūsų gyvasis lietuvis, kaip ir mūsų spausdinto žodžio leidėjai, žino kad lietuviškasis žodis reikalingas paramos.

Spaudos reikšmės priminimas neturėtų ribotis vien gruodžio mėnesiu, — turi būti nuolatinis šauklys. Mes turime gausią spaudą. Savo misiją spauda išeivijoj atlieka sąžiningai. Ji mums informuoja objektyviai ir gan greitai. Ją išlaikyti turime, nesigailint didelių pastangų ir finansinės aukos. Spauda yra viena iš mūsų išeivijos stiprybės rodiklių. O jos skaitymas, anot dr. J. Girniaus, visada teišlieka, kaip šviesaus žmogaus liudijimas.

JAV LB kultūros taryba

A+A

JUZEI RAKAUSKIENEI

mirus, jos vyrui ANTANUI reiškiame gilią užuojautą –

Wasaga Beach, Ont.

E. J. Gudai

A+A

JUZEI RAKAUSKIENEI

iškeliavus į amžinybę,

giminėms bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia –

Toronto Lietuvių pensininkų klubo valdyba

A+A

mamai ir senelei

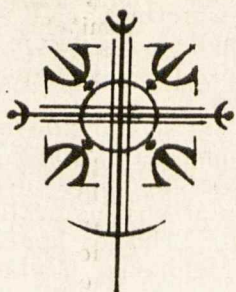
TEKLEI VALADKIENEI

iškeliavus į amžinybę,

jos sūnų dr. ALEKSĄ ir šeimas nuoširdžiai

užjaučiui –

Marija Petrauskaitė,
Santa Monica, Ca.

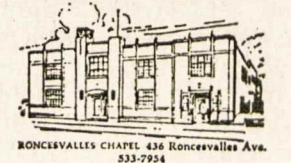

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gerry Loughheed
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

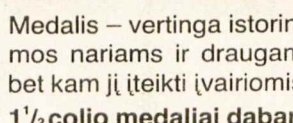

Turner & Porter

SUKAKTUVINIS MEDALIS

Dar galima įsigyti
LIETUVOS KRIKŠTO
600 METŲ
SUKAKTIES MEDALĮ,
kurį sukūrė skulptorius
VYTAUTAS KAŠUBA.

Medalis – vertinga istorinė dovana. Tinka Kalėdų dovanoms šeimoms nariams ir draugams, kad prisimintų šią sukaktį. Tinka ir bet kam ji išteikti įvairioms progoms. Kainos – JAV doleriai.

1½ colio medaliai dabar gaunami papiginta kaina:

1½ colio bronzinis \$10.00 (buvo \$15.00)

1½ colio sidabrinis \$40.00 (buvo \$50.00)

(Fine – .999 silver)

3 colių medaliai pagal seną kainą:

3 colių bronzinis \$30.00 3 colių sidabrinis \$200.00

3 colių pasidabruotas \$35.00 (tik 5 beliko)

3 colių paauskuotas \$40.00 (Fine – .999 silver)

Persiuntimo išlaidom pridedama \$2.00. Įsigykite pas medalo platintojus lietuvių parapijose arba pas Jubilėjaus komiteto medalo pirmininkę:
Loretta I. Stukas, 234 Sunlit Drive, Watchung, NJ 07060, USA

Australijos lietuvių dienų rengėjų komitetas. Iš kairės: Viktoras Baltutis, pirm. Janina Vaboliene, Nata Alvikienė, Jurgis Jonavičius, Leonas Gerulaitis, Aidas Kubilius
Nuotr. A. Bulio

Lietuvių dienos Australijoje

Jos kartu su Pasaulio lietuvių sporto žaidynėmis įvyks 1988 m. pabaigoje Adelaidės mieste

Nuskambėjus paskutiniams Lietuvių dienų renginių garams, imame ruoštis sekančioms. Kiekvienos Lietuvių dienos yra skirtingos, nors jų renginiai mažai tesikeičia. ALB krašto v-ba per apylinkės valdybą vietovės, kur vyks Lietuvių dienos, sudaro komitetą, kuris yra atsakingas ALB krašto valdybai už Lietuvių dienų surengimą.

Kiekvienos Lietuvių dienos yra savotiškai unikalios. Vieni renginiai daro pažangą programos atlikime, dalyvių skaičiui, kaip pvz. jaunimo koncertai, kiti stengiasi išsilaikyti ankstyvesnių programų aukštumose, ypač chorai ir tautiniai šokiai. Jei prieš dvidešimt metų dainų šventėje dalyvaudavo net septyni chorai, tai dabartinėse – tik trys ar keturi, bet lietuviška daina išliko lygiai visų mėgstama. Negalime skųstis publikos abuoju.

Sekančios Lietuvių dienos įvyks 1988 m. pabaigoje Adelaidėje. Dar 1987 m. pradžioje buvo sudarytas Lietuvių dienų komitetas. Jis darbą pradėjo tuoj pat, nes reikia iš anksto užsakyti geresnes sales koncertams, patalpas posėdžiams, suvažiavimams ir kitiems Lietuvių dienų renginiams.

Be to, šį kartą Lietuvių dienų metu įvyks III-sios pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Tai pirmas kartas, ir vargu ar tai bepasikartos tokio platus masto lietuvių sporto žaidynės Australijoje. Į jas atvyks per 120 lietuvių sportininkų iš kitų kraštų, o prie jų jungsis gražus būrys Australijos lietuvių sportininkų. Jau dirba specialiai sudarytas tų žaidynių komitetas, kuriam vadovauja Jurgis Jonavičius. Jis taip pat yra ir Lietuvių dienų komiteto narys. Žaidynės yra užsakytos modernus su pilnu vėsinimu stadionas.

Lietuvių dienų komitetas yra sudaręs provizorinę Lietuvių dienų programą, kuri kit-

tų metų pradžioje bus paskelbta, kai visų renginių apimtis galutinai paaiškės. Komitetas jau turėjo devynis posėdžius, kuriuose nuodugniai apsvaustė Lietuvių dienų programą, svečių apgyvendinimą, suvažiavimų, renginių koordinavimą ir, svarbiausia, samatą. Yra neįmanoma penkių dienų ribose taip suderinti visus renginius, kad svečiai galėtų nekludomai visur dalyvauti ir viską pamatyti. Neišvengiamai tuo pačiu metu vyks sporto žaidynės, suvažiavimo posėdžiai, vakariniai renginiai ir kt.

Naujų metų sutikimo balius įvyks "Oberdan" patalpose. Tai netoli Adelaidės miesto esantis puikus pastatas su dviem salėmis, tarp jų gražus ir patogus perėjimas. Jame telpa per 1000 svečių. Čia Naujus metus sutiksime visi kartu – vyresnieji ir jaunimas.

Lietuvių dienas baigsime sausio 1 d. gegužinė viename Adelaidės gražių parkų.

Visi Adelaidės lietuviai ruošiasi šioms Lietuvių dienoms, kurios bus ypatingos, nes jos vyks Australijos 200 metų sukaktį draugė su pirmą kartą Australijoje įvyksiančiomis Pasaulio lietuvių sporto žaidynėmis.

Kviečiame viso pasaulio lietuvius atvykti į šias Lietuvių dienas ir Pasaulio lietuvių sporto žaidynes. Jūsų lauks svetingi Adelaidės tautiečiai. Jau dabar ruoškitės ir planuokite atvykti į vieną didžiausių Australijos lietuvių renginių. Visais Lietuvių dienų reikalais prašome kreiptis į komiteto pirmininkę Janiną Vaboliene: 25 McLachlan Ave., Glenelg North, South Australia, 5045. Telefonas (08) 294-3792.

Žaidynių reikalais prašome kreiptis į Jurgį Jonavičių: 27 Rickaby Street, Croydon Park, South Australia, 5008. Telefonas (08) 46-4775.

LD informacija

Branginkime vertingiausią auką TAUTOS FONDUI!

1. Skirtoji auka su mūsų vardais įeina lietuvių tautos istorijon.
2. VLIKo leidžiami ELTOS biuletiniai su mūsų vardais tiks ilgiems amžiams kaip kovojančios tautos veidrodžiai.
3. ELTOJE ir kitoje spaudoje paskelbti ir surinkti mūsų vardai tiks kovos liudininkais už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.
4. Statykime Lietuvos nepriklausomybės paminklą, remdami VLIKo veiklą ir nepamiršdami įrašyti nors ir nedidelės sumos testamentuose.

Palikimus ir kitas aukas siųskite:

Tautos fondas, 310 Rathburn Rd., Islington, Ont. M9B 2L8.

Kasetę kantatos

"Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva"

(žodžiai – Henriko Nagio; muzika – Aleksandro Stankevičiaus),

įrašyta premjeros metu Montrealyje, galima įsigyti kreipiantis šiuo adresu:

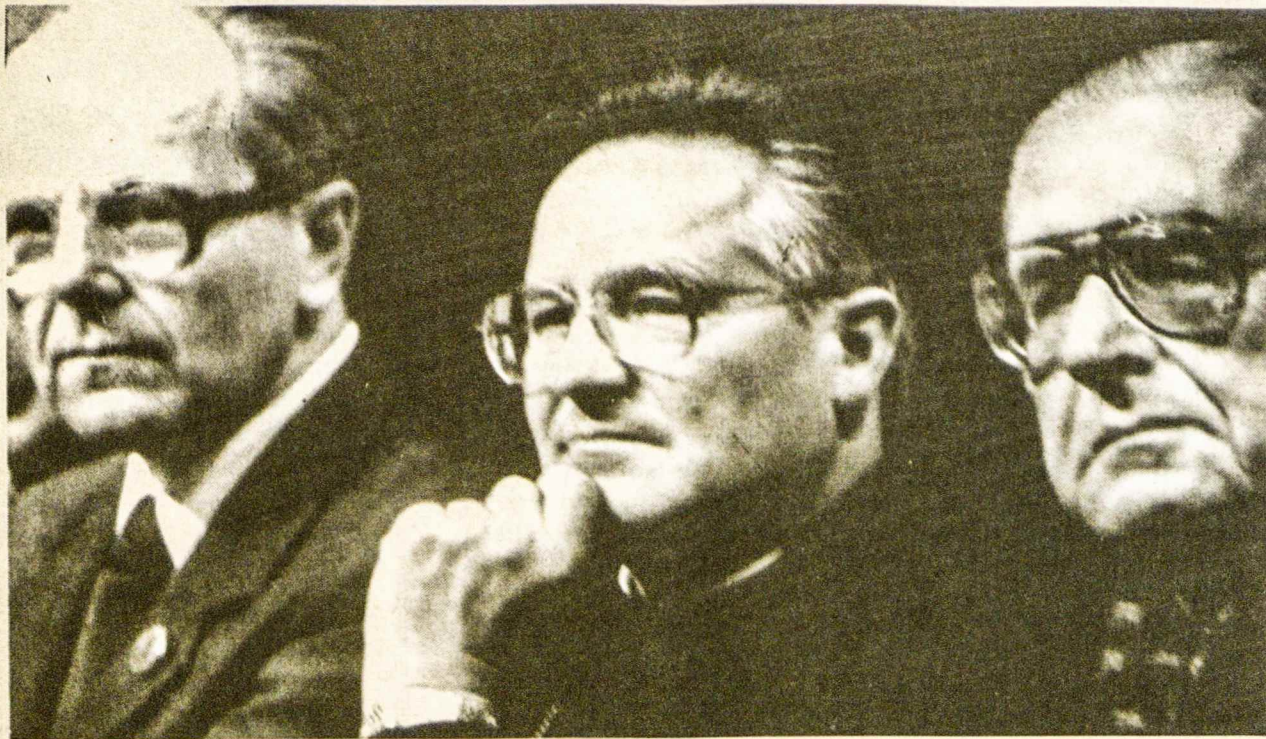
"VILNIUS RECORDS",

5400 Louis-Badillac Street,
Carignan, P.Q., Canada J3L 4A7.

Siunčiant užsakymą, pridėti čekį arba pašto perlaidą, išrašytą "VILNIUS RECORDS" vardu. C.O.D. nebus siunčiama.

Kaina: \$10.00 — \$2.50 už persiuntimą, iš viso – \$12.50.

Norintieji gauti taip pat lietuviškojo teksto fotokopiją, prašomi apie tai paminėti.

Lietuvių literatūros premijų įteikimo šventėje Niujorke iškilieji dalyviai – stebėtojai. Iš kairės: prof. VYTAUTAS SKUODIS, vysk. PAULIUS BALTAČIS, generalinis Lietuvos konsulas ANICETAS SIMUTIS. Nuotr. V. Maželio

Vilnius kitataučių raštuose

Dobužinskio, Mackevičiaus ir Sevelos atsiminimus pavarčius

Dail. Mstislavas Dobužinskis (1875-1957), rusas ir ortodoksas, lietuviams geriausiai žinomas kaip M. K. Čiurlionio mecenatas Peterburge, valstybės teatro scenografas Kaune (1929-1939) ir Vilniaus urbanistinių peizažų tapytojas, savo atsiminimų knygoje rašo:

“Vilniaus senovė tartum apglėbdavo mane (dargi ir gimnazijoje), ir aš gyvenau įvairiais padavimais, surištais su šiuo miestu, kaip ir savo vaikystės mieste Naugarde. Buvo daug vietų, apie kurias buvo pasakojamos paslaptingos istorijos: kalbėdavo, kad po miestu teka požeminė upė, kad iš pilies kalno veda kažkokie senoviniai požeminiai praėjimai ir tuneliai net iki Trakų pilies. Šis kalnas su bokšto ir Gedimino pilies griuvėsiais iš visur buvo matomas ir primindavo lietuvišką ‘Gedimino vilko’ padavimą — pusiau legendinio Lietuvos didvyrio pranašingą sapną. Kalno papėdėje, aikštės viduryje, nuo šalies nuo kitų pastatų, stovėjo aukšta Šv. Kazimiero (Šv. Stanislovo, Red.), katedros varpinė. Jos grožio, keistos formos briaunė lyg ir bylojo apie žilą senovę: pagal legendą, kuriai norėtusi tikėti, šis masyvus, iš akmenų pastatytas varpinės pirmas aukštas ir buvo tas vadinamasis altoorius-aukuras, ant kurio degė vaidilų prižiūrima amžina ugnis. Tuo metu Vilnius dar nebuvo gerai ištyrinėtas, tačiau nuolatos buvo užtikami netikėti atradimai: vieno apieisto katalikų vienuolyno požemiuose buvo rasta daug kaukolių, stebinančių savo paslaptingumu. Jos visos buvo pažymėtos raudonu kryžiaus ženklu kaktose.

Legendinis, visų stebuklingu laikomas buvo Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas; sargybinię virš miesto vartų, buvo Lietuvos herbas — šiuojuojuantis riteris su ištrauktu kardu. Tarp žvakių ir lempelių švietė šios Madonos veidas, įreminas sunkiuose aukso drabužiuose, papuostas karūna, aureole ir tirštai apkabintais, kaip perlų vėriniai, sidabriniais ‘ex vota’ — širdimis, rankomis, kryžiais... Žemiau, pro vartus vedanti siaura gatvė visada buvo pilna klūpančių žmonių. Brangių ši miestą darė ir tai, kad didingose katedros šventovėse išsėję karduose šventieji Lietuvos kunigaikščiai bei kunigaikštienės ir, pagal legendą, kovingasis Vytautas. Vilnius atrodė pilnas paslaptingumo, didvyriškumo ir šventumo.

Nuo pat pradžios, per visą laiką, kol ten gyvenau, šis miestas man buvo mielas ir ‘savas’; netgi gimnazija, kurios nemėgau, netrukėdė šiems jausmams — jie pasiliko visam mano gyvenimui.”

Rašytojas Mackiewicz

Atleiskime Dobužinskiui jo klaidas. Tokį ispūdį jam padarė Vilnius XIX š. pabaigoje. Šis amžius Vilniuje pasibaigė su pirmojo pasaulinio karo pradžia. Kaip atrodė miestas po šio karo, rašo daugelio Lietuvą liečiančių knygų autorių, lenkų rašytojas Jozef Mackiewicz (1902-1985):

“Pats miestas pasikeitė paglyinti nedaug. Įspraustas tarp valstybių sienų, iš vienos pusės kurčiai spygliuotomis vielomis atitvertas sovietų,

iš kitos dėl teritorinių ginčų uždarytas Lietuvos, atkirtas nuo istorinio, buv. Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės žemių užnugario, nustojo augęs. Gyventojų skaičius nedidėjo; gatvės ir siauri senamiesčio skersgatviai arba nė kiek nesumodernėjo, arba labai mažai. Nepasikeitė katalikų šventovės, ortodoksų cerkvės; tie patys kalno veda kažkokie senoviniai požeminiai praėjimai ir tuneliai net iki Trakų pilies. Šis kalnas su bokšto ir Gedimino pilies griuvėsiais iš visur buvo matomas ir primindavo lietuvišką ‘Gedimino vilko’ padavimą — pusiau legendinio Lietuvos didvyrio pranašingą sapną. Kalno papėdėje, aikštės viduryje, nuo šalies nuo kitų pastatų, stovėjo aukšta Šv. Kazimiero (Šv. Stanislovo, Red.), katedros varpinė. Jos grožio, keistos formos briaunė lyg ir bylojo apie žilą senovę: pagal legendą, kuriai norėtusi tikėti, šis masyvus, iš akmenų pastatytas varpinės pirmas aukštas ir buvo tas vadinamasis altoorius-aukuras, ant kurio degė vaidilų prižiūrima amžina ugnis. Tuo metu Vilnius dar nebuvo gerai ištyrinėtas, tačiau nuolatos buvo užtikami netikėti atradimai: vieno apieisto katalikų vienuolyno požemiuose buvo rasta daug kaukolių, stebinančių savo paslaptingumu. Jos visos buvo pažymėtos raudonu kryžiaus ženklu kaktose.

Legendinis, visų stebuklingu laikomas buvo Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas; sargybinię virš miesto vartų, buvo Lietuvos herbas — šiuojuojuantis riteris su ištrauktu kardu. Tarp žvakių ir lempelių švietė šios Madonos veidas, įreminas sunkiuose aukso drabužiuose, papuostas karūna, aureole ir tirštai apkabintais, kaip perlų vėriniai, sidabriniais ‘ex vota’ — širdimis, rankomis, kryžiais... Žemiau, pro vartus vedanti siaura gatvė visada buvo pilna klūpančių žmonių. Brangių ši miestą darė ir tai, kad didingose katedros šventovėse išsėję karduose šventieji Lietuvos kunigaikščiai bei kunigaikštienės ir, pagal legendą, kovingasis Vytautas. Vilnius atrodė pilnas paslaptingumo, didvyriškumo ir šventumo.

Nuo pat pradžios, per visą laiką, kol ten gyvenau, šis miestas man buvo mielas ir ‘savas’; netgi gimnazija, kurios nemėgau, netrukėdė šiems jausmams — jie pasiliko visam mano gyvenimui.”

Žydų Sevela

Efraim Sevela, dabar JAV gyvenantis Sov. Sąjungos žydai, kelerius metus po karo gyveno Vilniuje, apie jį rašo:

“Jokiam kitame pasaulio mieste nėra tiek daug šventovių, kaip Vilniuje. Galbūt tik tai Romoje, bet Roma yra Roma — pats popiežius ten gyvena. O kas gi Vilnius? Nemačiau, kad kiekvienas skaitytojas, imdamas į rankas mano knygą prieš tai žinojo, kad iš viso pasaulyje yra toks miestas.

O yra toks miestas. Jeigu jums nenusišypsos laimė ten pagyventi, daug prarasite todėl, kad šis unikalus miestas yra nuostabaus grožio ir dar nuostabesnio likimo.

Jis yra toks senas ir taip gerai kažkokiu stebuklingu būdu išsilaikęs, kad vaikščioji jo šaligatviais lyg po muziejaus sales, ir su kiekvienu siauros gatvės posūkiu atsiveria kvapą užimantis vaizdas.

Kai reikia parodyti filme tokias gatves ir pastatus, įrengiamos brangios dekoracijos. Vilniuje jūs vaikščiojate tokioje dekoratyvinėje

aplinkoje visai natūraliai, nors atrodo, kad jūs šių dienų eilutė tarp šitų senienų ir nėra visai tinkama.

Išėini į plačią katedros aikštę ir prieš tave atsiveria Atėnai, panteonas, balta mūrinė jo kopija — didinga katedra su apaštalių figūromis nišose tarp kolonų.

Virš aikštės, aukštai ant žalių kalvos, matyti raudoni tvirtovės bokšto griuvėsiai. Ir bokštas, ir kalva pavadinti Lietuvos kunigaikščio miesto įsteigėjo Gedimino vardu.

Už šios kalvos yra kita irgi žalumynuose paskendus, iš kurios į dangų stiebiasi trys milžiniški cementiniai kryžiai. Jie pastatyti pagonių, gyvenusių Neries slėnyje ir šių kalvų papėdėje, atsivertimui atminti.

O kokie rūmai įvairių stilijų ir epochų žvelgia iš parkų ir sodų! Su akmeniniais liūtais, saugojančiais įėjimą, su galingais atlantais, remiančiais savo peičiais balkonų. Šių rūmų valdovų vardai — gyva karaliavimo istorija: Sapiegos, Tiškevičiai, Pacai, Radvilos...

O kokios pasigailėjimo vertos lūšnos vargšų kvartaluose! Kokie nemalonūs kvapai! Tačiau ir apskuręs Vilnius yra spalvingas, skaidrus, kaip ir visa kita šiame ypatingame mieste.

Tačiau ne rūmuose bei lūšnose glūdi šio miesto grožis. Jo puošmenos yra šventovės. Eilė įvairiaspalvių varpinių virš raudonų čerpių stogų, virš dūmtraukių su besisukančiomis vėtrungėmis pagal mažų ir didelių varpų skambėjimą. Tai Šventųjų Petro ir Povilo šventovė, Šv. Teresės, Šv. Rapolo, Šv. Kazimiero, Šv. Jono, Šv. Mykolo. Tai miestas, kuriame apsigyveno visi šventieji!

Šventovės ir karmeličių, pranciškonų, dominikonų, augustinjonų vienuolynai.

Nepasikartojantis Vilniaus šventovių grožis savo žavesiu apstulbina išdidžius svetimšalius. Net Prancūzijos imperatorius Napoleonas Bonaparte, pamatęs Šv. Onos plytų mežginius, kai jam grįžo kalbos dovana, ištare žodžius, kurių iki šiol Vilnius nepamiršo: “Aš norėčiau ant delno šį stebuklą nusinešti į Paryžių”. J.B.

Atsiųsta paminėti

ŠVIETIMO GAIRĖS, lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai, 38 nr., 1987 m. rugsėjis. Redaktorius ir administratorius — Juozas Plačas, 3206 W. 65th Pl., Chicago, IL 60629, USA. Išėina 4 kartus per metus. Kaina — \$5.

Antanas Gustaitis, PAKELEJE Į PAŽADETĄJĄ ŽEMĘ. Satyrinės elegijos. Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. Chicago 1987m., 184 psl.

MŪSŲ VAIKAS, žurnalas mažamečių vaikų šeimoms. Redaktorė ir administratorė — Stasė Vaišvilienė. Leidinį finansuoja Lietuvių fondas per LB švietimo tarybą ir A. L. Montessori draugiją. Adresas: “Mūsų vaikas”, 3704 W. 68th Street, Chicago, IL 60629, USA.

LIETUVIS ŽURNALISTAS, Lietuvių žurnalistų sąjungos neperiodinis leidinys, 1987m. 13 nr. Leidėjas — Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba. Redaktorė — Rūta Kleva Vidžiūnienė, padėjėjas — Gintautas Juodgudis. Adresas: 23500 Via Galera, Valencia, California 91355, USA. Numerio kaina — \$3.00

ČESLOVAS-VALDEMARAS OBCARSKAS

Lygumų saulė

Niekur jokios poezijos mokyklos nelankiau
Ir iš žymiųjų poetų nieko nepasimokiau.
Visą gyvenimą gyvenau tarp lygumų,
Apsuptas vienišų medžių,
Kurie, grįžtant saulėtekiui,
Vien tik saulės šviesa tegyvena.

Lapkričio laukų piligrimas

Rudens laukuos paklydęs piligrimas
Neranda kelio grįžti į namus,
Tik vėjas, užiantis tuščių lazdynus,
Jam beria į akis bekrintančius lapus.
O kelio pabaigos vis nesirodo.
Atrodo, niekad jo nė nebūna.
Bekraštes lygumos ir rudeniniai sodai
Praranda paskutinius apdarus brangius.
Tik prieš akis — vis nesibaigianti kelionė,
Aplink šermukšnių kraują ir varnų saukusmai,
Ir šlamančius eglynuose svajonės
Su rudeniniais vėjais blaškos lapkričio miškais...

Wilford Hill

Mane vėl prislegia rudens laukai,
Šermukšniai kruvini ir vystantys žolynai. —
Ant Wilfordo kalvos pageltę ąžuolynai,
Iširę rožių krūmai, mirštantys aidai...
Akis man perveria galingi spinduliai
Rugės saulės, skęstantios toli, toli...
Aplinkui miršta rudenio miškai visi, —
Ir širdį vėl užlieja jausmas neramus.
Nakčia dar spindi tolimas dangus.
Virš Wilfordo kalvos žvaigždžių daugybė.
Po ąžuolų šaknimį jų miegas toks gilus...
Dar asonansais atsisaukia paukščių virtinės paklydę —

Lietus ir šlapdriba į žemę krenta.
Vidunaktį tarp kapinynų nyku ir klauku.
Vien tik šešėliai cementiniais kryžiais slenka,
Nakčia lankydami lietuviškus kapus. —
Ir miegantys lietuviai virsta į fotonus
Ir šešėliuotom ugnimis vėl skrenda į namus —
Į tuos gimtus namus, žaliuosius klonius,
Pavirsdami į fosforinius ąžuolus sviesius.

Sustoje prie pelkynų apleistų, jie pradeda žaliuoti;
Nakčia pasibeldžia į mirusius namus...
Ir vėl sustoje aikštė, nuogi ir kraujuoti,
Nulosta mėlynais miškais ir dingsta tarp rūkų. —
Mane vėl prislegia rudens laukai,
Šermukšniai kruvini, ir apleisti žolynai. —
Ant Wilfordo kalvos belapiai ąžuolynai,
Sušalę rožių krūmai, tolstantys aidai...

1987 m. Wilford Hill, Nottingham, Anglija
Iš spaudai ruošiamo eilėraščių rinkinio “Tarp dviejų kontinentų”

Putino “Valdovas” Lietuvių dienose

Tradicinės Lietuvių dienos Klivlande paprastai atneša dvasinės atgaivos ir sutraukia nemažai žmonių. Šiais metais jos vyko lapkričio 7 ir 8 d.d. Ir šiemet rengėjai — Lietuvių Bendruomenės Klivlando apylinkės valdyba žiurovų neapvydė: įdomios ir turtingos tautos dailės ir tautinių lėlių parodos, skoningai išdėstytos abiejose Dievo Motinos parapijos salėse sukleidė didelį susidomėjimą. Parodos atvežusių menininkių A. Jonynienės ir S. Šatienės dėka pasidžiaugėm lietuviško tautinio meno pavyzdžiais.

Kavinėje tiekiami Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tėvų komiteto suruoštie pietūs suteikė progą ne tik pasistiprinti, bet ir paremti mokyklą.

Didžiausia padėka tenka Lietuvių Bendruomenės valdybai, pirmininkaujamai Vl. Cyvo, už Los Angeles Dramos sambūrio iškvietimą. Tai pareikalavo daug pastangų, bendradarbiavimo ir nemažai lėšų. Klivlando lietuvių visuomenė atsiliepė šiltai ir pozityviai — aukėjo ir gausiai dalyvavo vaidinime.

Lietuviškas teatras — retas paukštis Klivlando lietuviškoje kolonijoje. Jo pasigendami ir pasiilgęstam. Dar vis su malonumu prisimenam rež.

Dalia Staniškienė

Scena iš V. Mykolaičio-Putino veikalo “Valdovas”, suvaidinto Los Angeles lietuvių dramų sambūrio. Kairėje — vaidalia SAULIUS STANČIKAS, dešinėje — DANGUOLĖ — SIGUTE MIKUTAITYTĖ. Nuotr. V. Maželio

Petro Maželio, tada dar Klivlande gyvenusio, A. Rukšeno veikalo “Posėdis pragare” pastatyma.

Vinco Mykolaičio-Putino drama “Valdovas” — sunkus veikalas, pareikalavęs iš aktorių kieto darbo ir didelių sugebėjimų. Būdamas eilinė žiurovė, nesiimsiu jo nei vertinti, nei kritikuoti. Tai padarys šios srities žinovai. Tačiau manau, kad tai buvo vienas geriausių Klivlande matytų veikalų. Džiugu, kad yra žmonių, aukojančių savo laiką, talentą ir pastangas lietuviškam teatrui. Teatras gi — tai puikus įrankis palaikyti lietuvių išeivijai. Įtikinančiai savo vaidmenis atliko pagrindiniai veikėjai — Vincas Dovydatitis — Krušna ir Sigutė Mikutaitytė — Danguolė. Už tai jie jau buvo vertai apdovanoti geriausių aktorių titulais Teatru festivalyje Čikagoje.

Ypatingai didelį pasigėrėjimą kelė visų aktorių, įskaitant pačius jauniausius, graži lietuviška kalba. Įdomios dekoracijos (nelengva jas gabenti iš kolonijos į koloniją!) ir aprangos prisidėjo prie spektaklio įspūdingumo.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Rudeninį veiklos sezoną Baltimorėje Lietuvių namų valdyba, vadovaujama pirm. Balio Brausko, rugsėjo 19 d. pradėjo Klivlando vyrų oktetą ir sol. Irenos Grigaliūnaitės koncertu. Oktetui dabar vadovauja jaunas muz. Raimundas Kavaliauskas, pakeitęs mirusį steigėją bei ilgametį vadovą a.a. Rytą Babicką. Pastarojo atminimas buvo pagerbtas koncerto dalyvių atsisveikimu. Oktetas padainavo beveik 20 tradicinių ir estradinių dainų, kurių penkios buvo atliktos su sol. I. Grigaliūnaitė. Visi džiaugėsi, kad populiarius Klivlando vyrų oktetą ir sol. I. Grigaliūnaitė neužbaigė darbo su velionies R. Babicko mirtimi, bet ji dabar žada tęsti su naujuoju vadovu R. Kavaliausku.

Lietuvių klubo Klivlande kultūrinę bei visuomeninę 1987 m. \$1.000 premiją vertintojų komisija — Rita Balytė, Pranas Joga ir Aldona Miškinienė paskyrė Dievo Motinos parapijos klebonui kun. Gediminui Kijauskui, SJ. JAV lietuvių Klivlando kolonija šia premija įvertino kun. J. Kijausko, SJ, paramą lituanistiniam švietimui, jo tautinio bei religinio ugdymo darbus. Premija įteikta metiniame Lietuvių namų balijuje rugsėjo 26 d. Programą atliko solistas ir dabartinis M. K. Čiurlionio ansamblio vadovas Bronius Kazėnas su jaunąja pianiste Laima Šarkaitė, studijuojančia valstybiname Klivlando universitete pas žymų pianistą prof. Andrių Kuprevičių.

Montrealietis poetas Henrikas Nagys spalio 21 d. aplankė Lemonto lietuvių prie Čikagos. Jo poezijos vakarą Aiteininkų namuose surengė LB Lemonto apylinkės valdyba. Pirmoje vakaronės dalyje H. Nagys skaitė naujus ir rinkinius jau atspausdintus savo eilėraščius. Antroji dalis buvo skirta jo ir kompozitoriaus Aleksandro Stankevičiaus kantatai “Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva”. H. Nagys aiškino, kaip kantata buvo parašyta, skaitė jai specialiai sukurts savo eilėraščius. Vakaronės dalyviai su pacia kantata susipažino iš H. Nagio atsivežtos kasetės. Įrašas padarytas Montrealyje. Ten H. Nagio ir A. Stankevičiaus kantata “Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva” buvo atlikta pirmą kartą. Ji pakartota lapkričio 14 d. Toronte, švenčiant Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį.

Dainos ir literatūros vakarą Niujorko lietuviams 1987 m. spalio 31 d. Kultūros židinyje surengė JAV LB Niujorko apygardos valdyba, susitarusi su Lietuvių rašytojų draugija. Šios organizacijos 1986 m. \$2.000 premija įteikta Antanui Vaičiūlaičiui už novelių bei apsakymų rinkinį “Vidurnaktis prie šeimos”. Pavėluota 1985 m. premija, padalinta į dvi dalis po \$1.000, buvo įteikta Česlovui Grincevičiui už pasakų bei apsakymų rinkinį “Vidurinio varpai” ir Pauliui Jurkui už jo sakmes “Kai Vilniaus liepos žydi”. Šios premijos paskyrimą suvėlino pirmoji vertintojų komisija, neradusi premijuotinos knygos, ir Lietuvių rašytojų draugijos valdybos nutarimas, kad premija turi būti paskirta. Tai atliko antroji vertintojų komisija, 1985 m. premiją padalinusi į dvi dalis. Šių metinių premijų mecenatas — JAV lietuvių fondas. Literatūros vakare dalyvavo ir JAV LB kultūros tarybos 1986 m. literatūrinės \$3.000 premijos laureatas Bernardas Brazdžionis, ją gavęs 1987 m. balandžio 4 d. Čikagoje už dar neišleistą eilėraščių rinkinį “Po aukštaisiais skliautais”, skaitęs savo kūrinius su kitais laureatais. Dainos ir literatūros vakaras buvo susietas su dviem suaktim — Maironio 125 metų gimimo ir Martyno Mažvydo “Katekizmo”, pirmosios lietuviškos knygos, pasirodymo prieš 440 metų. Montrealyje sol. Gina Čapkauskienė koncertui su pianistu William Smiddy buvo pasirinkusi tik lietuviškas dainas. Koncertą ji pradėjo M. K. Čiurlionio, A. Kairiūkščio, V. Klovos, V. Jakubėno, K. V. Banaičio harmonizuotom lietuvių liaudies dainom. Toliau skambėjo pagal poetų žodžius sukurti kompozitorių kūriniai: J. Gruodžio “Rūta” ir “Diemedžiu žydėsiu”, V. Jakubėno “Mėlynai varpeliai”, ir “Gėlės iš šieno”, B. Budriūno “Mano meilė”, J. Stankūno “Debesėliai”, G. Gudauskienės “Gintarelis” ir “Aš čia gyva”, A. Stankevičiaus “Motinos ranka”, J. Govėdo “Liepsnelė” ir “Laimės rytas”.

Kybartų kultūros namų pučiamųjų orkestras “Kybartai” grįžo iš koncertinės išvykos R. Vokietijoje. Keturi koncertai buvo surengti Leipcige, Erfurte ir R. Berlyne. Saviveiklininkų orkestras išvykai buvo paruošęs specialią programą, jon įtraukdamas sovietų ir vokiečių kompozitorių kūrinius.

Šimtosios poeto Adomo Lasto (1887-1961) gimimo metinėms atsiminimų vakaras buvo surengtas 1987 m. spalio 19 d. Kaune Lietuvos literatūros muziejaus. Velionies gyvenimą bei jo kūrybinį palikimą aptarė literatūralogas K. Doveika. Atsiminimais dalijosi žurnalistas A. Liepsnionis, buvusi A. Lasto mokinė E. Majūnaitė, skulptorė D. Danytė. Velionies kūrinius skaitė aktorius A. Žekas, vakarui vadovavo poetas A. Mikuta. A. Lasto kapą Petrašiūnų kapinėse aplankė grupė kauniečių rašytojų ir literatūros muziejaus darbuotojų.

Poetas Maironis 1883-84 m. studijavo literatūrą Kijevo universitete, kuris nuo 1939 m. vadinamas tautinio ukrainiečių poeto Taraso Ševčenkos (1814-1861) universitetu. Maironio 125 metų gimimo sukaktis šiame universitete paminėta 1987 m. spalio 28 d. Universiteto salę papuošė abiejų poetų — ukrainiečio Ševčenkos ir lietuvių Maironio portretai. Vakara pradėjo Ukrainos rašytojų sąjungos Kijevo skyriaus valdybos sekr. Ivanas Dračius, primindamas talentingą poetą Maironį, kurio kūryba buvo kupina meilės savo tautai, tikėjimo savo krašto ateitimi. Poetas ir vertėjas Anatolijus Nepokupnas, pasinaudodamas M. Gorkio mintimi, pabrėžė, kad tautos talentą lemia ne jos didumas. Esą tai liudija lietuvis Jonas Mačiulis, literatūriniam pasauliui žinomas Maironio vardu. Apie jo kūrybinio palikimo reikšmę kalbėjo Vilniaus pedagoginio instituto docentė Irena Slavinskaitė, Lietuvos literatūros muziejaus Kaune bendradarbis Dalia Laurinavičienė, poetas ir vertėjas Vladas Šimkus. Maironio kūrinių vertimus ukrainiečių kalbon ir jam skirtus savo eilėraščius skaitė ukrainiečiai poetai — Dmitrijus Čeredničėna, Stanislavas Telnikas, Nadežda Neporožnaja, Pavelas Movčianas. Vakaras baigtas koncertu, kuriame lietuvių dainas atliko ukrainiečiai liaudies ir profesiniai dainininkai, pritariant ukrainietiškiems liaudies instrumentams. Dar prieš šį minėjimą 1987 m. spalio 7 d. Vilniuje, Taraso Ševčenkos gatvėje, buvo pasodinti du ąžuoliukai. Ukrainiečių poetui T. Ševčenkai skirtą ąžuoliuką Lietuvos rašytojų vardu pasodinę poetai E. Matuzevičius ir M. Karčiūskas, ąžuoliuką Maironiui ukrainiečių rašytojų vardu — poetai P. Osadziukas ir D. Čeredničėna.

Maironio 125 metų gimimo sukakčiai skirta paroda Vilniuje surengė respublikinė Lietuvos biblioteka, panaudodama fonduose sutelktą medžiagą. Parodos atidaryme 1987 m. lapkričio 2 d. apie Maironio įtaką lietuvių kultūrai kalbėjo poetai A. Drilinga ir V. Daunys. Bibliotekos direktorius V. Bulavas pabrėžė, kad parodai panaudota apie pustrčio šimto rodinii, vispusiškai nušviečiant Maironio gyvenimą ir kūrybą. Senųjų leidinių skyriuje buvo 1885 m. “Aušroje” išspausdintas Maironio eilėraštis “Lietuvos vargai”, pirmoji “Pavasario balsų” 1895 m. laida Tilžėje, tais pačiais metais ten pasirodžiusi poema “Tarp skausmų ir garbės”, pasirašyta St. Garinio slapyvardžiu. Kituose skyriuose buvo sutelkti poezijos, dramų, istorinių veikalų leidiniai. Maironio populiarumą atskleidė turtingas parodos skyrius “Literatūra apie J. Mačiulį-Maironį”. Parodoje taipgi buvo daug pagal Maironio eilėraščius sukurty dainų gaidų, plokštelių, dailininkų darbų nuotraukų. Vertimų skyriuje lankytojų laukė Maironio kūrinių rusų, lenkų, latvių, vokiečių, vengrų bei kitomis kalbomis. Jo populiarumą liudijo ir įvairiakalbė informacinė medžiaga enciklopedijoje, bibliografiniuose bei literatūrinuose žodynuose. Parodą papildė ikonografinė medžiaga — Maironio ir jam artimų žmonių nuotraukos, rankraščių faksimilės, laisvų fotokopijos. Savotišku vadovu parodoje tapo bibliotekininkės A. Aglinskaitės kruopščiai paruoštas katalogas.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 7 1/4%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 7 1/4%	nuo 11 %
1 metų term. indėlius 7 1/2%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 7 3/4%	nuo 11 %
3 metų term. indėlius 8 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 9 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4%	1 metų 10 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. 9 3/4%	2 metų 10 3/4%
1 metų GIC-mėn. palūk. 8 1/2%	3 metų 11 %
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 7 1/2%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 8 3/4%	1, 2 ir 3 metų 9 3/4%
Specialią taup. s-lą 7 %	Draudžiamas asmeninės ir sutar-
Taupomąją sąskaitą 6 %	ties paskolas iki \$15,000 ir narių
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 %	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5 3/4%	laikomas šerų, čekių ir taupymo

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudome pinigines perlaidas (money orders) ir keliučių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIŲ SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOJ
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisyimas ir dažymas;
sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

CLOVERDALE MALL. Vienaaukštis namas, trys miegamieji, baigtas rūšys, ekstra prausykla, \$189,000.
HIGH PARK. Dvieju aukštų jungtinis namas (semi), trys miegamieji, židynas, rūšys, garažas, \$182,000.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Važiuoti (vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Vaikų kaukių baliuje, kurį surengė Toronto Prisiėlimo salėje jaunų šeimų sekcija. Iš kairės: Barakauskaitė, Valiulytė, Benotaitė ir Duliūnaitė

Aukos žuvusių paminklo fondui

Garbės fundatoriai
Vilniaus šaulių rinktinė – \$4000, DLK Mindaugo šaulių kuopa – \$2000 ir pasižadėjimas įmokėti vėliau – \$1000, LKV s-gos "Ramo-ve" Montrealio skyrius – \$1000 ir pasižadėjimas \$1000, Vlado Pūtvio šaulių kuopa – \$1000, LK kūrėjų-savanorių Toronto skyrius – \$1000, A. Kalvaitis – \$1000, A. O. Mylė – \$1000, A. Borkertas – \$1000, M. P. Krilavičius – \$1000, F. M. Timukai – \$1000.

Fundatoriai
VŠR moterų sekcija – \$846.35, Stp. Ulbinas – \$500, J. Šarapnickas – \$500, M. Vaskevičienė – \$500, A. S. Petkevičiai – \$500.

Aukotojai
P. Leverienė – \$300, B. Vileita – \$200, "Neringos" jūros šaulių kuopa – \$300, V. Tamošiūnas – \$100, dr. H. Nagys – \$50, A. Kenstavičius – \$100, kun. K. Raudeliūnas – \$60, S. Varanka – \$100, A. A. Paškevičiai – \$100, A. L. Jurjonai – \$50, LAS Montrealio skyrius – \$200, dr. P. Lukoševičius – \$100, V. A. Buragai – \$50, K. Ceputis – \$125, E. Kardelienė – \$20, J. Sakalauskas – \$100, S. Paciušas – \$100, J. Aukštaitis – \$100, S. M. Petrušiai – \$100, V. V. Ivanauskas – \$50, P. Gabrys – \$100, Iz. Mališka – \$50, Gen. T. Daukanto jūros šaulių kuopa – \$50, A. Cepulis – \$100, P. Juodelis – \$50, K. Laskauskas – \$20, M. P. Kiela – \$20, Z. Barysas – \$25, kun. S. Šileika – \$100, S. Stankevičius – \$100, V. Dubickas – \$100, E. Kilius – \$100, J. Liutkuvienė – \$100, K. E. Naudužai – \$100, Stp. Šetkus – \$25, M. S. Meskauskas – \$50, J. H. Bitneriai – \$100, P. Dikaitis – \$25, J. Priščeponka – \$100, A. Petkevičienė – \$50, V. Jakonis – \$10, dr. K. Bobelis – \$50, J. L. Giedraičiai – \$25, J. Dapkus – \$30, P. Tekutienė – \$20, dr. V. Pavlanis – \$100, J. T. Kiškūnai – \$50, S. A. Underiai – \$50, J. V. Margis – \$100, J. Staškevičius – \$100, L. Bulotienė – \$20, K. Andriuskevičius – \$25, Alb. Rusinas – \$25, V. Keturkienė – \$100, O. Sitkauskienė – \$50, A. Kudžma – \$10, B. Jackus – \$20, K. Bubelis – \$20, A. Domeika – \$30, kun. J. Aranauskas – \$100, V. S. Rusliai – \$20,

Kanados Lietuvių Bendruomenė

• Š.m. lapkričio 26 d. Toronto "Royal York" viešbučio koncertų salėje įvyko Pasaulio ukrainiečių moterų federacijos suvažiavimas. Svečių tarpe buvo Kanados min. pirmininko pavaduotojas D. Mazankowski ir Ontario provincijos gubernatorius Lincoln Alexander. Vienintelė iš kitų etninių grupių dalyvavo KLB krašto valdybos sekretorė dr. Marija Arštikaitė-Uleckienė.

• Š.m. lapkričio 11-14 d.d. Edmontone įvyko trečioji Kanados konferencija "Daugiakultūris ir tarpkultūris švietimas". Lietuviams joje atstovavo Rima Gustaitė ir Nijolė Karosaitė iš Toronto. Konferencijoje valstybės sekretorius David Crombie pranešė, kad jis paruošė daugiaukultūrį įstatymą, kuris oficialiai pripažins kultūrinį Kanados įvairumą. Federacinė valdžia bus įpareigota puoselėti daugiaukultūrį gyvenimą Kanados visuomenėje.

• Baltijos valstybių konsulų klausimu laisvų vajus neseniai pradėtas lietuvių tarpe jau susilaukę 130 laisvų min. pirm. Mulronui ir užsienio reikalų min. Joe Clarkui. Šiuo klausimu Edmontono-Strathcona parlamento narys David Kilgour taip pat parąšė laisvą J. Clarkui.

• Lapkričio 24 d. įvyko "Juodojo kaspino" dienos komiteto vakariene "Royal York" viešbutyje Toronto. Dalyvavo per 300 asmenų. Didžiausią dalyvių skaičių sudarė ukrainiečiai ir lenkai. Lietuvių buvo tik 11, jų tarpe KLB krašto valdybos ir JKD Kanados komiteto narys Algirdas Vaičiūnas, KLB Toronto apylinkės valdybos atstovai ir jaunas JKD veikėjas adv. Audrius Stankus iš Hamiltono. Vakarių vadovavo JKD tarpautinio komiteto pirm. estas Markus Hess. Pagrindinis kalbėtojas Kanados krašto apsaugos min. Per-

Z. Jakubonis – \$20, J. Ladyga – \$10, O. Čekauskienė – \$10, G. Rudinskienė – \$25, KLB Britų Kolumbijos apylinkė – \$100, A. Gačionis – \$10, V. Montvilas – \$10, J. Varanavičius – \$10, Br. Rinkevičius – \$20, A. Daniliauskas – \$50, M. Bulvičienė – \$10, A. Valienė – \$10, J. V. Dagilaitis – \$10, S. Vaitkevičius – \$20, P. Žilėnas – \$20, V. J. Biliūnai – \$50, A. L. Grigelis – \$25, A. J. Kartis – \$50, A. P. Česnuliai – \$20, O. Voroninkaitienė – \$50, S. Augonis – \$100, O. Zadvydus – \$50, J. Pr. Mickai – \$50, A. Gaurienė – \$10, Alb. Korsakas – \$20, H. Čepas – \$25, M. Gaputytė – \$100, V. Lietuvinkas – \$25, E. Milkus – \$25, Stasio Butkaus šaulių kuopa – \$100, S. Ogintas – \$20, V. Slušnys – \$20, L. Grunovas – \$10, A. Lukas – \$20, V. Jomantas – \$25, Romo Kalantos šaulių kuopa – \$200, Klaipėdos jūros šaulių kuopa – \$100, Vl. Vilčinas – \$20, DLK Kęstučio šaulių kuopa – \$100, S. P. Petrušaičiai – \$20, Br. Develis – \$20, J. Petkūnas – \$20, M. Wedeikes – \$20, N. Petkevičienė – \$20, S. Ryzhnek – \$10, K. Bungalas – \$10, B. Kaminskas – \$4, B. Venslovas – \$20, E. Ramanauskienė – \$5, J. A. Gedrimas – \$10, M. Charoman – \$5, Z. Stanaitis – \$10, J. Kažemėkas – \$10, R. J. Bagdonas – \$10, G. P. Breichmanai – \$10, J. E. Bubniai – \$10, M. J. Tarvydas – \$50, G. A. Vinerskis – \$10, A. D. Jankūnai – \$40, J. Andriukaitis – \$10, A. Mingėla – \$50, J. Pilkauskas – \$10, Pr. Krivinskienė – \$10, J. Astas – \$20, St. Dalius – \$30, S. K. Karaška – \$5, A. Mačiulaitis – \$20, Ed. Galinis – \$10, M. Benks – \$20, J. Stašaitis – \$10, G. Bakaitis – \$5, P. Brazas – \$5, J. Blekaitis – \$10, V. Motiejūnas – \$5, N. Lukoševičienė – \$5, P. Šimelaitis – \$20, D. Bekzaitis – \$5, A. Pranckūnienė – \$50, L. Pulianauskas – \$10, P. Pranevičius – \$10, P. V. Brizgys – \$20, P. P. Armonas – \$20, prel. J. Balkūnas – \$20, O. Daukantas – \$10, A. Gaška – \$10, A. Paulionis – \$10, Kraujalis – \$10, Ed. Balūnas – \$10, J. Tuzas – \$5, E. Raženas – \$5, A. Verbila – \$5.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
gas S. Stevenso aiškinimasis, kad jis, būdamas pramonės ministeriu, nieko nežinojo apie savo instituciją, tvarkomą žmonos Noreen. Asmeninę savo sekretorę toje institucijoje Shirley Walker tomo pareigom ministeris atsisakė į pramonės ministeriją. Teisėjas W. Parkeris beveik tris mėnesius trukusiuose tyrimuose nustatė net 14 anuometinio pramonės ministerio S. Stevenso tarnybinių reikalų pažeidimų savo finansinės institucijos naudai. Informacijos jam teikė žmona Noreen ir netgi jo asmeninė sekretorė S. Walker, gavusi algą iš pramonės ministerijos ir tuo pačiu metu dirbusi finansinėje S. Stevenso institucijoje. Buvęs pramonės ministeris S. Stevens ir dabar sakosi nepažeidęs jokių taisyklių ir netgi kalba apie teisėjo W. Parkerio sprendimo apeliaciją. Teisingumo ministeris R. Hnatyshynas šį kartą iš anksto paskelbė, kad tokiu atveju apeliacijos išlaidas turės padengti pats S. Stevens.

Visą Kanadą nustebino nelegalus 173 sikų vyrų ir vienos moters atplaukimas 1987 m. liepos 12 d. ir jų slapta išlipimas iš laivo Naujosios Skotijos Charlesville vietovėje. Sunaikinę dokumentus, jie vaidino politinius pabėgėlius ir pasiprašė politinės globos Kanadoje, nors vėlesni faktai liudijo, kad buvo atplaukę iš V. Europos. Sikai kurį laiką buvo izoliuoti ir tiriami Halifaxe, o vėliau buvo išleisti pas savo globėjus kituose Kanados miestuose. Šiuo metu dar tebėra svarstomas jų pasilikimo Kanadoje klausimas su oficialiomis imigrantų teisėmis. Tie sikai turi registruotis kas dvi savaites artimiausioje imigracijos įstajgoje. Dabar staiga paaikėjo, kad du sikai Toronte ir trys Vankuveryje jau prieš tris mėnesius nutraukė registravimąsi. Juos įsakyta RCMP policijai surasti ir suimti.

"Vilniaus" šaulių rinktinės informacija
rin Beatty labai šiltai atsiliepė apie JKD komiteto nuveiktus darbus. Jis sutiko su šūkiu "Taika laisvėje". Toliau jų pastebėjo, kad Kanados ekonominiai ryšiai su Vakarų valstybėmis neleidžia jai likti visai neutralia, nes geografinė padėtis nėra tam palanki. Apgailestavo, kad Kanada savo apsaugai išleidžia mažesnę dalį savo visų valstybinių pajamų negu Šveicarija ir Švedija. Kanada negali išvystyti tokio gynybos aparato, kad galėtų viena apsaugoti savo sienas.

Daugiakultūre Ontario istorijos draugija, renkanti medžiagą apie tautinių grupių veiklą ir ją tyrinėjanti, leidžia žurnalą "Polyphony", kuriame būna straipsnių ir lietuvių autorių. Seniau A. Stankus yra rašęs apie Šv. Jono Kr. draugiją, prof. Robert H. Harney – apie komunistinės linkmės lietuvių veiklą. Milda Danytė yra parašiusi straipsnį apie lietuvių parapijas Toronte (1984 m., Vol. 6, No. 1). Jos straipsniui skirti 6 puslapiai. Aprašoma dviejų parapijų įsteigimas bei jų praeitis, bet neminima trečioji lietuvių evangelikų Isganytojo parapija. Pridėtos keturi nuotraukos – "Bangos" choro (1931 m.), SLA 236 kuopos (1936 m.), besisteigiančios Prisiėlimo parapijos ir Maiorinio mokyklos. Tai dar mažai ištirta sritis. Atrodo, kad M. Danytės straipsnyje yra netikslumų, kuriuos reikėtų patikrinti. Be to, jame neminimas Šv. Jono Kr. parapijos perkėlimas į Mississaugą ir pavadinimas nauju Lietuvos kankinių vardu. Šiai parapijai 1988 m. sueis 60 metų, o nuo Lietu-

Ateitininkų žinios

I žiemos kursų Dainavoje kviečiame visus moksleivius nuo XI iki XII sk. ir pirmamečius studentus. Pradžią – gruodžio 26, šeštadienį, po pietų, pabaigą – sausio 1, penktadienį. Kaina – \$120 asmeniui. Registracijos lapai bei papildomos žinios gaunamos vietovių kuopose.

Darius Mičiūnas, MAS cv pirmininkas

Aukos jaunimo kongresui

\$100: KLB moterų dr-jos Prisiėlimo par. skyrius, J. Pacevičienė, Jonas Sungaila, Dainius Vaidila; \$25: Juozas Morkūnas, A. M. Pranevičiai, G. V. Radzevičius; \$20: E. Abromaitis, C. V. Dailydžiai, P. Dirmantienė, kun. K. Kaknevičius, V. Kubilius, P. J. Malis, P. Skabliauskas, Vl. Sonda, Stp. Varanka; \$10: P. Augaitis, V. Jasinevičienė, P. G. Paulionienė; \$5: M. F. Yokubynienė; \$2: p. Dubickienė.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
gas S. Stevenso aiškinimasis, kad jis, būdamas pramonės ministeriu, nieko nežinojo apie savo instituciją, tvarkomą žmonos Noreen. Asmeninę savo sekretorę toje institucijoje Shirley Walker tomo pareigom ministeris atsisakė į pramonės ministeriją. Teisėjas W. Parkeris beveik tris mėnesius trukusiuose tyrimuose nustatė net 14 anuometinio pramonės ministerio S. Stevenso tarnybinių reikalų pažeidimų savo finansinės institucijos naudai. Informacijos jam teikė žmona Noreen ir netgi jo asmeninė sekretorė S. Walker, gavusi algą iš pramonės ministerijos ir tuo pačiu metu dirbusi finansinėje S. Stevenso institucijoje. Buvęs pramonės ministeris S. Stevens ir dabar sakosi nepažeidęs jokių taisyklių ir netgi kalba apie teisėjo W. Parkerio sprendimo apeliaciją. Teisingumo ministeris R. Hnatyshynas šį kartą iš anksto paskelbė, kad tokiu atveju apeliacijos išlaidas turės padengti pats S. Stevens.

Visą Kanadą nustebino nelegalus 173 sikų vyrų ir vienos moters atplaukimas 1987 m. liepos 12 d. ir jų slapta išlipimas iš laivo Naujosios Skotijos Charlesville vietovėje. Sunaikinę dokumentus, jie vaidino politinius pabėgėlius ir pasiprašė politinės globos Kanadoje, nors vėlesni faktai liudijo, kad buvo atplaukę iš V. Europos. Sikai kurį laiką buvo izoliuoti ir tiriami Halifaxe, o vėliau buvo išleisti pas savo globėjus kituose Kanados miestuose. Šiuo metu dar tebėra svarstomas jų pasilikimo Kanadoje klausimas su oficialiomis imigrantų teisėmis. Tie sikai turi registruotis kas dvi savaites artimiausioje imigracijos įstajgoje. Dabar staiga paaikėjo, kad du sikai Toronte ir trys Vankuveryje jau prieš tris mėnesius nutraukė registravimąsi. Juos įsakyta RCMP policijai surasti ir suimti.

Daugiakultūre Ontario istorijos draugija, renkanti medžiagą apie tautinių grupių veiklą ir ją tyrinėjanti, leidžia žurnalą "Polyphony", kuriame būna straipsnių ir lietuvių autorių. Seniau A. Stankus yra rašęs apie Šv. Jono Kr. draugiją, prof. Robert H. Harney – apie komunistinės linkmės lietuvių veiklą. Milda Danytė yra parašiusi straipsnį apie lietuvių parapijas Toronte (1984 m., Vol. 6, No. 1). Jos straipsniui skirti 6 puslapiai. Aprašoma dviejų parapijų įsteigimas bei jų praeitis, bet neminima trečioji lietuvių evangelikų Isganytojo parapija. Pridėtos keturi nuotraukos – "Bangos" choro (1931 m.), SLA 236 kuopos (1936 m.), besisteigiančios Prisiėlimo parapijos ir Maiorinio mokyklos. Tai dar mažai ištirta sritis. Atrodo, kad M. Danytės straipsnyje yra netikslumų, kuriuos reikėtų patikrinti. Be to, jame neminimas Šv. Jono Kr. parapijos perkėlimas į Mississaugą ir pavadinimas nauju Lietuvos kankinių vardu. Šiai parapijai 1988 m. sueis 60 metų, o nuo Lietu-

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

vos kankinių šventovės pastatymo bei pašventinimo – 10 metų. Ta proga derėtų paruošti pilną parapijos istoriją lietuvių ir anglų kalbomis bei ją išleisdinti atskira knyga.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
7 1/4% už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 10 1/2%
7 1/4% už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
7 1/2% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
8 % už 3 m. term. indėlius	1 metų 10 1/2%
9 % už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai	2 metų 11 %
9 1/4% GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai	3 metų 11 1/4% (fixed rate)
8 % už pensijų planą (variable rate)	su keičiamu nuosimčiu
8 3/4% už 1 m. term. pensijų planą	1, 2 ar 3 metų 9 1/2% (variable rate)
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)	Asmeninės paskolas duoda-
6 % už taupymo s-las	me iki \$65,000 ir mortgicjus iki
5 1/4-7% kasd. palūkanų sąskaita	75% (kainoto turto).
4 1/4-5 1/4% už kasd. pal. čekių sąsk.	Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicjai.

AKTYVAI virš 64 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Echn. CRA, SRA, kvalifikuotas (kainotojas nuosavybę – mortgicjų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331
arba 537-2869

RE/MAX
renown realty Ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322

DEŠIMTIES METŲ ĮTAYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
• uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašę į bendrą sveikinimą ir paaukoję "Tėviškės žiburiams": \$35 — Jonas ir Zita Didžbaliai, dr. A. ir Z. Saunoriai, Ancaster, Ont.; \$30 — Ona ir Vincas Naruševičiai, West Lorne, Ont.; \$28 — Monika Jasionytė; \$25 — Genutė ir Augustas Senkai, Marytė ir Vacys Vaitkai, Wasaga Beach, Ont.; Liuda, Alfredas Stulginskai, Šiulių šeima, Hamilton, Ont.; O. L. Rimkai ir šeima, Juozas ir Janina Šarūnai, J. T. Ciparių šeima, Rodney, Ont.; Mindaugas Selmys, Joana ir Vladas Plečkaičiai, E. Bersėnienė ir šeima, Hamilton, Ont.; Viktoras ir Irena Prišcepionkos, Ottawa, Ont.; Aldona ir Juozas Petrauskai su šeima, Ona ir Leonas Radzevičiai, Oakville, Ont.; R. ir E. Namikai su šeima, Magdalena, Joana ir Juozas Zenkevičiai, Zosė Martinaitienė ir Juozas Žadeikis; \$20 — Kostas ir Eugenija Gapučiai, Bothwell, Ont.; Stasė ir Aleksandras Kalūzas, Elena Draudvilienė, J. O. Staškevičiai, Port Colborne, Ont.; Jonė ir Stasys Paketuriai, West Lorne, Ont.; Marija ir Juozas Zažekai, Cambridge, Ont.; Pranas ir Domicelė Dauginai ir sūnus Algimantas, St. Catharines, Ont.; Irena ir Jonas Žiurinskai, S. V. Kneitai, Oshawa, Ont.; Marija ir Jurgis Astrauskai, Audronė ir An-

tanas Kazanavičiai, Jonas ir Nijolė Šimkai su šeima, Stasys ir Regina Valickiai, Vladas Zemaitytis, Pfefferlaw, Ont.; Birutė Norkienė ir dukra Kristina, Joana ir Juozas Rovaļ, Algis ir Marytė Duda-ravičiai; Edmonton, Alta.; Vladas Kezys, Ancaster, Ont.; Marta ir Albinas Radžiūnai, Vida, Feliksas Mockai ir šeima, E. ir L. Rudaičiai, Elena ir Pranas Žuliai, V. ir E. Krikščiūnai, Wasaga Beach, Ont.; G. ir B. Trinkų šeima, Jonas Dervaitis, St. Catharines, Ont.; \$18 — Aldona ir Jonas Kutkos, Welland, Ont.; \$16 — M. P. Pranaičiai; \$15 — B. K. Žutautai, Antanas ir Monika Bumbuliai, Aldona Zarembaitė, Pr. Bersėnas, Welland, Ont.; Danutė ir Bronius Staškevičiai, Montreal, P. Q.; V. Pavilonis, Olga ir Otonas Krygeriai, Oakville, Ont.; Birutė ir Kazimieras Čepaičiai; \$12 — Izabelė Ambrašenė, Montreal, P. Q.; Jonas ir Elena Dalmontai, Montreal, P. Q.; Juozas ir Julija Bernotai, Montreal, P. Q.; Juozas ir Sofija Skučai, Montreal, P. Q.; Jonas ir Stasė Naruševičiai, Montreal, P. Q.; \$10 — Aldona ir Vladas Vaitonai, Birutė ir Jonas Lukšiai, Tillsonburg, Ont.; A. O. Biveiniai, Cambridge, Ont.; Elzė Tamulionienė, H. P. Juodvalkiai, Oshawa, Ont.; Izabelė ir Petras Baronai, St. Catharines, Ont.; Juzė ir Kestas

Žuliai, A. Žilėnas, Adelė Vaitkevičienė, Marytė ir Jonas Naruševičiai su šeima, London, Ont.; Monika Žekienė, Ramaulda ir Vytautas Akelaičiai, Albina ir Pranas Augaichiai, Ursulė Paliulytė, Eleonora ir Antanas Siskai, Vytautas ir Elena Bilevičiai, Hamilton, Ont.; \$8 — Jonas-Bronius ir Marija Žekai, Juozas Kvederys; \$5 — Antanas ir Jadžė Gedrimai, Hamilton, Ont.; Kazimieras ir Marija Daukai; \$3 — Juozas Araminas, Montreal, P. Q.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums suruoštą staigmeną 20 metų vedybų progą. Pirmiausia ačiū dukrai Danutei už prasmingą dovaną. Dėkojame rengėjoms — J. Gurklienai ir O. Dirmantienei už šio pobūvio organizavimą. Taip pat negalime užmiršti N. A. Benotų už gražiai paruoštą vaidinimą su vaikais. Didelė padėka dalyvavusiems ir prisidėjusiems prie taip vertingos dovanos.

Nuoširdus ačiū visiems —
M. J. Pargauskai

Pirmos bendros skautų ir ateitininkų Kūčios. Visiems susėdus prie stalų, ant viduryje salės stovinčio stalelio buvo suštos degančios mažutės žvakutės stikliniuose iš penkių salės skirtingų kryptų, simbolizuojančių 5 žemynus, po kuriuos paplėtė dabar lietuviai. Paskui paeiliui po didelę žvakę uždegė ateitininkų ir sėdėdžių, skautų brolijos, ateitininkų studentų, skautėlių seserijos, ateitininkų moksleivių ir skautų akademikų atstovai. Tas žvakės tautinė juosta apjuosė skautų atstovus F. Mockus ir ateitininkų atstovė dr. O. Gustainienė, išreikšdami skautų ir ateitininkų jungtį. Kūčių malda sukalbėjo kun. A. Simanavičius, OFM.

Pavalgius pasirodė jaunųjų ateitininkų ir skautukų grupė su gyvuoju prakartėles paveikslu ir giesmių bei eilėraščių pyne. Jiems vadovavo D. Viskontienė, akompanavo J. Govėdas. Paskui buvo svei-

kinimai visų skautų ir ateitininkų padalinių. Sveikinimai buvo pajavirainami protarpais pagiedant kalėdinių giesmių, kurioms vadovavo seserys Gurklytės ir D. Pargauskaitė.

Po sveikinimų buvo du humoristiniai pasirodymai: moksleivių ateitininkų — apie Kūčių valgius ir skautų — apie prėskučio (šližiko) išradimą. Vyresnieji skautai ir ateitininkai atliko labai gražią vaidinimą, muzikos ir žodžio programą.

Kūčių vakaras baigtas bendru visų jungties ženklu. Buvo ištiesti gėltiniai, žali ir raudoni kaspinai iš salės vidurio į visas puses iki sienų, o visi į juos įsikibę giedodavo giesmę "Lietuva brangi". Kūčių programą užrašė R. A. Benotai tvarkė skautė Jūratė Neimaniėnė ir ateitininkė Laima Underienė.

Baltiečių ir ukrainiečių demonstracija Žmogaus teisių dienos proga įvyko gruodžio 13 d., 1 v.p.p., Nathan Phillips aikštėje. Atitinkamas kalbas pasakė Kanados parlamento narys A. Witer, estų atstovas ir dar vienas parlamentaras. Visi jie pabrėžė žmogaus teisių pažeidimus Sov. Sąjungoje ir Baltijos valstybėse. Po pasakytų kalbų pakilo aukštyn šimtai juodų balionų su adresais politinių kalinių sovietų kalėjimuose bei lageriuose su prašymu rašyti jiems laiškus. Tikimasi, kad kanadiečiai, radę nusileidusius balionus tą prašymą išpildys. Demonstracijoje dalyvavo keletas šimtų asmenų, daugiausia estų.

CHESSINGTON LIMOUSINES
vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaida
C. Jason (Jasiūnas) Toronto
Tel. (416) 624-8181

KLK moterų draugijos Montrealeo skyrius, savo aukomis remiantis lietuvišką spaudą ir veiklą, atsiuntė "Tėviškės žiburiams" \$50 auką.

Oratorija "Gloria", sukurta latvio kompozitoriaus F. Kalnišo, buvo atlikta Toronto Mendelsono choro lapkričio 24 d. Roy Thomson koncertų salėje, kuri buvo pilnutėlė klausovų, ypač baltiečių, nes oratorija išreiškė jų kraštų tragediją. Be to, joje buvo įpintas ir Sibiro lietuvių laisvės laisvės. Oratorijos atlikimu daugiausia rūpinosi Latvijos konsulas dr. E. Upenieks ir pakvietė dalyvauti Ontario gubernatorių Alexander. Pastarajam ir solistams po koncerto baltiečių merginos įteikė po gėlių puokštę. Lietuviams atstovavo Rūta Girdauskaitė. Be to, gubernatorius pertraukęs metu susitiko su baltiečiais atskirame kambaryje, kur lietuviams atstovavo buvęs KLB pirm. Algis Pacevičius su ponia ir lietuvių, pasipuošusių tautiniais drabužiais. Dr. M. Arstikaitytė-Ulekiene atstovavo lietuviams viso šio renginio komitete. Renginį globojo Kanados baltiečių federacija.

Rengiami specialūs kursai moterims, gaunantioms socialinę pašalpą ir neturintiems darbo per trejus pastaruosius metus. Tuos kursus, truksiančius 32 savaites, organizuoja "Markham Word Processing Centre" nuo 1988 m. sausio 11 d. Juose moterys bus mokomos mašinraščio ir kitų raštinės specialybių ir gaus savaitinę valdžios pašalpą. Tai liečia moteris, gyvenančias Markham, Scarborough, North York ir York rajonuose ir gaunančias socialines pašalpas. Smulkesnį informaciją teirautis: Rubi Talavera 479-1811.

• Kam svarbi lietuviška veikla, tam svarbi ir lietuviška spauda

Devenų kultūros fondo leidiniai

1. *Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE*, \$15.00, JAV
 2. *Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE*, \$15.00, JAV
 3. *Jokūbas Dagys, SCULPTURES* (meno albumas), \$35.00, JAV
 4. *J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS*, \$6.65, JAV
- Užsakymus siųsti: Devenų kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokatą Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokatą Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniška pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" 1-me aukšte.

1700 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

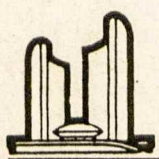
Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Toronto miestas

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

1987 m. gruodžio 25, penktadienis

1988 m. sausio 1, penktadienis

yra šventadieniai savivaldybės tarnautojams.

Reguliarus ketvirtadienio (gruodžio 24) atmatų išvežimas bus atliktas gruodžio 23, trečiadienį.

Reguliarus penktadienio (gruodžio 25) atmatų išvežimas bus atliktas gruodžio 24, ketvirtadienį.

Stambūs daiktai ir laikraščiai nebus išvežami gruodžio 23, trečiadienį ir gruodžio 30, trečiadienį.

Reguliarus stambių daiktų ir laikraščių išvežimas bus atliktas 1988 m. sausio 6, trečiadienį.

Normalus išvežimas bus atliktas gruodžio 28, pirmadienį, ir gruodžio 29, antradienį.

Dieninis gruodžio 31, ketvirtadienio, atmatų išvežimas bus atliktas gruodžio 30, trečiadienį.

Dieninis 1988 m. sausio 1, penktadienio, atmatų išvežimas bus atliktas gruodžio 31, ketvirtadienį.

Naktinis gruodžio 31, ketvirtadienio, atmatų išvežimas bus atliktas gruodžio 30, trečiadienio naktį.

Normalus nakties atmatų išvežimas bus atliktas 1988 m. sausio 1, penktadienio naktį.

Jūsų talka išnešant išvežtiną atmatą atitinkamom dienom labai laukiama.

PASTABA: Toronte yra 17 stiklinių ir metalinių indų perdirbimo sandėlių. Rugsėjo mėnesį buvo surinkta 364 tonos laikraščių, 52 tonos stiklinių indų ir 11 tonų metalinių dėžučių. Tuo reikalu skambinkite telefonu 392-7742.

PRAŠOME NEDĖTI SUDUŽUSIŲ STIKLŲ AR KITOKIŲ AŠTRIŲ DAIKTŲ Į PLASTIKINIUS ATMATŲ MAIŠUS

R. M. BRENNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

SPECIALUS GINTARO IŠPARDAVIMAS

Didelis lietuviško aukso-gintaro pasirinkimas parduotuvėje

"Colonnade Gold Jewellery"

Upper Colonnade, 131 Bloor St.W.
Toronto, Ont. M5S 1R5 Tel. (416) 922-8431

homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.

sales representative

DAVENPORT ir DOVERCOURT. — Dvieju aukštų trijų miegamųjų, visai naujai atremontuotas namas. Garažas. \$239,000.
BAYVIEW ir ROYAL ORCHARD BLVD. — Keturių miegamųjų, dviejų aukštų, "Tudor", \$269,500.
DUNDAS ir RONCESVALLES. — Dvieju aukštų, trijų butų namas. Pajamos — \$2000.00 per mėnesį, \$169,900.

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

1. Balandžio	18 — 27	4. Liepos	6 — 20	6. Rugsėjo	17 — 31
2. Gegužės	18 — 1	5. Liepos	13 — 27	7. Rugsėjo	7 — 21
3. Birželio	15 — 29			8. Spalio	10 — 19

Grupės 2 — 7 Vilniuje — 10 dienų, 1 ir 8 Vilniuje — 6 dienos. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti \$200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dienų prieš išvažiuojant. Tikslios kainos bus žinomos ir paskelbtos balandžio mėnesį. Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

KRAKUS SUPERSAM

Mėsa ir skanėstai

1570 Bloor Street West. tel. 534-2023 (pusė bloko (vakarus nuo Dundas St.W.).
Kitoje gatvės pusėje — priešais lietuvių kredito kooperatyvą "Parama"

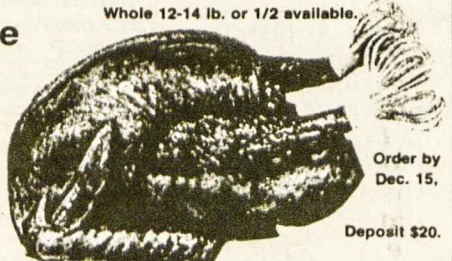
Pirmad.-trečd. 8-6, ketvirtad. 8-7, penktad. 8-8, šeštad. 8-6
Gamina 100 rūšių mėsos produktų kvalifikuoti Europos mėsininkai, prižiūrint savininkui (3-čia karta mėsos versle)

• MŪSŲ ŠŪKIS: "Pirmiausia išbandyk, tada pirk"

• ATSIMINKITE: "Pirkinį skaičius neribotas"

Neužmirškite užsakyti skanaus kalakuto marinuoto vyne

2.49 sv.

Fresh Carp 1.69 lb.

HOLIDAY HOURS

Dec. 21 Dec. 22 Dec. 23
8-8 7-9 7-9
Dec. 24 Dec. 25 & 26
7-4 Closed

šilnas Deli maistas bufete

KIELBASA	BLACK FOREST HAMS	ROAST BEEF AI	SIRLOIN or ROUND STEAK	EYE OF ROUND AI
3.29 lb. 1.30	3.89 lb. 2.50	3.19 lb. 1.00	3.29 lb. 1.40	3.89 lb. 1.50
OUR OWN PRODUCTION	OUR OWN PRODUCTION	ON TARIO FARMS	OUR OWN PRODUCTION	ON TARIO FARMS
FRESH BACK RIBS	SHOULDER HAM (BALERON)	FRESH PORK SIDE RIBS	ROAST BEEF Ready to Eat	DEBRECYN SAUSAGE
2.79 lb. 1.10	2.99 lb. 1.20	1.69 lb. 1.20	3.99 lb. 1.50	2.49 lb. 1.20
ON TARIO PORK	OUR OWN PRODUCTION	ON TARIO PORK	OUR OWN PRODUCTION	OUR OWN PRODUCTION
BEEF TRIPE Ready to Eat	FRIED BACON Ready to Eat	MEAT PATE • HERB • COGNAC	HUNTER'S DRY KIELBASA	PTASIE MLECZKO • Angel Delight Chocolate
1.89 lb. 1.50	2.89 lb. 1.50	1.89 lb. 1.80	3.99 lb. 1.50	3.99 400 g.
OUR OWN PRODUCTION	OUR OWN PRODUCTION	OUR OWN PRODUCTION	OUR OWN PRODUCTION	OUR OWN PRODUCTION
HOMEMADE BIGOS	HOMEMADE PEROGI	SALTED SMALZ HERRINGS	SAUERKRAUT IN WINE	FROZEN CABBAGE ROLLS
1.29 lb. 80c	2.89 One Dozen	1.19 Each 80c	.89 796 ml. 60c	2.99 1 Container 4 Large Pieces
OUR OWN PRODUCTION	OUR OWN PRODUCTION	OUR OWN PRODUCTION	EUROPEAN IMPORT	OUR OWN PRODUCTION
28 g.-80 g. KROKUS SOUP MIXES	INKA NATURAL INSTANT COFFEE	TOBLER CHOCOLATE	WEDEL BITTER MILK CHOCOLATE	MILK CHOCOLATE with Hazel Nuts
.79 Pkg	1.65 250 g. HALF PRICE	.89 80 g. BAR	.99 100 g. Pkg	1.89 150 g. BAR
EUROPEAN IMPORT	EUROPEAN IMPORT	EUROPEAN IMPORT	EUROPEAN IMPORT	EUROPEAN IMPORT

Prisikėlimo parapijos kleboną

kun. **AUGUSTINĄ SIMANAVIČIŲ, OFM,**

švenčiantį 25-rių metų kunigystės sukaktį,
sveikiname, linkėdami Dievo palaimos, sveikų,
ilgų ir darbingų metų –

Tautinių šokių ansamblis
"Atžalynas"

Sidabrinė sukaktis

Prisikėlimo parapijos klebono kunigo Augustino Simanavičiaus, OFM, kunigystės 25 metų sukakties iškilmė

Toronto Prisikėlimo parapijos taryba, ilgai planavusi savo klebono 25-rių metų kunigystės sukakties iškilmę, 1987 m. gruodžio 6 d. džiaugėsi gražia jos sėkme. Į popietines pamaldas – koncelebracines Mišias susirinko pilnutėlė šventovė tautiečių ir vienuolių kunigų. Apie sukaktuvininką pamokslą pasakė pranciškonų provincijolas ir buvęs ilgametis šios parapijos klebonas kun. Placidus Barius, OFM. Liturginius skaitymus atliko sesuo Loreta. Giedėjo jungtinis parapijos ir "Volungės" choras, diriguojamas D. Viskontienės ir V. Verikaitis. Dalyvavo ir solistai – V. Verikaitis, A. Simanavičius, vargonavo D. Remeikytė-Rotkienė.

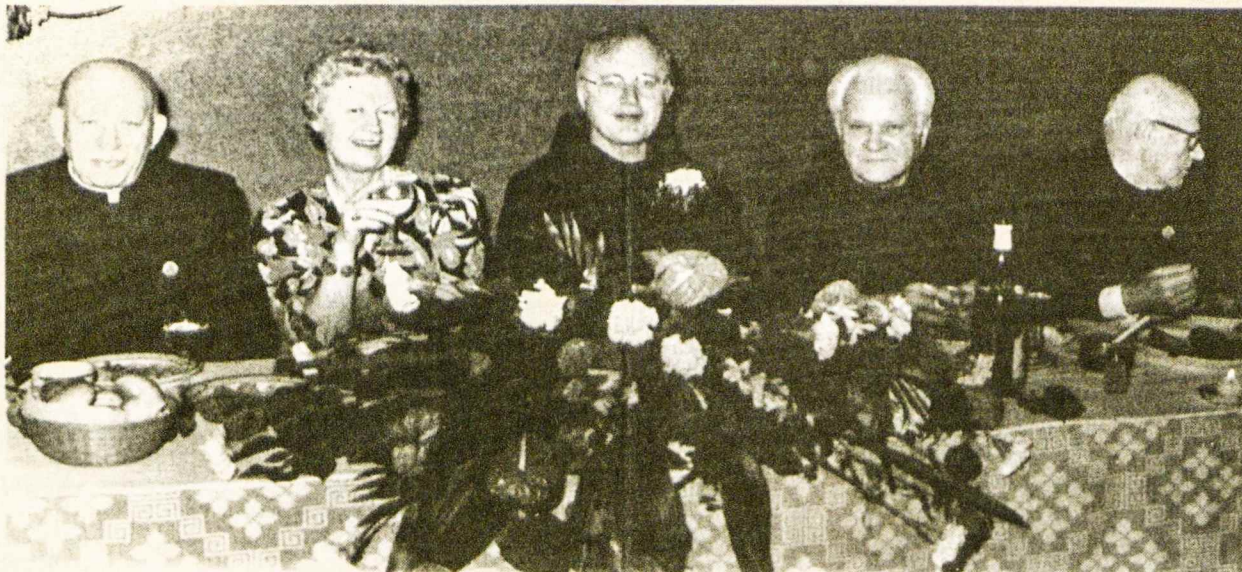
Po pamaldų, susirinkus gausiam dalyviams (per 500) parapijos salėje, atžygiavo ir sukaktuvininkas, lydimas savo giminiių ir garbės svečių. Kai jie užėmė savo vietas prie gražiai papuošto garbės stalo, prasidėjo meninė programa. Ją pradėjo sol. A. Simanavičius, sol. J. Sriubickienė ir sol. V. Verikaitis, akompanuojami D. Remeikytės-Rotkienės. Ypač įspūdingas buvo vaikų kvartetas, atlikęs kūrinį "Šlama šilko vėjas" su fleitistu ir pianistu palyda. Taip pat specialaus dėmesio susilaukė suaugusių kvartetas, pagiedojęs lotynišką giesmę, susietą su kunigyste, būtant "Iuravit Dominus". Ši giesmė buvo giedama ir per sukaktuvininko

primicijas. Šioje iškilmėje ją giedojo – J. Sriubickienė, D. Viskontienė, A. Simanavičius ir V. Verikaitis, akompanuojami D. Rotkienės.

Po šaunių vaišių sukaktuvininką sveikino: Pasaulio ir Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės pirmininkas kun. J. Staškus, Kanados Lietuvių Bendruomenės pirm. V. Bireta, KLB Toronto apyl. pirm. L. Radzevičius, KLB moterų dr. J. Priskelimo sk. atstovė P. Saplienė, tretininkų – J. Zakas, jaunų šeimų sekijos – G. Petrauskienė, jaunimo sekijos – L. Kuliaviene, evangelikų par. tarybos pirm. E. J. Steponas, parapijos choro – A. Juozapavičius, skautų – J. Neimaniene ir F. Mockus, ateitininkų – dr. O. Gustainienė, "Aitvaro" – A. Biškevičienė, šaulių – M. Abarius, giminių vardu – Vl. Simanavičius, Kanados lietuvių katalikų centro ir Prisikėlimo parapijos – V. Taseckas. Originaliausias sveikinimas buvo "Volungės" choro grupės, kuri psalmės būdu išdainavo visą sveikinimo tekstą. Drauge su sveikinimais sukaktuvininkas gavo ir daug įvairių dovanų.

Visą programą sąmojingai ir sklandžiai pranešinėjo Rūta Girdauskaitė.

Paskutiniuoju kalbėjo pats sukaktuvininkas, įpindamas savo žodinį sąmojo bei humoro Jis visiems išreiškė nuodėrdį savo padėką. D.

Toronto Prisikėlimo parapijos klebono kunigo AUGUSTINO SIMANAVIČIAUS, OFM, 25-rių metų sukaktis specialia iškilmė buvo paminėta 1987 m. gruodžio 6 d. Nuotraukoje iš kairės: prel. J. Tadarauškas, p. Rajekienė-Simanavičiūtė, kun. A. Simanavičius, OFM, provincijolas kun. P. Barius, OFM, prel. V. Balčiūnas Nuotr. St. Dabkaus

Maloniai kviečiame visus parapijiečius ir svečius atsilankyti į

NAUJŲ 1988 METŲ SUTIKIMO BALIŲ

gruodžio 31 d. Prisikėlimo parapijos auditorijoje.

◆ Šilta vakarienė

◆ 12 val. šampanas

Pradžią 8 v. vakaro

◆ Šalti užkandžiai

◆ Puikus orkestras

◆ Nemokamas baras

Bilietai gaunami sekmadieniais Prisikėlimo parapijos salėje, kitu laiku – pas B. Genčių tel. 532-8531.

Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninė sekcija

Baigiantis šioms metams, primename mieliems "TŽ" skaitytojams, kad jau pats laikas pratęsti prenumeratą 1988 metams ir atsilųginti už 1987 metus, jeigu kas to dar nėra padaręs. Metinė "TŽ" prenumerata – \$22, mėmė – \$25, garbės – \$30 (JAV-se amerikietiška). Labai dėkojame tiems, kurie įvairiomis progomis atsiųdė auką šio savaitraščio leidybai. Tai labai palengvina leidėjų našta, nuolat didėjančią spausdinimo išlaidoms. Tokio skaitytojų dosnumo tikimės ir toliau. – Kalėdinis "TŽ" numeris išeis gruodžio 22 d., o pokalėdinis dėl švenčių neišeis. Po to pasirodys 1988 m. pirmas numeris.

Prisikėlimo parapijos kredo kooperatyvo darbo valandos Kalėdų švenčių laikotarpyje: gruodžio 23, trečiadienį – 9.30 v.r. – 7 v.v., gruodžio 24, ketvirtadienį – 9.30 v.r. – 2 v.p.p., gruodžio 25, penktadienį, gruodžio 26, šeštadienį – uždaryta, gruodžio 27, sekmadienį – 9 v.r. – 12.30 v.p.p., gruodžio 30, trečiadienį – 9.30 v.r. – 7 v.v., gruodžio 31, ketvirtadienį – 9.30 v.r. – 3.30 v.p.p., sausio 1, penktadienį, uždaryta, sausio 2, šeštadienį, ir sausio 3, sekmadienį, atidaryta normalia tvarka.

Išganytojo parapijos žinios

— Gruodžio 20, sekmadienį, pamaldos 11.15 v.r. Apeigas praves jaunimo būrelis. Giedos par. choras. Po pamaldų – kalėdinė eglutė. — Kūčių vakarą, gruodžio 24 d., 6 v.v., iškilmingos pamaldos su šv. Vakariene. Pamokslai – lietuvių ir anglų kalbomis. Giedos parapijos choras. — Kalėdų dieną, gruodžio 25, penktadienį, pamaldos 11.15 v.r., sekmadienį, gruodžio 27, pamaldos taip pat 11.15 v.r. — Gruodžio 31, ketvirtadienį, 6 v.v., susikauptimo valandėlė senuosius metus baigiant. — Palaimintų Kalėdų ir laimingų naujų metų visiems linki Išganytojo parapijos taryba, moterų draugija ir klebono pareigas einantis kun. P. Dilys.

Lietuvių namų žinios

— "Aro" koncerto metu spalio 25 d. buvo sukeisti lietaipalčiai. Kišenėje palikta vizitinė kortelė: A. Fred Julian, R.R. 5, Caledon East. Radęs prašomas skambinti tel. 762-9324. — Svetainė "Lokys" reikalingas baro tarnautojas ir padavėjas, norintis dirbti kelis vakarus per savaitę. Kreiptis į LN vedėją T. Stanulį 532-3311, vakarais 231-4937. — Asmenys, kurie pažinojo a.a. Alfonsą Bajorą, gyvenusį 311 Mutual St., Apt. 4, Toronto, prašomi skambinti T. Stanuliui 532-3311. — Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kutkevičius iš Rochesterio, O. J. Karaliūnai iš St. Catharines ir D. Kudžma iš Birmingham, MI. — Į V. Alanto trijų veiksmų dramą "Aukštadvaris" gruodžio 13 d. atsilankė per 300 asmenų. "Aitvaro" artistai, paruošti režisūros Eleonos Dauguvietytės-Kudabienės, atliko savo vaidmenis pasigerėtinai.

— "Aro" koncerto metu spalio 25 d. buvo sukeisti lietaipalčiai. Kišenėje palikta vizitinė kortelė: A. Fred Julian, R.R. 5, Caledon East. Radęs prašomas skambinti tel. 762-9324. — Svetainė "Lokys" reikalingas baro tarnautojas ir padavėjas, norintis dirbti kelis vakarus per savaitę. Kreiptis į LN vedėją T. Stanulį 532-3311, vakarais 231-4937. — Asmenys, kurie pažinojo a.a. Alfonsą Bajorą, gyvenusį 311 Mutual St., Apt. 4, Toronto, prašomi skambinti T. Stanuliui 532-3311. — Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kutkevičius iš Rochesterio, O. J. Karaliūnai iš St. Catharines ir D. Kudžma iš Birmingham, MI. — Į V. Alanto trijų veiksmų dramą "Aukštadvaris" gruodžio 13 d. atsilankė per 300 asmenų. "Aitvaro" artistai, paruošti režisūros Eleonos Dauguvietytės-Kudabienės, atliko savo vaidmenis pasigerėtinai.

— "Aro" koncerto metu spalio 25 d. buvo sukeisti lietaipalčiai. Kišenėje palikta vizitinė kortelė: A. Fred Julian, R.R. 5, Caledon East. Radęs prašomas skambinti tel. 762-9324. — Svetainė "Lokys" reikalingas baro tarnautojas ir padavėjas, norintis dirbti kelis vakarus per savaitę. Kreiptis į LN vedėją T. Stanulį 532-3311, vakarais 231-4937. — Asmenys, kurie pažinojo a.a. Alfonsą Bajorą, gyvenusį 311 Mutual St., Apt. 4, Toronto, prašomi skambinti T. Stanuliui 532-3311. — Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kutkevičius iš Rochesterio, O. J. Karaliūnai iš St. Catharines ir D. Kudžma iš Birmingham, MI. — Į V. Alanto trijų veiksmų dramą "Aukštadvaris" gruodžio 13 d. atsilankė per 300 asmenų. "Aitvaro" artistai, paruošti režisūros Eleonos Dauguvietytės-Kudabienės, atliko savo vaidmenis pasigerėtinai.

— "Aro" koncerto metu spalio 25 d. buvo sukeisti lietaipalčiai. Kišenėje palikta vizitinė kortelė: A. Fred Julian, R.R. 5, Caledon East. Radęs prašomas skambinti tel. 762-9324. — Svetainė "Lokys" reikalingas baro tarnautojas ir padavėjas, norintis dirbti kelis vakarus per savaitę. Kreiptis į LN vedėją T. Stanulį 532-3311, vakarais 231-4937. — Asmenys, kurie pažinojo a.a. Alfonsą Bajorą, gyvenusį 311 Mutual St., Apt. 4, Toronto, prašomi skambinti T. Stanuliui 532-3311. — Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kutkevičius iš Rochesterio, O. J. Karaliūnai iš St. Catharines ir D. Kudžma iš Birmingham, MI. — Į V. Alanto trijų veiksmų dramą "Aukštadvaris" gruodžio 13 d. atsilankė per 300 asmenų. "Aitvaro" artistai, paruošti režisūros Eleonos Dauguvietytės-Kudabienės, atliko savo vaidmenis pasigerėtinai.

— "Aro" koncerto metu spalio 25 d. buvo sukeisti lietaipalčiai. Kišenėje palikta vizitinė kortelė: A. Fred Julian, R.R. 5, Caledon East. Radęs prašomas skambinti tel. 762-9324. — Svetainė "Lokys" reikalingas baro tarnautojas ir padavėjas, norintis dirbti kelis vakarus per savaitę. Kreiptis į LN vedėją T. Stanulį 532-3311, vakarais 231-4937. — Asmenys, kurie pažinojo a.a. Alfonsą Bajorą, gyvenusį 311 Mutual St., Apt. 4, Toronto, prašomi skambinti T. Stanuliui 532-3311. — Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kutkevičius iš Rochesterio, O. J. Karaliūnai iš St. Catharines ir D. Kudžma iš Birmingham, MI. — Į V. Alanto trijų veiksmų dramą "Aukštadvaris" gruodžio 13 d. atsilankė per 300 asmenų. "Aitvaro" artistai, paruošti režisūros Eleonos Dauguvietytės-Kudabienės, atliko savo vaidmenis pasigerėtinai.

— "Aro" koncerto metu spalio 25 d. buvo sukeisti lietaipalčiai. Kišenėje palikta vizitinė kortelė: A. Fred Julian, R.R. 5, Caledon East. Radęs prašomas skambinti tel. 762-9324. — Svetainė "Lokys" reikalingas baro tarnautojas ir padavėjas, norintis dirbti kelis vakarus per savaitę. Kreiptis į LN vedėją T. Stanulį 532-3311, vakarais 231-4937. — Asmenys, kurie pažinojo a.a. Alfonsą Bajorą, gyvenusį 311 Mutual St., Apt. 4, Toronto, prašomi skambinti T. Stanuliui 532-3311. — Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kutkevičius iš Rochesterio, O. J. Karaliūnai iš St. Catharines ir D. Kudžma iš Birmingham, MI. — Į V. Alanto trijų veiksmų dramą "Aukštadvaris" gruodžio 13 d. atsilankė per 300 asmenų. "Aitvaro" artistai, paruošti režisūros Eleonos Dauguvietytės-Kudabienės, atliko savo vaidmenis pasigerėtinai.

— "Aro" koncerto metu spalio 25 d. buvo sukeisti lietaipalčiai. Kišenėje palikta vizitinė kortelė: A. Fred Julian, R.R. 5, Caledon East. Radęs prašomas skambinti tel. 762-9324. — Svetainė "Lokys" reikalingas baro tarnautojas ir padavėjas, norintis dirbti kelis vakarus per savaitę. Kreiptis į LN vedėją T. Stanulį 532-3311, vakarais 231-4937. — Asmenys, kurie pažinojo a.a. Alfonsą Bajorą, gyvenusį 311 Mutual St., Apt. 4, Toronto, prašomi skambinti T. Stanuliui 532-3311. — Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kutkevičius iš Rochesterio, O. J. Karaliūnai iš St. Catharines ir D. Kudžma iš Birmingham, MI. — Į V. Alanto trijų veiksmų dramą "Aukštadvaris" gruodžio 13 d. atsilankė per 300 asmenų. "Aitvaro" artistai, paruošti režisūros Eleonos Dauguvietytės-Kudabienės, atliko savo vaidmenis pasigerėtinai.

— "Aro" koncerto metu spalio 25 d. buvo sukeisti lietaipalčiai. Kišenėje palikta vizitinė kortelė: A. Fred Julian, R.R. 5, Caledon East. Radęs prašomas skambinti tel. 762-9324. — Svetainė "Lokys" reikalingas baro tarnautojas ir padavėjas, norintis dirbti kelis vakarus per savaitę. Kreiptis į LN vedėją T. Stanulį 532-3311, vakarais 231-4937. — Asmenys, kurie pažinojo a.a. Alfonsą Bajorą, gyvenusį 311 Mutual St., Apt. 4, Toronto, prašomi skambinti T. Stanuliui 532-3311. — Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kutkevičius iš Rochesterio, O. J. Karaliūnai iš St. Catharines ir D. Kudžma iš Birmingham, MI. — Į V. Alanto trijų veiksmų dramą "Aukštadvaris" gruodžio 13 d. atsilankė per 300 asmenų. "Aitvaro" artistai, paruošti režisūros Eleonos Dauguvietytės-Kudabienės, atliko savo vaidmenis pasigerėtinai.

— "Aro" koncerto metu spalio 25 d. buvo sukeisti lietaipalčiai. Kišenėje palikta vizitinė kortelė: A. Fred Julian, R.R. 5, Caledon East. Radęs prašomas skambinti tel. 762-9324. — Svetainė "Lokys" reikalingas baro tarnautojas ir padavėjas, norintis dirbti kelis vakarus per savaitę. Kreiptis į LN vedėją T. Stanulį 532-3311, vakarais 231-4937. — Asmenys, kurie pažinojo a.a. Alfonsą Bajorą, gyvenusį 311 Mutual St., Apt. 4, Toronto, prašomi skambinti T. Stanuliui 532-3311. — Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Kutkevičius iš Rochesterio, O. J. Karaliūnai iš St. Catharines ir D. Kudžma iš Birmingham, MI. — Į V. Alanto trijų veiksmų dramą "Aukštadvaris" gruodžio 13 d. atsilankė per 300 asmenų. "Aitvaro" artistai, paruošti režisūros Eleonos Dauguvietytės-Kudabienės, atliko savo vaidmenis pasigerėtinai.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvių išeivijoje!"**

JAU IŠLEISTA

Edžio Punkrio

plokštelė "Aš ir Tu".

Ją galima gauti pirkti pas Edį Punkrį tel. 845-6084, Oakville, Ont., V. Aušrotą – Anapilio knygyne ir pas St. Prakapą – Prisikėlimo parapijos knygyne Toronte.

Edis Punkris

Aš ir Tu

"Paramos" kredito kooperatyvo darbo valandos Kalėdų švenčių laikotarpyje: gruodžio 23 – nuo 9.30 v.r. – 8 v.v., gruodžio 24 – nuo 9.30 v.r. – 3.30 v.p.p., gruodžio 25 ir 26 uždaryta, gruodžio 30 – nuo 9.30 v.r. – 8 v.v., gruodžio 31 – nuo 9.30 v.r. – 3.30 v.p.p., sausio 1 ir 2 uždaryta.

Vedėjas

Lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" išleisdino sieninį 1988 m. kalendorių su spalvotu vidiniu viršeliu, vaizduojančiu Lietuvos sostinę Vilnių, kur prieš 70 metų buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė.

Vasario 16 gimnazijai paaukojo: \$200 – P. Bacevičius; \$100 – J. Petrauskas; \$50 – V. Dargis, visi iš Toronto; \$100 – J. ir A. Erštikačiai iš Stoney Creek; \$50 – dr. E. Jasevičiūtė iš Thunder Bay; \$25 – J. Sakalauskas iš Surrey, B.C. Dėkojame aukotojams savos gimnazijos išlaikymui bei jos apdegusios pilies atstatymui ir tikimės daugiau tokių aukų. Aukas galima siųsti Kanados Lietuvių Bendruomenėi, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8, čekius išrašant Lithuanian Canadian Community ir pažymint, kad tai auka Vasario 16 gimnazijai, arba siųsti Toronto lietuvių bankeliams, čekius išrašant Vasario 16 gimnazijai. Paaukoje \$15 ir daugiau gauna kvitus atskaitymui nuo pajamų mokesčių.

L. Tamošauskas, KLB švietimo k-jos narys

Maironio mokyklos rengta kalėdinė eglutė gruodžio 12 d. Prisikėlimo salėje susilaukė didelio visuomenės dėmesio. Dalyvavo 210 vaikų ir 300 tėvų bei svečių. Atvyko daug šeimų net iš tolimų apylinkių. Visi gerėjosi mokyklos paruošta gražia programa, kurios branduolį sudarė V. Nemunėlio sceninis kūrinys "Meškiukas Rudnosiukas".

RAMI, TVARKINGA LIETUVAITE, tiktai grįžusi iš Europos po dvejų metų studijų ir darbo, įsiekio dvejų mėgamųjų buto. Skambinti tel. 920-7895 Toronte.

PARDUODU gintaro karolių iš Lietuvos ir Čiurlionio meno albumą. Skambinti tel. 669-6788 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

DIRBANTI LIETUVAITE įsiekio nedidelio buto priėmimą kainą arti susisieki. Skambinti darbo metu nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. Audronei tel. 586-3766 Toronte.

PARDUODAMI nauji autentiški tautiniai drabužiai, gintaro karoliai ir juosta. Skambinti tel. 663-8388 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

MONTREALQUE

Lietuvos kariuomenės atstėgimo minėjimas įvyko lapkričio 22 d. AV parapijoje. Minėjimą rengė LK Mindaugo šaulių kuopa. Iškilmingas Mišias laikė ir pamokslą pasakė kuopos kapelionas šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Stasys Šileika. Mišių metu parinktas giesmės giedojas AV parapijos choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis ir prie žuvusiems kariams memorialinės lentos buvo padėtos vainikai.

Kuopos pirm. Augustas Mylė salėje vadovavo oficialiajai daliai. Po vėliavų įnešimo ir Kanados himno tylos minutės buvo pagerbti visi žuvę dėl Lietuvos laisvės. Mjr. V. R. Paukštaitis įdomiai palygino nepriklausomos Lietuvos kariuomenę su dabartinių laikų karinėmis jėgomis. Koncertinę dalį atliko Montrealio vyrų choras, padainuodamas kelias smagias dainas. Chorui vadovauja muz. A. Stankevičius. Minėjimas baigtas Tautos himnu ir vėliavų išnešimu. Po to – vaisės.

Į dr. Jadvygės Rimšaitės paskaitą lapkričio 18 d. "Rutos" klubo patalpose susirinko apie 50 asmenų. Kalbėtoja taip vaizdžiai ir išsamiai aiškino senovės egiptiečių gyvenimą, paskaitą pajai-rindama skaidrėmis, kad klausytojai pabaigoje jau galėjo kai ką išskaityti iš hieroglifų. Po paskaitos visi klausytojai buvo pavaišinti kava ir klubiečių keptais pyragais.

Pirmajai Komunjai vaikučiai jau ruošiami sekmadieniais po 10 v. r. pamaldų seselių namuose. Tėvai, kurie mano vaikučius leisti paruošti pirmajai Komunjai, turėtų paskambinti seselei Palmirai tel. 766-9397.

Montrealio skautės ir skautai ruošia bendras Kučias gruodžio 17, ketvirtadienį, 7 v.v., AV parapijos salėje. Kviečiami visi skautai, jų tėvai ir seneliai.

Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas ir mokytojai rengia Kalėdų eglutę gruodžio 20 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Kviečiami visi dalyvauti.

Irenos Adamonytės, Julijos ir Petro Adamonių dukters, ir Remigijaus Satkauskio, neseniai iš Lietuvos atvažiavusio gydytojo, santuoka buvo palaiminta klebono kun. Stasio Šileikos gruodžio 5 d. šv. Kazimiero šventovėje. Sol. G. Čapkauskienė ir Montrealio mergaičių choras "Pavasaris", vargonais palydint muz. Aleksandro Stankevičiui, giedėjo apeigų metu. Pokyliui buvo persikelta į tos pačios šventovės salę. Rima ir Rimas Piečičiai labai sumaniai ir linksmi vadovavo pokyliui. Puikių vaišių ir gera muzika visus svečius išlaikė iki sekmadienio pirmųjų valandų.

Sesėlė Margarita Bareikaitė Concordia universitete gavo diplomą iš teologijos, religijos ir etikos studijų.

A. a. Stasė Čičinskienė (Mažrimaitė) mirė gruodžio 5 d. Palaidota iš šv. Kazimiero šventovės gruodžio 8 d. Cote des Neiges kapinėse. Liūdi vyras, du sūnūs su šeimomis, duktė ir kiti giminės.

A. a. Mykolas Martusevičius mirė gruodžio 5 d. Palaidotas iš AV šventovės gruodžio 8 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi duktė ir kiti artimieji. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS

Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

"LITO" darbo valandos švenčių laikotarpyje

Dirbame: gruodžio 24 ir 31 nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p.

Uždaryta: penktadieniais: gruodžio 25 ir sausio 1 d.d.

sekmadieniais: gruodžio 27 ir sausio 3 d.d.

pirmadieniais: gruodžio 28 ir sausio 4 d.d.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$23,000,000 REZERVAS – virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 %	Taupymo – special.	5 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5 %
1 metų	8 1/4%	Taupymo – kasdienines	4 1/4%
180 d. - 364 d.	7 1/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF – RRSP – term.	9 1/4%
60 d. - 119 d.	6 3/4%	RRIF – RRSP – taup.	6 1/4%
30 d. - 59 d.	6 1/2%		

IMA UŽ:

Nekilin. turto nuo 10¹/2%, asmenines – nuo 10³/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	Rosemont	Sv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	————	————
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	4.00-8.00	————
Pentadieniai	10.00- 6.00	2.00-6.00	————
Sekmadeniai	10.30-12.30	————	10.30-12.30